

บริษัท ทุนธนาชาติ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

รายงาน และ งบการเงิน

31 ธันวาคม 2561

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เสนอต่อผู้ถือหุ้นของบริษัท ทุนชนชาติ จำกัด (มหาชน)

ความเห็น

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงินรวมของบริษัท ทุนชนชาติ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (กลุ่มบริษัท) ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นรวมและงบกระแสเงินสดรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน และหมายเหตุประกอบงบการเงินรวม รวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ และได้ตรวจสอบงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท ทุนชนชาติ จำกัด (มหาชน) ด้วยเช่นกัน

ข้าพเจ้าเห็นว่างบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัท ทุนชนชาติ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และเฉพาะของบริษัท ทุนชนชาติ จำกัด (มหาชน) โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ในวรรค ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินในรายงานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีความเป็นอิสระจากกลุ่มบริษัทตามข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินและข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณอื่นๆตามที่ระบุในข้อกำหนดนั้นด้วย ข้าพเจ้าเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่ข้าพเจ้าได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบคือเรื่องต่างๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดตามดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพของข้าพเจ้าในการตรวจสอบงบการเงินสำหรับงวดปัจจุบัน ข้าพเจ้าได้นำเรื่องเหล่านี้มาพิจารณาในบริบทของการตรวจสอบงบการเงินโดยรวมและในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ทั้งนี้ ข้าพเจ้าไม่ได้แสดงความเห็นแยกต่างหากสำหรับเรื่องเหล่านี้

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามตามความรับผิดชอบที่ได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินในรายงานของข้าพเจ้า ซึ่งได้รวมความรับผิดชอบที่เกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้ด้วย การปฏิบัติงานของข้าพเจ้าได้รวมวิธีการตรวจสอบที่ออกแบบมาเพื่อตอบสนองต่อการประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงิน ผลของวิธีการตรวจสอบของข้าพเจ้า ซึ่งได้รวมวิธีการตรวจสอบสำหรับเรื่องเหล่านี้ด้วย ได้ใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้าต่องบการเงินโดยรวม

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ พร้อมวิธีการตรวจสอบสำหรับแต่ละเรื่องมีดังต่อไปนี้

ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้

ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 10 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 กลุ่มบริษัทมีเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้เป็นจำนวน 820,771 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 77 ของยอดสินทรัพย์รวม) และค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญจำนวน 24,144 ล้านบาท ซึ่งเป็นจำนวนที่มีสาระสำคัญต่องบการเงิน ทั้งนี้ การประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้อ้างอิงตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยธนาคารแห่งประเทศไทยและต้องอาศัยข้อสมมติฐานในการประมาณการ ผู้บริหารของกลุ่มบริษัทจึงต้องใช้ดุลยพินิจในการกำหนดข้อสมมติฐานดังกล่าว ด้วยความมีสาระสำคัญและการที่ต้องอาศัยดุลยพินิจและการประมาณการดังกล่าว ข้าพเจ้าจึงให้ความสำคัญกับการตรวจสอบความเพียงพอของค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้

ข้าพเจ้าได้ทำความเข้าใจ ประเมินและสุ่มตัวอย่างทดสอบระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวกับการคำนวณค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ การคำนวณมูลค่าหลักประกัน การบันทึกบัญชีค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ประเมินวิธีการพิจารณาและคำนวณค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของกลุ่มบริษัท เปรียบเทียบนโยบายของกลุ่มบริษัทกับหลักเกณฑ์ของหน่วยงานกำกับ และทดสอบการควบคุมภายในของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการคำนวณค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญดังกล่าว

นอกจากนี้ ข้าพเจ้าได้ทดสอบการคำนวณค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชีโดยการตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ สอบทานสมมติฐานและวิธีการที่กลุ่มบริษัทใช้ในการคำนวณค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญของเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้

- สำหรับเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ที่กลุ่มบริษัทพิจารณาการกันเงินสำรองเป็นรายลูกหนี้ ข้าพเจ้าได้สุ่มสอบทานค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญโดยการสอบทานการจัดชั้นเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ และความถูกต้องของมูลค่าหลักประกันที่ใช้ในการคำนวณค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ
- สำหรับเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ที่พิจารณากันเงินสำรองเป็นกลุ่มลูกหนี้ ข้าพเจ้าได้สุ่มทดสอบข้อสมมติฐานกับข้อมูลในอดีต หรือข้อมูลที่นำมาใช้ในการกำหนดข้อสมมติฐานที่เกี่ยวกับค่าความน่าจะเป็นในการผิดนัดชำระหนี้และอัตราส่วนสูญเสียดังกล่าวจะเกิดขึ้นหากลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้ เปรียบเทียบข้อสมมติฐานที่ใช้ในปีปัจจุบันกับที่ใช้ในปีก่อน และสอบทานความสม่ำเสมอของหลักการที่ประยุกต์ใช้กับข้อสมมติฐานดังกล่าว

การรับรู้รายได้ดอกเบี้ย

กลุ่มบริษัทมีรายได้ดอกเบี้ยจากเงินให้สินเชื่อที่รับรู้ในปี 2561 จำนวน 43,613 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 64 ของรายได้รวม เนื่องจากรายได้ดังกล่าวเกิดจากธุรกรรมการปล่อยสินเชื่อประเภทต่างๆที่มีรายการจำนวนมากและมีลูกค้านับจำนวนมาราย อีกทั้งสัญญาเงินให้สินเชื่อแต่ละประเภทอาจมีเงื่อนไขการรับรู้รายได้ที่แตกต่างกัน นอกจากนี้การรับรู้รายได้ดอกเบี้ยอาศัยการประมวลผลโดยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นหลัก และมีหลักเกณฑ์ของหน่วยงานกำกับเกี่ยวกับการหยุดรับรู้รายได้หากมีการค้างชำระเกินกำหนด ข้าพเจ้าจึงให้ความสำคัญกับการตรวจสอบว่ารายได้ดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อได้รับรู้ด้วยมูลค่าที่ถูกต้องตามที่เกิดขึ้นจริง

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบโดยการศึกษา ประเมินและสุ่มทดสอบระบบการควบคุมภายในของกลุ่มบริษัทที่เกี่ยวข้องกับระบบการปล่อยสินเชื่อและระบบการรับรู้รายได้ดอกเบี้ย และระบบการควบคุมภายในด้านสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ข้าพเจ้าได้สุ่มตรวจสอบสัญญาเงินให้สินเชื่อ เพื่อตรวจสอบการรับรู้รายได้ว่ามีการรับรู้รายได้เป็นไปตามเงื่อนไขในสัญญาและสอดคล้องกับนโยบายการบัญชีที่กลุ่มบริษัทใช้ รวมทั้งการหยุดรับรู้รายได้ตามกฎหมายเกณฑ์ของทางการ นอกจากนี้ ข้าพเจ้าได้ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลบัญชีรายได้ และสุ่มตรวจสอบรายการปรับปรุงบัญชีที่สำคัญที่ผ่านใบสำคัญทั่วไป

ค่าความนิยม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีค่าความนิยมที่แสดงในงบการเงินจำนวน 17,799 ล้านบาท ข้าพเจ้าให้ความสำคัญในการตรวจสอบการด้อยค่าของค่าความนิยม เนื่องจากการประเมินการด้อยค่าของค่าความนิยมถือเป็นประมาณการทางบัญชีที่สำคัญที่ฝ่ายบริหารต้องใช้ดุลยพินิจในการระบุหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดและการประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตที่กิจการคาดว่าจะได้รับ รวมถึงการกำหนดอัตราคิดลดและอัตราการเติบโตในระยะยาวที่เหมาะสม

ข้าพเจ้าได้ประเมินการกำหนดหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดและแบบจำลองทางการเงินที่ฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทฯเลือกใช้โดยการทำความเข้าใจกระบวนการพิจารณาของฝ่ายบริหารว่าสอดคล้องตามลักษณะการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์หรือไม่ นอกจากนี้ ข้าพเจ้าได้ทำการทดสอบข้อสมมติที่สำคัญที่ใช้ในการประมาณการกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตที่จัดทำโดยฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทฯโดยการเปรียบเทียบข้อสมมติดังกล่าวกับแหล่งข้อมูลภายในและภายนอกของบริษัทฯและบริษัทย่อย รวมถึงเปรียบเทียบประมาณการกระแสเงินสดในอดีตกับผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นจริงเพื่อประเมินการใช้ดุลยพินิจของฝ่ายบริหารในประมาณการกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตดังกล่าว และพิจารณาอัตราคิดลดที่ฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทฯเลือกใช้โดยการเปรียบเทียบกับอัตราผลตอบแทนในตลาดสำหรับธุรกิจประเภทเดียวกัน ทดสอบการคำนวณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์ดังกล่าวตามแบบจำลองทางการเงิน และพิจารณาผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติที่สำคัญต่อมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนโดยเฉพาะอัตราคิดลดและอัตราการเติบโตของรายได้ในระยะยาว นอกจากนี้ ข้าพเจ้าได้สอบถามการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินการด้อยค่าของค่าความนิยมในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวม

หนี้สินตามสัญญาประกันภัย

ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 26 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯและบริษัทย่อยมียอดคงค้างเงินสำรองประกันชีวิตจำนวน 7,903 ล้านบาท และสำรองค่าสินไหมทดแทนและค่าสินไหมทดแทนค้างจ่ายจากสัญญาประกันภัยจำนวน 1,695 ล้านบาท ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของหนี้สินตามสัญญาประกันภัย/ประกันชีวิตตามงบการเงิน โดยเงินสำรองประกันชีวิตเป็นยอดเงินสำรองสะสมตั้งแต่เริ่มทำประกันถึงวันสิ้นรอบระยะเวลารายงานสำหรับกรมธรรม์ประกันภัยที่มีผลบังคับอยู่ ซึ่งคำนวณด้วยวิธีทางคณิตศาสตร์ประกันภัย โดยใช้ข้อสมมติหลายประการที่เป็นค่าประมาณการที่ดีที่สุดของภาระผูกพันตามสัญญาประกันภัย ณ ขณะนั้น การเปลี่ยนแปลงข้อสมมติจะมีผลกระทบต่อยอดสำรองประกันชีวิต และสำหรับบัญชีสำรองสินไหมทดแทนและสินไหมทดแทนค้างจ่ายเป็นประมาณการสำรองทั้งในส่วนของความเสียหายที่เกิดขึ้นและได้รับรายงานแล้วและความเสียหายที่เกิดขึ้นแล้วแต่ยังไม่ได้รับรายงาน ซึ่งการประมาณการดังกล่าวคำนวณขึ้นโดยฝ่ายบริหารของบริษัทย่อยตามวิธีการทางคณิตศาสตร์ประกันภัย ซึ่งข้อสมมติหลักที่ใช้ในการคำนวณอ้างอิงจากข้อมูลในอดีต และต้องใช้ดุลยพินิจของฝ่ายบริหารในการประมาณการ ประมาณการสำรองดังกล่าวขึ้นอยู่กับความถูกต้องของข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณรายการ จำนวนเงินและรูปแบบของการเกิดสินไหมทั้งในปัจจุบันและอดีต ดังนั้น ข้าพเจ้าจึงให้ความสำคัญกับการตรวจสอบความครบถ้วนของการประมาณการสำรองดังกล่าว

ข้าพเจ้าได้ศึกษาและประเมินระบบการควบคุมภายในเกี่ยวกับการรับเรื่องสินไหมทดแทน การจัดการสินไหมทดแทน การตั้งประมาณการสำรองสินไหมทดแทนและสินไหมค้างจ่าย และการประมาณการเงินสำรองประกันชีวิต โดยการสอบถามผู้บริหารเกี่ยวกับเกณฑ์และข้อสมมติที่ใช้ในการประมาณการโดยนักคณิตศาสตร์ประกันภัย นอกจากนี้ ข้าพเจ้าได้สุ่มทดสอบข้อมูลที่นักคณิตศาสตร์ใช้ในการคำนวณเงินสำรองประกันชีวิตและประมาณการสำรองสินไหมทดแทน สุ่มตัวอย่างแฟ้มสินไหมรายใหญ่เพื่อเปรียบเทียบกับความเสียหายที่ตั้งไว้ในบัญชี วิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลสำรองสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นในอดีตกับที่ประมาณการ นอกจากนี้ ข้าพเจ้าได้สอบทานรายงานการคำนวณประมาณการสำรองที่จัดทำโดยนักคณิตศาสตร์ประกันภัยว่าสอดคล้องกับประมาณการที่ตั้งไว้ในบัญชี ประเมินข้อสมมติและวิธีการที่ใช้ในการคำนวณ และทดสอบความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูลในอดีตที่นักคณิตศาสตร์ใช้ และเปรียบเทียบกับสมมติฐานที่ใช้ในปีก่อน

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ซึ่งรวมถึงข้อมูลที่รวมอยู่ในรายงานประจำปีของกลุ่มบริษัท (แต่ไม่รวมถึงงบการเงินและรายงานของผู้สอบบัญชีที่แสดงอยู่ในรายงานนั้น)

ความเห็นของข้าพเจ้าต่องบการเงินไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่นและข้าพเจ้าไม่ได้ให้ข้อสรุปในลักษณะการให้ความเชื่อมั่นในรูปแบบใดๆต่อข้อมูลอื่นนั้น

ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินคือ การอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นนั้นมี ความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับงบการเงินหรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของข้าพเจ้าหรือไม่ หรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นแสดงขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ หากในการปฏิบัติงานดังกล่าว ข้าพเจ้าสรุปได้ว่า ข้อมูลอื่นแสดงขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญแล้ว ข้าพเจ้าจะต้องรายงานข้อเท็จจริงนั้น ทั้งนี้ ข้าพเจ้าไม่ พบว่ามีเรื่องดังกล่าวที่ต้องรายงาน

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต่องบการเงิน

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการ รายงานทางการเงิน และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำ งบการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือ ข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงิน ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของกลุ่มบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่อง การเปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่องในกรณีที่มีเรื่องดังกล่าว และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับ กิจกรรมที่ดำเนินงานต่อเนื่องเว้นแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกกลุ่มบริษัทหรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถ ดำเนินงานต่อเนื่องอีกต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการสอดส่องดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของกลุ่ม บริษัท

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงิน

การตรวจสอบของข้าพเจ้ามีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินโดยรวมปราศจาก การแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และ เสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของข้าพเจ้าอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่น ในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจ พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริต หรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์อย่างสมเหตุสมผลได้ว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละ รายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินจากการใช้งบการเงิน เหล่านี้

ในการตรวจสอบของข้าพเจ้าตามมาตรฐานการสอบบัญชี ข้าพเจ้าใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเกี่ยวกับผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติงานดังต่อไปนี้ด้วย

- ระบุและประเมินความเสี่ยงที่อาจมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงิน ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติงานตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงผลข้อมูล การแสดงผลข้อมูลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริง หรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน
- ทำความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบให้เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของกลุ่มบริษัท
- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารจัดทำ
- สรุปเกี่ยวกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหาร และสรุปจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของกลุ่มบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ หากข้าพเจ้าได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ ข้าพเจ้าจะต้องให้ข้อสังเกตไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้าถึงการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องในงบการเงิน หรือหากเห็นว่าการเปิดเผยดังกล่าวไม่เพียงพอ ข้าพเจ้าจะแสดงความเห็นที่เปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของข้าพเจ้าขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้า อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้กลุ่มบริษัทต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่องได้
- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประเมินว่างบการเงินแสดงรายการและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่
- รวบรวมเอกสารหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการหรือของกิจกรรมทางธุรกิจภายในกลุ่มบริษัทเพื่อแสดงความเห็นต่องบการเงินรวม ข้าพเจ้ารับผิดชอบต่อการกำหนดแนวทาง การควบคุมดูแล และการปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มบริษัท ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียวต่อความเห็นของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลในเรื่องต่างๆ ซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้อ้างอิงไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบรวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในหากข้าพเจ้าได้พบในระหว่างการตรวจสอบของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้ให้คำรับรองแก่ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลว่าข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอิสระและได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทั้งหมดตลอดจนเรื่องอื่นซึ่งข้าพเจ้าเชื่อว่ามีเหตุผลที่บุคคลภายนอกอาจพิจารณาว่ากระทบต่อความเป็นอิสระของข้าพเจ้าและมาตรการที่ข้าพเจ้าใช้เพื่อป้องกันไม่ให้ข้าพเจ้าขาดความเป็นอิสระ

จากเรื่องทั้งหลายที่สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล ข้าพเจ้าได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดในการตรวจสอบงบการเงินในงวดปัจจุบันและกำหนดเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ ข้าพเจ้าได้อธิบายเรื่องเหล่านี้ไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชี เว้นแต่กฎหมายหรือข้อบังคับห้ามไม่ให้เปิดเผยเรื่องดังกล่าวต่อสาธารณะ หรือในสถานการณ์ที่ยากที่จะเกิดขึ้น ข้าพเจ้าพิจารณาว่าไม่ควรสื่อสารเรื่องดังกล่าวในรายงานของข้าพเจ้าเพราะการกระทำดังกล่าวสามารถคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่าจะมีผลกระทบในทางลบมากกว่าผลประโยชน์ที่ผู้มีส่วนได้เสียสาธารณะจะได้จากการสื่อสารดังกล่าว

ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบงานสอบบัญชีและการนำเสนอรายงานฉบับนี้

สมใจ คุณปลื้ม

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขทะเบียน 4499

บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด

กรุงเทพฯ: 25 กุมภาพันธ์ 2562

บริษัท ทุนธนชาต จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

(หน่วย: พันบาท)

		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	หมายเหตุ	2561	2560	2561	2560
สินทรัพย์					
เงินสด		11,021,897	11,453,283	-	-
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	6	99,117,357	95,918,183	23,512	22,346
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์	7	2,005,388	2,889,208	-	-
เงินลงทุนสุทธิ	8	170,436,987	178,702,646	1,855,854	2,787,420
เงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมสุทธิ	9	3,026,903	2,827,333	33,166,944	33,822,462
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ	10				
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้		820,771,229	767,889,652	1,466,959	806,749
ดอกเบี้ยค้างรับ		656,970	601,200	2	2
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ		821,428,199	768,490,852	1,466,961	806,751
หัก: รายได้รอตัดบัญชี		(66,158,693)	(55,128,589)	(2,117)	(1,951)
ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	11	(24,144,379)	(24,517,149)	(86,371)	(79,899)
ค่าเผื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้	12	(603)	(977)	-	-
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ		731,124,524	688,844,137	1,378,473	724,901
ภาระของลูกค้านจากการรับรอง		9,164	9,824	-	-
ทรัพย์สินรอการขายสุทธิ	14	4,822,435	4,747,089	851,814	708,943
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ	15	8,042,888	8,677,958	38,623	45,502
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนสุทธิ	16	1,850,151	2,263,007	759	873
ค่าความนิยม	17	17,799,200	17,636,604	-	-
สินทรัพย์ภายในเงินได้รอการตัดบัญชี	18	779,113	908,093	-	-
ลูกหนี้จากการซื้อขายหลักทรัพย์	19	2,639,539	3,126,780	289,344	-
สินทรัพย์อื่นสุทธิ	20	8,253,626	7,520,778	38,254	37,050
รวมสินทรัพย์		1,060,929,172	1,025,524,923	37,643,577	38,149,497

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทุนธนชาต จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

(หน่วย: พันบาท)					
		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	หมายเหตุ	2561	2560	2561	2560
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น					
เงินรับฝาก	21	751,916,956	716,091,089	-	-
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	22	71,922,702	82,342,804	-	-
หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม		1,163,165	1,988,656	-	-
หนี้สินตราสารอนุพันธ์	7	2,097,019	2,867,633	-	-
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	23	55,012,914	51,595,578	12,200,000	12,700,000
ภาระของธนาคารจากการรับรอง		9,164	9,824	-	-
ประมาณการหนี้สิน	24	3,914,644	3,679,324	28,683	25,888
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	18	1,402,533	1,323,465	133,868	149,488
ดอกเบี้ยค้างจ่าย	25	2,276,928	2,453,222	89,756	98,371
หนี้สินจากสัญญาประกันภัย/ประกันชีวิต	26	14,061,571	14,641,100	-	-
เจ้าหนี้จากการซื้อขายหลักทรัพย์	27	1,324,840	2,258,566	192,451	-
หนี้สินอื่น	28	17,908,473	16,203,390	315,569	302,084
รวมหนี้สิน		923,010,909	895,454,651	12,960,327	13,275,831

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทุนธนชาติ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

(หน่วย: พันบาท)				
หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ส่วนของผู้ถือหุ้น				
ทุนเรือนหุ้น	29			
ทุนจดทะเบียน ออกจำหน่ายและชำระแล้ว				
หุ้นบุริมสิทธิ 13,216 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท	132	132	132	132
หุ้นสามัญ 1,165,116,487 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท				
(2560: หุ้นสามัญ 1,206,466,487 หุ้น				
มูลค่าหุ้นละ 10 บาท)	11,651,165	12,064,665	11,651,165	12,064,665
	11,651,297	12,064,797	11,651,297	12,064,797
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	2,065,645	2,065,645	2,065,645	2,065,645
องค์ประกอบอื่นของผู้ถือหุ้น	30			
กำไรสะสม				
จัดสรรแล้ว - ทุนสำรองตามกฎหมาย	31			
- สำรองหุ้นทุนซื้อคืน	764,980	1,399,914	764,980	1,399,914
ยังไม่ได้จัดสรร	48,388,381	43,544,720	9,157,048	8,871,530
หัก: หุ้นทุนซื้อคืน - หุ้นสามัญ	29			
	(764,980)	(1,399,914)	(764,980)	(1,399,914)
รวมส่วนของบริษัทใหญ่	65,735,406	62,020,402	24,683,250	24,873,666
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	72,182,857	68,049,870	-	-
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	137,918,263	130,070,272	24,683,250	24,873,666
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	1,060,929,172	1,025,524,923	37,643,577	38,149,497

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

.....

กรรมการ

.....

บริษัท ทุนธนชาติ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

(หน่วย: พันบาท ยกเว้นกำไรต่อหุ้นแสดงเป็นบาท)					
		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
หมายเหตุ		2561	2560	2561	2560
กำไรหรือขาดทุน					
รายได้ดอกเบี้ย	34	46,558,981	44,681,323	80,413	75,458
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	35	(15,791,750)	(15,510,956)	(571,714)	(582,275)
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ		30,767,231	29,170,367	(491,301)	(506,817)
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ		10,243,728	9,097,431	556	525
ค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมและบริการ		(3,586,102)	(3,207,407)	(539)	(488)
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ	36	6,657,626	5,890,024	17	37
กำไรสุทธิจากธุรกรรมเพื่อค้าและปริวรรตเงินตราต่างประเทศ	37	309,740	664,994	-	-
กำไรสุทธิจากเงินลงทุน	38	458,989	1,908,241	109,417	484,669
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย	9.5	542,607	336,899	-	-
กำไร (ขาดทุน) จากทรัพย์สินสินรอกการขายและทรัพย์สินอื่น		588,487	51,850	220,122	(93,231)
รายได้จากการรับประกันภัย/ประกันชีวิต	39	7,800,929	7,355,875	-	-
รายได้เงินปันผล		502,518	557,466	3,594,276	2,818,719
รายได้จากการดำเนินงานอื่น ๆ		1,539,608	1,387,142	124,466	94,338
รวมรายได้จากการดำเนินงาน		49,167,735	47,322,858	3,556,997	2,797,715
ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัย/ประกันชีวิต	40	(4,992,679)	(4,750,950)	-	-
รายได้จากการดำเนินงานสุทธิ		44,175,056	42,571,908	3,556,997	2,797,715
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ					
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน	41	11,413,336	12,202,011	121,529	115,378
ค่าตอบแทนกรรมการ		101,810	92,737	39,674	36,845
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคาร สถานที่และอุปกรณ์		2,629,454	2,835,015	19,287	20,146
ค่าภาษีอากร		733,017	745,870	3,354	5,395
ค่าใช้จ่ายอื่น		6,101,753	4,960,283	48,946	51,676
รวมค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ		20,979,370	20,835,916	232,790	229,440
หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญและขาดทุนจากการด้อยค่า	42	4,784,661	6,236,181	7,780	36,180
กำไรจากการดำเนินงานก่อนภาษีเงินได้		18,411,025	15,499,811	3,316,427	2,532,095
ภาษีเงินได้	18.2	(2,604,474)	(1,158,647)	12	(152,857)
กำไรสำหรับปี		15,806,551	14,341,164	3,316,439	2,379,238

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทุนธนชาติ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (ต่อ)
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

(หน่วย: พันบาท ยกเว้นกำไรต่อหุ้นแสดงเป็นบาท)				
หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	43			
รายการที่จัดประเภทรายการใหม่เข้าไปไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง				
กำไร (ขาดทุน) จากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย	(1,460,910)	1,330,352	(78,042)	114,174
ส่วนแบ่งกำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่นในบริษัทร่วม	(93,732)	32,782	-	-
ภาษีเงินได้เกี่ยวกับองค์ประกอบของกำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่น	297,067	(267,443)	15,608	(22,835)
	(1,257,575)	1,095,691	(62,434)	91,339
รายการที่ไม่จัดประเภทรายการใหม่เข้าไปไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง				
ส่วนแบ่งขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในบริษัทร่วม	(158)	-	-	-
กำไร (ขาดทุน) จากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย				
สำหรับโครงการผลประโยชน์ของพนักงาน	3,543	(235,784)	(621)	(2,272)
ภาษีเงินได้เกี่ยวกับองค์ประกอบของกำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่น	236	46,560	-	-
	3,621	(189,224)	(621)	(2,272)
รวมกำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่น	(1,253,954)	906,467	(63,055)	89,067
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม	14,552,597	15,247,631	3,253,384	2,468,305
การแบ่งปันกำไร				
ส่วนที่เป็นของบริษัทฯ	7,839,428	7,001,170	3,316,439	2,379,238
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	7,967,123	7,339,994	-	-
	15,806,551	14,341,164	3,316,439	2,379,238
การแบ่งปันกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม				
ส่วนที่เป็นของบริษัทฯ	7,142,971	7,515,427	3,253,384	2,468,305
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	7,409,626	7,732,204	-	-
	14,552,597	15,247,631	3,253,384	2,468,305
กำไรต่อหุ้นของผู้ถือหุ้นบริษัทฯ	44			
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน (บาทต่อหุ้น)	6.74	6.01	2.85	2.04
กำไรต่อหุ้นปรับลด (บาทต่อหุ้น)	6.74	6.01	2.85	2.04

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทุนธนชาติ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบกระแสเงินสด
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

	(หน่วย: พันบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน				
กำไรจากการดำเนินงานก่อนภาษีเงินได้	18,411,025	15,499,811	3,316,427	2,532,095
รายการปรับกระทบกำไรจากการดำเนินงานก่อนภาษีเงินได้				
เป็นเงินสดรับ (จ่าย) จากกิจกรรมดำเนินงาน				
ส่วนแบ่งผลกำไรจากเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย	(542,607)	(336,899)	-	-
ค่าเสื่อมราคาและรายจ่ายตัดบัญชี	1,472,395	1,583,572	7,530	7,566
หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญ และขาดทุนจากการซื้อขาย	4,784,661	6,236,181	7,780	36,180
ประมาณการหนี้สินเพิ่มขึ้น	759,900	676,621	2,174	1,762
ค่าเผื่อการด้อยค่าของทรัพย์สินรอการขายเพิ่มขึ้น (ลดลง)	(100,141)	232,148	(57,386)	221,157
ค่าเผื่อการด้อยค่าของอุปกรณ์/สินทรัพย์อื่นเพิ่มขึ้น	29,234	10,226	2,873	22,981
ขาดทุน (กำไร) ที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน/				
ค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน	199,593	(106,272)	-	-
กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุนในบริษัทร่วม	(37,890)	(443,025)	(24,875)	(281,235)
ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการแปลงค่าเงินตราต่างประเทศ	132,867	1,455,894	-	-
กำไรจากการรับคืนทุนเงินลงทุนในบริษัทย่อย	-	-	(58,084)	(52,988)
ขาดทุน (กำไร) จากการจำหน่ายที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์/สินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน	(25,562)	18,673	(2,143)	(49)
รายได้หักรับอื่นลดลง (เพิ่มขึ้น)	(468,415)	87,235	-	39
	24,615,060	24,914,165	3,194,296	2,487,508
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ	(30,767,231)	(29,170,367)	491,301	506,817
รายได้เงินปันผล	(502,518)	(557,466)	(3,594,276)	(2,818,719)
เงินสดรับดอกเบี้ยจากการดำเนินงาน	43,917,348	41,570,834	59,946	51,953
เงินสดจ่ายดอกเบี้ยจากการดำเนินงาน	(13,682,204)	(12,349,135)	-	-
เงินสดจ่ายภาษีเงินได้	(1,548,867)	(1,170,009)	(5,579)	(4,759)
กำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงใน				
สินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน	22,031,588	23,238,022	145,688	222,800

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทุนธนชาติ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบกระแสเงินสด (ต่อ)
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

	(หน่วย: พันบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (ต่อ)				
สินทรัพย์ดำเนินงาน (เพิ่มขึ้น) ลดลง				
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	(3,132,910)	(47,365,471)	(1,165)	7,950
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์	1,230,119	1,111,356	-	-
เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อค่า	612,945	(2,823,033)	-	-
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	(53,456,768)	(33,505,821)	(658,792)	350,432
ทรัพย์สินรอการขาย	6,284,126	5,291,669	11,584	(258,526)
ลูกหนี้จากการซื้อขายหลักทรัพย์	487,242	(2,000,917)	(289,344)	-
สินทรัพย์อื่น	(872,896)	9,075	(2,591)	(9,690)
หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น (ลดลง)				
เงินรับฝาก	35,825,867	39,635,265	-	-
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	(10,251,111)	16,508,551	-	-
หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม	(825,491)	2,231	-	-
หนี้สินตราสารอนุพันธ์	(1,444,263)	(1,744,879)	-	-
เจ้าหนี้จากการซื้อขายหลักทรัพย์	(1,126,178)	(107,722)	-	-
หนี้สินจากสัญญาประกันภัย/ประกันชีวิต	(579,530)	47,361	-	-
หนี้สินอื่น	574,324	3,057,358	13,485	(17,947)
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน	(4,642,936)	1,353,045	(781,135)	295,019
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน				
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ (เพิ่มขึ้น) ลดลง	6,390,741	11,294,333	853,701	(451,708)
เงินสดรับจากการขายเงินลงทุนในบริษัทร่วม	58,449	709,279	29,423	343,218
เงินสดรับจากการรับคืนทุนเงินลงทุนในบริษัทย่อย	-	-	610,943	-
เงินสดรับดอกเบี้ย	2,781,486	3,830,277	19,860	25,608
เงินสดรับเงินปันผล	752,903	805,191	3,594,276	2,818,719
เงินสดจ่ายซื้ออาคาร และอุปกรณ์/สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(479,571)	(654,536)	(757)	(7,173)
เงินสดรับจากการขายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์/สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	55,706	23,831	2,930	49
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมลงทุน	9,559,714	16,008,375	5,110,376	2,728,713

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทุนธนชาติ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบกระแสเงินสด (ต่อ)
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

	(หน่วย: พันบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน				
เงินสดรับจากตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	17,620,202	13,223,572	3,100,000	500,000
เงินสดจ่ายคืนตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	(14,202,866)	(23,332,157)	(3,600,000)	(500,000)
เงินสดจ่ายดอกเบี้ยตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	(2,250,088)	(2,770,330)	(577,893)	(578,107)
เงินปันผลจ่าย	(2,678,820)	(2,445,625)	(2,678,820)	(2,445,625)
เงินสดจ่ายซื้อหุ้นทุนซื้อคืน	(572,528)	-	(572,528)	-
เงินปันผลจ่ายส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	(3,264,064)	(2,660,644)	-	-
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน	(5,348,164)	(17,985,184)	(4,329,241)	(3,023,732)
เงินสดลดลงสุทธิ	(431,386)	(623,764)	-	-
เงินสด ณ วันต้นปี	11,453,283	12,077,047	-	-
เงินสด ณ วันปลายปี	11,021,897	11,453,283	-	-

ข้อมูลเพิ่มเติมประกอบกระแสเงินสด

รายการที่มีใช้เงินสด

รับโอนทรัพย์สินรอการขายจากลูกหนี้เงินให้สินเชื่อ				
และเงินลงทุนในลูกหนี้ที่ซื้อมา	6,126,696	4,793,307	-	-
ทรัพย์สินรอการขายจากการรับคืนทุนจากบริษัทย่อย	-	-	98,110	93,183
หนี้สูญตัดบัญชี	5,653,975	7,672,958	-	771
เข้าหนี้จากการซื้อทรัพย์สิน	83,612	33,265	-	-

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทุนธนชาติ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนเจ้าของเจ้าของ
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

(หน่วย: พันบาท)

งบการเงินรวม																
ส่วนของผู้อถือหุ้นบริษัทใหญ่																
องค์ประกอบอื่นของส่วนเจ้าของ																
ทุนที่ออกและชำระแล้ว		ส่วนเกิน	ส่วนเกิน		ส่วนของเงินลงทุน		ส่วนเกิน		ส่วนแบ่ง		จากการเปลี่ยนแปลง		กำไรสะสม		ส่วนได้เสีย	
													กำไรสะสม			ส่วนได้เสีย
													ทุนสำรอง	สำรอง		
หุ้นบุริมสิทธิ	หุ้นสามัญ	มูลค่าหุ้นสามัญ	บริษัทย่อย	มูลค่าหุ้นของ	สินทรัพย์สุทธิ	เปลี่ยนแปลง	จากการตีราคา	เบ็ดเสร็จอื่น	ในบริษัทย่อย	ตามกฎหมาย	หุ้นทุนซื้อคืน	ยังไม่ได้จัดสรร	หุ้นทุนซื้อคืน	ควบคุม	รวม	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	132	12,064,665	2,065,645	775,814	226,460	389,880	664,875	392,875	-	1,277,830	1,399,914	39,032,705	(1,399,914)	62,960,488	119,851,369	
จ่ายเงินปันผล (หมายเหตุ 33)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(2,446,773)	-	-	(2,446,773)	
โอนกลับเงินปันผลที่จัดสรรให้ผู้ถือหุ้นที่ไม่มีสิทธิรับเงินปันผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,148	-	-	1,148	
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อยลดลง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(2,660,767)	(2,660,767)	
ส่วนเกินทุนจากการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัทย่อยของบริษัทร่วม	-	-	-	-	-	-	-	-	59,719	-	-	-	-	17,945	77,664	
โอนไปกำไรสะสม	-	-	-	-	-	-	(23,328)	(30,467)	-	-	-	53,795	-	-	-	
กำไรสำหรับปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7,001,170	-	7,339,994	14,341,164	
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี	-	-	-	-	-	588,034	-	23,548	-	-	-	(97,325)	-	392,210	906,467	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	132	12,064,665	2,065,645	775,814	226,460	977,914	641,547	385,956	59,719	1,277,830	1,399,914	43,544,720	(1,399,914)	68,049,870	130,070,272	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	132	12,064,665	2,065,645	775,814	226,460	977,914	641,547	385,956	59,719	1,277,830	1,399,914	43,544,720	(1,399,914)	68,049,870	130,070,272	
ผลสะสมจากการลดทุนของบริษัทร่วม	-	-	-	-	3,625	-	-	2,898	471	-	-	9,436	-	4,806	21,236	
จ่ายเงินปันผล (หมายเหตุ 33)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(2,679,798)	-	-	(2,679,798)	
โอนกลับเงินปันผลที่จัดสรรให้ผู้ถือหุ้นที่ไม่มีสิทธิรับเงินปันผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	978	-	-	978	
จ่ายซื้อหุ้นทุนซื้อคืน (หมายเหตุ 29)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(764,980)	-	(764,980)	
จัดสรรกำไรสะสมเป็นเงินสำรองหุ้นทุนซื้อคืน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	764,980	(764,980)	-	-	-	
ลดทุนจากการยกเลิกหุ้นทุนซื้อคืน	-	(413,500)	-	-	-	-	-	-	-	-	(1,399,914)	413,500	1,399,914	-	-	
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อยลดลง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(3,281,252)	(3,281,252)	
ส่วนเกินทุนจากการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัทย่อยของบริษัทร่วม	-	-	-	-	-	-	-	-	(597)	-	-	-	-	(193)	(790)	
โอนไปกำไรสะสม	-	-	-	-	-	-	(20,665)	(2,229)	(455)	-	-	23,349	-	-	-	
กำไรสำหรับปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7,839,428	-	7,967,123	15,806,551	
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี	-	-	-	-	-	(626,454)	-	(71,751)	-	-	-	1,748	-	(557,497)	(1,253,954)	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	132	11,651,165	2,065,645	775,814	230,085	351,460	620,882	314,874	59,138	1,277,830	764,980	48,388,381	(764,980)	72,182,857	137,918,263	

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทุนธนชาต จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น (ต่อ)
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

(หน่วย: พันบาท)

งบการเงินเฉพาะกิจการ										
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น										
ทุนที่ออกและชำระแล้ว		ส่วนเกิน	ส่วนเกินทุน		กำไรสะสม			หุ้นที่ซื้อคืน	รวม	
			จากการเปลี่ยนแปลง	ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์	จัดสรรแล้ว					
					ทุนสำรองตามกฎหมาย	สำรองหุ้นที่ซื้อคืน	ยังไม่ได้จัดสรร			
หุ้นบุริมสิทธิ	หุ้นสามัญ	มูลค่าหุ้นสามัญ	มูลค่าเงินลงทุนสุทธิ	สินทรัพย์						
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	132	12,064,665	2,065,645	490,247	12,278	1,277,830	1,399,914	8,940,189	(1,399,914)	24,850,986
จ่ายเงินปันผล (หมายเหตุ 33)	-	-	-	-	-	-	-	(2,446,773)	-	(2,446,773)
โอนกลับเงินปันผลที่จัดสรรให้ผู้ถือหุ้นที่ไม่มีสิทธิรับเงินปันผล	-	-	-	-	-	-	-	1,148	-	1,148
กำไรสำหรับปี	-	-	-	-	-	-	-	2,379,238	-	2,379,238
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี	-	-	-	91,339	-	-	-	(2,272)	-	89,067
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	132	12,064,665	2,065,645	581,586	12,278	1,277,830	1,399,914	8,871,530	(1,399,914)	24,873,666
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	132	12,064,665	2,065,645	581,586	12,278	1,277,830	1,399,914	8,871,530	(1,399,914)	24,873,666
จ่ายเงินปันผล (หมายเหตุ 33)	-	-	-	-	-	-	-	(2,679,798)	-	(2,679,798)
โอนกลับเงินปันผลที่จัดสรรให้ผู้ถือหุ้นที่ไม่มีสิทธิรับเงินปันผล	-	-	-	-	-	-	-	978	-	978
จ่ายซื้อหุ้นที่ซื้อคืน (หมายเหตุ 29)	-	-	-	-	-	-	-	-	(764,980)	(764,980)
จัดสรรกำไรสะสมเป็นเงินสำรองหุ้นที่ซื้อคืน	-	-	-	-	-	-	764,980	(764,980)	-	-
ลดทุนจากการยกเลิกหุ้นที่ซื้อคืน	-	(413,500)	-	-	-	-	(1,399,914)	413,500	1,399,914	-
กำไรสำหรับปี	-	-	-	-	-	-	-	3,316,439	-	3,316,439
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี	-	-	-	(62,434)	-	-	-	(621)	-	(63,055)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	132	11,651,165	2,065,645	519,152	12,278	1,277,830	764,980	9,157,048	(764,980)	24,683,250

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทูมชนชาติ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

1. ข้อมูลทั่วไป

บริษัท ทูมชนชาติ จำกัด (มหาชน) (“บริษัทฯ”) จัดตั้งขึ้นเป็นบริษัทมหาชนจำกัดตามกฎหมายไทย และประกอบกิจการในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการลงทุน (Holding Company) โดยเป็นบริษัทใหญ่ของกลุ่มธุรกิจทางการเงินชนชาติ ที่อยู่ตามที่ตั้งทะเบียนของบริษัทฯตั้งอยู่เลขที่ 444 อาคารเอ็มบีเค ทาวเวอร์ ชั้น 16 - 17 ถนนพญาไท แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ

บริษัทย่อยทั้งหมดจัดตั้งเป็นบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดตามกฎหมายไทยและประกอบกิจการในประเทศไทย โดยดำเนินธุรกิจหลักทางด้านธุรกิจธนาคารพาณิชย์ ธุรกิจบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพธุรกิจหลักทรัพย์ ธุรกิจให้เช่าสินทรัพย์แบบลีสซิ่งและเช่าซื้อ ธุรกิจประกันวินาศภัย ธุรกิจประกันชีวิต ธุรกิจจัดการกองทุน และอื่น ๆ

2. เกณฑ์ในการจัดทำงบการเงิน

- 2.1 งบการเงินนี้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่กำหนดในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 และอ้างอิงตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยธนาคารแห่งประเทศไทย (“ธปท.”) และการแสดงรายการในงบการเงินได้ทำขึ้นเพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดของประกาศ ธปท. เรื่อง การจัดทำและการประกาศงบการเงินของธนาคารพาณิชย์และบริษัทโฮลดิ้งที่เป็นบริษัทแม่ของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ลงวันที่ 4 ธันวาคม 2558

งบการเงินฉบับภาษาไทยเป็นงบการเงินฉบับที่บริษัทฯใช้เป็นทางการตามกฎหมาย งบการเงินฉบับภาษาอังกฤษแปลมาจากงบการเงินฉบับภาษาไทยนี้

งบการเงินนี้ได้จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิม เว้นแต่จะได้เปิดเผยเป็นอย่างอื่นในนโยบายการบัญชี

2.2 เกณฑ์ในการจัดทำงานการเงินรวม

ก) งานการเงินรวมนี้จัดทำขึ้น โดยรวมงบการเงินของบริษัทฯและบริษัทย่อย (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “บริษัท ย่อย”) ดังต่อไปนี้

	ประเภทธุรกิจ	อัตราร้อยละของการ ถือหุ้นโดยบริษัทฯ		อัตราร้อยละของการ ถือหุ้นโดยบริษัทย่อย	
		2561	2560	2561	2560
<u>บริษัทย่อยที่บริษัทฯถือหุ้นโดยตรง</u>					
ธนาคารธนชาติ จำกัด (มหาชน)	ธนาคารพาณิชย์	50.96	50.96	-	-
บริษัทบริหารสินทรัพย์ เอ็น เอฟ เอส จำกัด	บริหารสินทรัพย์	100.00	100.00	-	-
	ค้ำประกันคุณภาพ				
บริษัทบริหารสินทรัพย์ แม็กซ์ จำกัด	บริหารสินทรัพย์	83.44	83.44	-	-
	ค้ำประกันคุณภาพ				
กองทุนรวมธนชาติพร็อพเพอร์ตี้ฟันด์ 6	อยู่ระหว่างชำระบัญชี	99.80	99.80	0.06	0.06
บริษัท เอ็ม บี เค ไลฟ์ ประกันชีวิต	ประกันชีวิต	51.00	51.00	-	-
จำกัด (มหาชน)					
บริษัท ที เอ็ม โบรกเกอร์ จำกัด	นายหน้าประกัน	51.00	51.00	-	-
บริษัท เอ็ม ที เซอร์วิส 2016 จำกัด	บริการ	51.00	51.00	-	-
<u>บริษัทย่อยที่บริษัทฯถือหุ้นโดยอ้อม</u>					
บริษัทหลักทรัพย์ ธนชาติ จำกัด (มหาชน)	ธุรกิจหลักทรัพย์	-	-	100.00	100.00
บริษัท ธนชาติประกันภัย จำกัด (มหาชน)	ประกันภัย	-	-	100.00	100.00
บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ธนชาติ จำกัด	จัดการลงทุน	-	-	75.00	75.00
บริษัท ธนชาติ โบรกเกอร์ จำกัด	นายหน้าประกัน	-	-	100.00	100.00
บริษัท ธนชาติกรุ๊ป ลิสซิ่ง จำกัด	ธุรกิจเช่าซื้อ	-	-	100.00	100.00
บริษัท ธนชาติเมเนจเม้นท์ แอนด์ เซอร์วิส จำกัด	บริการ	-	-	100.00	100.00
บริษัท ธนชาติ เทรนนิ่ง แอนด์ ดีเวลลอปเม้นท์	ให้บริการฝึกอบรม	-	-	100.00	100.00
จำกัด					
บริษัทบริหารสินทรัพย์ ที เอส จำกัด	บริหารสินทรัพย์	-	-	100.00	100.00
	ค้ำประกันคุณภาพ				
บริษัท ราชธานีลิสซิ่ง จำกัด (มหาชน)	ธุรกิจเช่าซื้อและลิสซิ่ง	-	-	65.18	65.18
บริษัท เนชั่นแนล ลิสซิ่ง จำกัด ⁽¹⁾	อยู่ระหว่างชำระบัญชี	-	-	-	100.00
บริษัท รักษาความปลอดภัย สคิป เซอร์วิส จำกัด	บริการ	-	-	100.00	100.00
บริษัท อาร์ทีเอ็น อินชัวร์รันส์ โบรกเกอร์ จำกัด	นายหน้าประกันวินาศภัย	-	-	65.18	-

(1) เมื่อวันที่ 20 กันยายน 2561 บริษัท เนชั่นแนล ลิสซิ่ง จำกัด ได้ขายคืนทุนให้แก่ผู้ถือหุ้นทั้งหมดแล้ว และได้จดทะเบียนเสร็จการชำระบัญชีกับกระทรวงพาณิชย์แล้ว
เมื่อวันที่ 22 มกราคม 2562

- ข) มูลค่าสินทรัพย์รวมและรายได้จากการดำเนินงานสุทธิของบริษัทย่อยที่มีสาระสำคัญซึ่งรวมอยู่ในงบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 และสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของแต่ละปีหลังหักรายการระหว่างกันที่มีสาระสำคัญมีดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	สินทรัพย์รวม		รายได้จากการดำเนินงานสุทธิ สำหรับปี	
	2561	2560	2561	2560
ธนาคารธนชาต จำกัด (มหาชน)	973,716	942,889	33,137	32,851
บริษัท เอ็ม บี เค ไลฟ์ ประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)	9,287	9,996	112	190
บริษัท ธนชาตประกันภัย จำกัด (มหาชน)	13,695	12,749	3,326	3,292
บริษัทหลักทรัพย์ ธนชาต จำกัด (มหาชน)	8,509	11,447	1,644	1,761
บริษัทบริหารสินทรัพย์ ที เอส จำกัด	2,066	2,528	120	178
บริษัท ราชธานีลิสซิ่ง จำกัด (มหาชน)	47,124	39,019	2,899	2,378
บริษัทบริหารสินทรัพย์ เอ็น เอฟ เอส จำกัด	936	1,182	120	62

- ค) บริษัทฯจะถือว่ามีการควบคุมกิจการที่เข้าไปลงทุนหรือบริษัทย่อยได้ หากบริษัทฯมีสิทธิได้รับหรือมีส่วนได้เสียในผลตอบแทนของกิจการที่เข้าไปลงทุน และสามารถใช้อำนาจในการสั่งการกิจกรรมที่ส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อจำนวนเงินผลตอบแทนนั้นได้
- ง) บริษัทฯจัดทำงบการเงินรวมโดยรวมงบการเงินของบริษัทย่อยทั้งหมดตั้งแต่วันที่บริษัทฯมีอำนาจในการควบคุมบริษัทย่อย จนถึงวันที่บริษัทฯสิ้นสุดการควบคุมบริษัทย่อยนั้น
- จ) งบการเงินของบริษัทย่อยได้จัดทำขึ้นโดยมีรอบระยะเวลาบัญชีและใช้นโยบายการบัญชีที่สำคัญเช่นเดียวกันกับบริษัทฯ และในกรณีที่ใช้นโยบายการบัญชีที่แตกต่างกัน บริษัทฯได้ปรับปรุงผลกระทบแล้ว
- ฉ) ยอดคงค้างและรายการระหว่างกันที่มีสาระสำคัญของบริษัทฯและบริษัทย่อยได้ตัดออกจากงบการเงินรวมนี้แล้ว เงินลงทุนในบริษัทย่อยในบัญชีของบริษัทฯและบริษัทย่อยได้ตัดกับส่วนของเจ้าของของบริษัทย่อยแล้ว
- ช) ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม คือ จำนวนกำไรหรือขาดทุนและสินทรัพย์สุทธิของบริษัทย่อยส่วนที่ไม่ได้เป็นของบริษัทฯ และแสดงเป็นรายการแยกต่างหากในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมและส่วนของเจ้าของในงบแสดงฐานะการเงินรวม

2.3 บริษัทฯจัดทำงบการเงินเฉพาะกิจการ ซึ่งแสดงเงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมตามวิธีราคาทุน

3. มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่

3.1 มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เริ่มมีผลบังคับใช้ในปีปัจจุบัน

ในระหว่างปี บริษัทฯและบริษัทย่อยได้นำมาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง (ปรับปรุง 2560) จำนวนหลายฉบับ ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2561 มาถือปฏิบัติ มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการปรับปรุงและอธิบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงิน การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวมาถือปฏิบัตินี้ไม่มีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่อบการเงินของบริษัทฯและบริษัทย่อย

3.2 มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่จะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2562

สภาวิชาชีพบัญชีได้ประกาศใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง (ปรับปรุง 2561) และฉบับใหม่จำนวนหลายฉบับ ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2562 มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการอธิบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติทางการบัญชีและการให้แนวปฏิบัติทางบัญชีกับผู้ใช้งานมาตรฐาน

ฝ่ายบริหารของบริษัทฯและบริษัทย่อยเชื่อว่ามาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุงดังกล่าวส่วนใหญ่จะไม่มีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่อบการเงินเมื่อนำมาถือปฏิบัติ อย่างไรก็ตาม มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับใหม่ซึ่งได้มีการเปลี่ยนแปลงหลักการสำคัญ สามารถสรุปได้ดังนี้

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 เรื่อง รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 ใช้แทนมาตรฐานการบัญชีและการตีความมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้องต่อไปนี้

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 11 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง สัญญาก่อสร้าง
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง รายได้
การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 31 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง รายได้ - รายการแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับ บริการโฆษณา
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง โปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้า
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง สัญญาสำหรับการก่อสร้าง อสังหาริมทรัพย์
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การโอนสินทรัพย์จากลูกค้า

กิจการต้องใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 กับสัญญาที่ทำกับลูกค้าทุกสัญญา ยกเว้นสัญญาที่อยู่ในขอบเขตของมาตรฐานการบัญชีฉบับอื่น มาตรฐานฉบับนี้ได้กำหนดหลักการ 5 ขั้นตอนสำหรับการรับรู้รายได้ที่เกิดขึ้นจากสัญญาที่ทำกับลูกค้า โดยกิจการจะรับรู้รายได้ในจำนวนเงินที่สะท้อนถึงสิ่งตอบแทนที่กิจการคาดว่าจะมีสิทธิได้รับจากการแลกเปลี่ยนสินค้าหรือบริการที่ได้ส่งมอบให้แก่ลูกค้า และกำหนดให้กิจการต้องใช้ดุลยพินิจและพิจารณาข้อเท็จจริงและเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดในการพิจารณาตามหลักการในแต่ละขั้นตอน

ปัจจุบันฝ่ายบริหารของบริษัทฯและบริษัทย่อยอยู่ระหว่างการประเมินผลกระทบที่อาจมีต่องบการเงินในปีที่เริ่มนำมาตรฐานดังกล่าวมาถือปฏิบัติ

3.3 มาตรฐานการรายงานทางการเงิน กลุ่มเครื่องมือทางการเงินที่จะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563

ในระหว่างปีปัจจุบัน สภาวิชาชีพบัญชีได้ประกาศใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน กลุ่มเครื่องมือทางการเงิน ประกอบด้วยมาตรฐานและการตีความมาตรฐาน จำนวน 5 ฉบับ ได้แก่

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 7	การเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน
ฉบับที่ 9	เครื่องมือทางการเงิน

มาตรฐานการบัญชี

- ฉบับที่ 32**
- การแสดงรายการเครื่องมือทางการเงิน**

การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 16	การป้องกันความเสี่ยงของเงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานต่างประเทศ
ฉบับที่ 19	การชำระหนี้สินทางการเงินด้วยตราสารทุน

มาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มดังกล่าวข้างต้น กำหนดหลักการเกี่ยวกับการจัดประเภทและการวัดมูลค่าเครื่องมือทางการเงินด้วยมูลค่ายุติธรรมหรือราคาทุนตัดจำหน่ายโดยพิจารณาจากประเภทของตราสารทางการเงิน ลักษณะของกระแสเงินสดตามสัญญาและแผนธุรกิจของกิจการ (Business Model) หลักการเกี่ยวกับวิธีการคำนวณการด้อยค่าของเครื่องมือทางการเงิน โดยใช้แนวคิดของผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และหลักการเกี่ยวกับการบัญชีป้องกันความเสี่ยง รวมถึงการแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน และเมื่อมาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มนี้มีผลบังคับใช้จะทำให้มาตรฐานการบัญชี การตีความมาตรฐานการบัญชี และแนวปฏิบัติทางการบัญชีบางฉบับที่มีผลบังคับใช้อยู่ในปัจจุบันถูกยกเลิกไป

ปัจจุบันฝ่ายบริหารของบริษัทฯและบริษัทย่อยอยู่ระหว่างการประเมินผลกระทบที่อาจมีต่องบการเงินในปีที่
เริ่มนำมาตราฐานกลุ่มดังกล่าวมาถือปฏิบัติ

4. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

4.1 การรับรู้รายได้

ก) ดอกเบี้ยและส่วนลดรับจากเงินให้สินเชื่อ

ดอกเบี้ยรับจากเงินให้สินเชื่อรับรู้เป็นรายได้ตามเกณฑ์คงค้างจากยอดเงินต้นที่ค้างชำระ รายได้ตามสัญญาเช่าซื้อและสัญญาเช่าการเงินรับรู้ตามวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (Effective interest method)

บริษัทและบริษัทย่อยรับรู้รายได้ดอกเบี้ยตามเกณฑ์คงค้างสำหรับเงินให้สินเชื่อที่ผิณัดชำระเงินต้นหรือดอกเบี้ยเกินกำหนดสามเดือนนับจากวันครบกำหนดชำระ และจะโอนกลับรายการดอกเบี้ยค้างรับที่เคยบันทึกบัญชีเป็นรายได้แล้วนั้นออกจากบัญชี การบันทึกรายได้ดอกเบี้ยหลังจากนั้นจะบันทึกตามเกณฑ์เงินสดจนกว่าจะได้รับชำระหนี้ที่ค้างเกินกำหนดชำระดังกล่าวแล้ว

บริษัทและบริษัทย่อยรับรู้รายได้ดอกเบี้ยสำหรับลูกหนี้ภายหลังการปรับโครงสร้างหนี้ใหม่ตามเกณฑ์คงค้าง โดยอิงจากอัตราดอกเบี้ยที่ลูกหนี้ต้องจ่ายชำระตามสัญญา ยกเว้นหนี้ตามสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ที่อยู่ระหว่างการติดตามผลการปฏิบัติตามเงื่อนไขการปรับโครงสร้างหนี้ใหม่ ซึ่งจะรับรู้เป็นรายได้ดอกเบี้ยตามเกณฑ์เงินสดจนกว่าลูกหนี้จะปฏิบัติตามเงื่อนไขการปรับโครงสร้างหนี้ติดต่อกันไม่น้อยกว่าสามเดือนหรือสามงวดการชำระเงินแล้วแต่ระยะเวลาใดจะนานกว่า

บริษัทและบริษัทย่อยรับรู้รายได้ดอกเบี้ยจากลูกหนี้ที่รับซื้อหรือรับโอน โดยคำนวณหาอัตราผลตอบแทนที่ใช้กำหนดราคาทุนของลูกหนี้ทั้งกลุ่ม (Yield) คูณด้วยราคาตามบัญชีใหม่ (ราคาทุนที่ซื้อ) ของลูกหนี้คงเหลือสำหรับลูกหนี้ที่มีการจ่ายชำระในระหว่างปี โดยจะรับรู้เป็นรายได้ดอกเบี้ยในจำนวนที่ไม่สูงกว่าจำนวนเงินที่ได้รับชำระจากลูกหนี้ และภายหลังการทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ จะรับรู้รายได้ดอกเบี้ยจากลูกหนี้ที่รับซื้อหรือรับโอนตามวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงสำหรับลูกหนี้ที่มีการจ่ายชำระในระหว่างปี

ในกรณีที่ดอกเบี้ยหรือส่วนลดได้คิดรวมอยู่ในตัวเงินหรือเงินให้สินเชื่อแล้ว ดอกเบี้ยหรือส่วนลดดังกล่าวจะบันทึกเป็นรายได้รอตัดบัญชีและตัดจำหน่ายเป็นรายได้เฉลี่ยเท่า ๆ กันตลอดอายุของตัวเงินหรือระยะเวลาของเงินให้สินเชื่อนั้นหรือตามสัดส่วนของหนี้ที่ได้รับชำระ

ดอกผลจากการให้เช่าซื้อรับล่วงหน้าแสดงถึงส่วนลดดอกเบี้ยที่ตัวแทนจำหน่ายรถยนต์ให้กับลูกค้า ซึ่งจะทยอยรับรู้รายได้ตามวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงเช่นเดียวกับดอกเบี้ยตามสัญญาเช่าซื้อ

ข) ดอกเบี้ยและเงินปันผลจากเงินลงทุน

ดอกเบี้ยรับถือเป็นรายได้ตามเกณฑ์คงค้างโดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง เงินปันผลรับถือเป็นรายได้เมื่อมีสิทธิในการรับเงินปันผล

ค) ค่านายหน้า

ค่านายหน้าจากการซื้อขายหลักทรัพย์และสัญญาซื้อขายล่วงหน้าถือเป็นรายได้ ณ วันที่ที่เกิดรายการ

ง) ดอกเบี้ยจากเงินให้สินเชื่อเพื่อซื้อหลักทรัพย์

ดอกเบี้ยถือเป็นรายได้ตามระยะเวลาของเงินให้สินเชื่อโดยคำนวณจากยอดเงินต้นที่คงค้าง บริษัทย่อยหยุดรับรู้รายได้ตามเกณฑ์สิทธิสำหรับเงินให้สินเชื่อรายที่เข้าเงื่อนไขตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (“ก.ล.ต.”)

จ) กำไร (ขาดทุน) จากการซื้อขายหลักทรัพย์และตราสารอนุพันธ์

กำไร (ขาดทุน) จากการซื้อขายหลักทรัพย์และตราสารอนุพันธ์ถือเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่าย ณ วันที่ที่เกิดรายการ

ฉ) ค่าธรรมเนียมและบริการ

ค่าธรรมเนียมและบริการถือเป็นรายได้ตามเกณฑ์คงค้าง ทั้งนี้ในกรณีที่บริษัทฯและบริษัทย่อยให้โปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้า บริษัทฯและบริษัทย่อยจะต้องปันส่วนถึงตอบแทนที่ได้รับจากการให้บริการดังกล่าวในแต่ละคราวด้วยมูลค่ายุติธรรมของคะแนนสะสมเป็นรายได้รอตัดบัญชี ซึ่งบันทึกเป็นส่วนหนึ่งของบัญชี “หนี้สินอื่น” ในงบแสดงฐานะการเงิน บริษัทฯและบริษัทย่อยจะรับรู้รายได้ในส่วนของกำไรขาดทุนในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จเมื่อลูกค้ามาใช้สิทธิพิเศษดังกล่าว และบริษัทฯและบริษัทย่อยได้ปฏิบัติตามสัญญาภาระผูกพันที่จะจัดหารางวัลนั้นแล้ว

ช) รายได้จากการรับประกันภัย/ประกันชีวิต

สัญญาประกันภัย

เบี้ยประกันภัยรับประกันด้วยเบี้ยประกันภัยรับโดยตรงจากผู้เอาประกันภัยและเบี้ยประกันภัยต่อรับหักด้วยมูลค่าของกรมธรรม์ที่ยกเลิกและการส่งคืนเบี้ยประกันภัย และปรับปรุงด้วยสำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถือเป็นรายได้

เบี้ยประกันภัยรับโดยตรงจากผู้เอาประกันภัยถือเป็นรายได้ตามวันที่ที่มีผลบังคับใช้ในกรมธรรม์ประกันภัย ในกรณีที่กรมธรรม์มีอายุการคุ้มครองเกิน 1 ปีจะบันทึกรายได้เป็นรายการรับล่วงหน้าและจะทยอยรับรู้เป็นรายได้ตามอายุการให้ความคุ้มครองเป็นรายปี

เบี้ยประกันภัยต่อรับถือเป็นรายได้เมื่อได้รับใบคำขอเอาประกันภัยต่อหรือใบแจ้งการประกันภัยต่อจากบริษัทผู้เอาประกันภัยต่อ

สัญญาประกันชีวิต

เบี้ยประกันชีวิตบันทึกเป็นรายได้ตามวันที่มีผลบังคับในกรมธรรม์หลังจากหักเบี้ยประกันภัยต่อและสงวน และสำหรับกรมธรรม์ต่ออายุจะรับรู้เป็นรายได้เมื่อถึงกำหนดชำระเฉพาะเบี้ยประกันของกรมธรรม์ที่มีผลบังคับใช้อยู่ ณ วันสิ้นปี

4.2 การรับรู้ค่าใช้จ่าย

ก) ดอกเบี้ยจ่าย

ดอกเบี้ยจ่ายถือเป็นค่าใช้จ่ายตามเกณฑ์คงค้าง ในกรณีที่ดอกเบี้ยได้คิดรวมอยู่ในตัวเงินจ่ายแล้ว ดอกเบี้ยนั้นจะบันทึกเป็นดอกเบี้ยจ่ายรอตัดบัญชีและจะตัดจำหน่ายเป็นค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเท่า ๆ กัน ตลอดอายุของตัวเงินนั้น

ข) ค่าโฆษณาและค่าใช้จ่ายทางตรงจากการให้เข้าซื้อ/เช่าการเงิน

ค่าใช้จ่ายทางตรงเมื่อเริ่มแรกที่เกิดขึ้นจากการให้เข้าซื้อ/เช่าการเงิน (เช่น ค่าโฆษณา ค่าอากรแสตมป์) จะบันทึกส่วนทยอยรับรู้ตามวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง และแสดงหักจากรายได้ดอกเบี้ยตลอดอายุของสัญญาเพื่อให้สะท้อนถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริงของสัญญา

รายได้ดอกเบี้ยจากการให้เข้าซื้อ/เช่าการเงินรอตัดบัญชีแสดงสุทธิจากค่าโฆษณาและค่าใช้จ่ายทางตรงที่เกิดขึ้นเมื่อเริ่มแรก

ค) ค่าธรรมเนียมและบริการ

ค่าธรรมเนียมและบริการถือเป็นค่าใช้จ่ายตามเกณฑ์คงค้าง

4.3 เงินลงทุน

เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อค้าแสดงตามมูลค่ายุติธรรม การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์บันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขายแสดงตามมูลค่ายุติธรรม การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์ดังกล่าวบันทึกในส่วนของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ และจะรับรู้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนเมื่อได้จำหน่ายหลักทรัพย์นั้นออกไป

เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนดแสดงมูลค่าตามวิธีราคาทุนตัดจำหน่าย บริษัทฯและบริษัทย่อยตัดบัญชีส่วนเกิน/ส่วนต่ำกว่ามูลค่าตราสารหนี้ตามอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง ซึ่งจำนวนที่ตัดจำหน่าย/รับรู้นี้จะแสดงเป็นรายการปรับกับดอกเบี้ยรับ

เงินลงทุนในตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดถือเป็นเงินลงทุนทั่วไปแสดงมูลค่าตามราคาทุนสุทธิจากค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

มูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดคำนวณจากราคาเสนอซื้อหลังสุด ณ สิ้นวันทำการสุดท้ายของปี ส่วนมูลค่ายุติธรรมของตราสารหนี้คำนวณโดยใช้อัตราผลตอบแทนที่ประกาศโดยสมาคมตลาดตราสารหนี้ไทยหรือตลาดอื่น หรืออัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาลปรับด้วยค่าความเสี่ยงที่เหมาะสมแล้วแต่กรณี มูลค่ายุติธรรมของหน่วยลงทุนคำนวณจากมูลค่าสินทรัพย์สุทธิของหน่วยลงทุน

บริษัทและบริษัทย่อยจะบันทึกขาดทุนจากการด้อยค่า (ถ้ามี) ของหลักทรัพย์เพื่อขาย เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด และเงินลงทุนทั่วไปในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

ในกรณีที่มีการโอนเปลี่ยนแปลงประเภทเงินลงทุน บริษัทและบริษัทย่อยจะปรับมูลค่าของเงินลงทุนดังกล่าวใหม่โดยใช้มูลค่ายุติธรรม ณ วันที่โอนเปลี่ยนแปลงประเภทเงินลงทุน ผลแตกต่างระหว่างราคาตามบัญชีและมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่โอนจะบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนหรือกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ แล้วแต่ประเภทของเงินลงทุนที่มีการโอนเปลี่ยน

เมื่อมีการจำหน่ายเงินลงทุน ผลต่างระหว่างสิ่งตอบแทนสุทธิที่ได้รับกับมูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุนจะถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ ในกรณีที่มีการจำหน่ายเงินลงทุนเพียงบางส่วน ราคาตามบัญชีต่อหน่วยที่ใช้ในการคำนวณต้นทุนสำหรับเงินลงทุนที่จำหน่ายใช้วิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก

4.4 เงินลงทุนในลูกหนี้ที่รับโอนและค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน

เงินลงทุนในลูกหนี้ที่รับโอนแสดงในราคาทุนที่จ่ายซื้อสุทธิจากค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี) ผลขาดทุนจากการด้อยค่าของเงินลงทุนบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

ในกรณีลูกหนี้ที่รับโอนได้มีการทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ บริษัทและบริษัทย่อยจะโอนเงินลงทุนในลูกหนี้ดังกล่าวไปเป็นเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และแสดงตามมูลค่ายุติธรรม โดยอ้างอิงมูลค่ายุติธรรมจากยอดคงเหลือตามบัญชีของเงินลงทุนในลูกหนี้ที่รับโอน ณ วันโอนหรือ ณ วันทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้

บริษัทและบริษัทย่อยพิจารณาค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนในลูกหนี้ที่รับโอนโดยใช้วิธีการประเมินมูลค่ายุติธรรม โดยอ้างอิงจากมูลค่าหลักประกัน

4.5 เงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม

เงินลงทุนในบริษัทย่อยและเงินลงทุนในบริษัทร่วมที่แสดงในงบการเงินเฉพาะกิจการแสดงมูลค่าตามวิธีราคาทุนสุทธิจากค่าเผื่อการค้อยค่า (ถ้ามี) ผลขาดทุนจากการค้อยค่าของเงินลงทุนบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

เงินลงทุนในบริษัทร่วมในงบการเงินรวมแสดงมูลค่าตามวิธีส่วนได้เสีย ซึ่งการบันทึกตามวิธีส่วนได้เสียนี้จะบันทึกเงินลงทุนเริ่มแรกในราคาทุนแล้วปรับด้วยส่วนได้เสียที่เกิดจากผลการดำเนินงานของบริษัทร่วมตามอัตราส่วนการลงทุน

4.6 เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้

เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้แสดงเฉพาะยอดเงินต้น ไม่รวมดอกเบี้ยค้างรับ ยกเว้นเงินเบิกเกินบัญชีแสดงด้วยยอดเงินต้นรวมดอกเบี้ย รายได้รอตัดบัญชีและส่วนลดรับล่วงหน้าของเงินให้สินเชื่อที่ยังไม่รับรู้เป็นรายได้แสดงเป็นรายการหักจากเงินให้สินเชื่อ

ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อและสัญญาเช่าการเงินแสดงมูลค่าตามสัญญาเช่าซื้อและสัญญาเช่าการเงินคงค้างสุทธิจากยอดคงเหลือของรายได้ทางการเงินที่ยังไม่ถือเป็นรายได้ ซึ่งแสดงสุทธิจากค่านายหน้าและค่าใช้จ่ายทางตรงที่เกิดขึ้นเมื่อเริ่มแรกรอตัดบัญชี

ลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์และสัญญาซื้อขายล่วงหน้า หมายถึง ยอดดุลสุทธิลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์และลูกหนี้ธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้า โดยลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์รวมถึงลูกหนี้เงินให้กู้ยืมเพื่อซื้อหลักทรัพย์โดยใช้หลักทรัพย์ที่ซื้อนั้นมาวางเป็นประกัน ลูกหนี้ธุรกรรมการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์ และลูกหนี้ทรัพย์สินวางประกัน อันได้แก่ เงินที่นำไปวางเป็นประกันกับเจ้าหนี้หุ้นยืมหรือศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ และรวมถึงลูกหนี้อื่น เช่น ลูกหนี้ซื้อหลักทรัพย์ด้วยเงินสดที่ไม่สามารถชำระเงินได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ลูกหนี้ที่อยู่ระหว่างดำเนินคดี ประenomหนี้หรือผ่อนชำระ และสำหรับลูกหนี้ที่ซื้อขายหลักทรัพย์ด้วยเงินสดแสดงไว้ภายใต้รายการ “ลูกหนี้จากการซื้อขายหลักทรัพย์”

4.7 ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

ก) ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้เงินให้สินเชื่อ

บริษัทฯ และบริษัทย่อยที่ประกอบธุรกิจธนาคารและบริษัทบริหารสินทรัพย์ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของเงินให้สินเชื่อตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดย ธปท. และปรับปรุงเพิ่มด้วยจำนวนเงินเพิ่มเติมที่คาดว่าจะเรียกเก็บจากลูกหนี้ไม่ได้ โดยการวิเคราะห์และประเมินฐานะของลูกหนี้จากประสบการณ์ในการพิจารณาความเสี่ยงและมูลค่าหลักประกันประกอบ ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่ตั้งเพิ่ม(ลด)บันทึกบัญชีเป็นค่าใช้จ่ายในระหว่างปี

สำหรับลูกหนี้เงินให้สินเชื่อ (ยกเว้นลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อส่วนบุคคลของบริษัทย่อยที่ประกอบธุรกิจธนาคาร) ที่จัดชั้นเป็นหนี้ปกติ (รวมลูกหนี้ที่ผ่านการปรับโครงสร้างหนี้) และจัดชั้นเป็นหนี้กล่าวถึงเป็นพิเศษ บริษัทฯและบริษัทย่อยกันสำรองในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ 1 และ 2 ตามลำดับ ของยอดหนี้เงินต้นคงค้าง (ไม่รวมดอกเบี้ยค้างรับ) หลังหักหลักประกัน และสำหรับลูกหนี้ด้อยคุณภาพ บริษัทฯและบริษัทย่อยกันเงินสำรองในอัตราร้อยละ 100 สำหรับส่วนต่างระหว่างยอดหนี้ตามบัญชีกับมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากลูกหนี้หรือมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับการจำหน่ายหลักประกัน โดยใช้อัตราดอกเบี้ยคิดลดและระยะเวลาที่คาดว่าจะจำหน่ายหลักประกันได้ตามหลักเกณฑ์ของ ธปท. ทั้งนี้ สำหรับลูกหนี้ด้อยคุณภาพที่เป็นลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อหรือลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงินจะถือว่าไม่มีหลักประกัน

และสำหรับลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อส่วนบุคคลของบริษัทย่อยที่ประกอบธุรกิจธนาคาร บริษัทย่อยกันเงินสำรองเป็นกลุ่มลูกหนี้ (Collective Approach) ตามการจัดกลุ่มลูกหนี้ที่มีความเสี่ยงลักษณะเดียวกัน โดยพิจารณาจากผลขาดทุนจากประสบการณ์ในอดีต ซึ่งคำนวณจากค่าความน่าจะเป็นที่ลูกหนี้จะผิดนัดชำระหนี้ (Probability of default) และร้อยละของความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นเมื่อลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้ต่อยอดหนี้ (Loss given default) นอกจากนี้ บริษัทย่อยได้พิจารณากันสำรองเพิ่มเติมโดยคำนึงถึงผลสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นเพิ่มเติมจากปัจจัยทางเศรษฐกิจที่อาจมีผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ โดยค่าตัวแปรและข้อสมมติฐานต่าง ๆ ที่ใช้ในการคำนวณนี้ได้มีการสอบทานรายละเอียดและทบทวนความเหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ

- ข) บริษัทย่อยที่ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญโดยการประเมินฐานะของลูกหนี้แต่ละรายโดยพิจารณาความเสี่ยงในการเรียกชำระและมูลค่าของหลักทรัพย์ที่ใช้ค้ำประกัน และตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเมื่อหนี้นั้นมีหลักประกันไม่เพียงพอและ/หรือมีโอกาสได้รับชำระคืนไม่ครบ ทั้งนี้ บริษัทย่อยถือพื้นฐานการจัดชั้นหนี้และตั้งสำรองตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดย ก.ล.ด.
- ค) บริษัทย่อยที่ประกอบธุรกิจให้เช่าซื้อและให้เช่าการเงินตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราร้อยละของยอดลูกหนี้ที่ค้างชำระสุทธิจากรายได้ที่ยังไม่ถือเป็นรายได้ โดยคำนึงถึงจำนวนเดือนคงค้างเป็นเกณฑ์ (อ้างอิงจากหลักเกณฑ์การจัดชั้นหนี้ของ ธปท.) โดยลูกหนี้ที่ค้างชำระไม่เกินกว่า 3 เดือนจะพิจารณาตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญจากยอดหนี้เงินต้นสุทธิหลังหักหลักประกัน และสำหรับลูกหนี้ที่ค้างชำระเกินกว่า 3 เดือนจะพิจารณาค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญโดยไม่หักหลักประกัน
- ง) ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้อื่นตั้งขึ้นโดยประมาณจากจำนวนหนี้ที่อาจเรียกเก็บจากลูกหนี้ไม่ได้ ซึ่งพิจารณาจากสถานะปัจจุบันของลูกหนี้คงค้าง ณ วันที่ในงบการเงิน
- จ) บริษัทฯและบริษัทย่อยจะตัดจำหน่ายลูกหนี้ออกจากบัญชีเมื่อเห็นว่าจะไม่สามารถเรียกเก็บเงินจากลูกหนี้ได้ โดยการตัดจำหน่ายลูกหนี้เป็นหนี้สูญและหนี้สูญที่ได้รับคืนจะนำไปลดหรือเพิ่มค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

4.8 การปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา

ในกรณีที่เป็นการปรับโครงสร้างหนี้ที่บริษัทฯ และบริษัทย่อยยินยอมผ่อนปรนเงื่อนไขในการชำระหนี้ บริษัทฯ และบริษัทย่อยคำนวณมูลค่ายุติธรรมของลูกหนี้หลังปรับโครงสร้างหนี้โดยคำนวณจากมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตคิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยขั้นต่ำของเงินให้สินเชื่อแก่ลูกค้า รายใหญ่ในตลาดที่ใช้เป็นฐานในการเรียกเก็บจากลูกหนี้ ณ วันปรับโครงสร้างหนี้ ผลต่างระหว่างมูลค่ายุติธรรมของหนี้ที่คำนวณได้ที่ต่ำกว่ายอดหนี้คงค้างตามบัญชีเดิมจะบันทึกเป็นค่าเผื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้ และถือเป็นค่าใช้จ่ายทั้งจำนวนในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จในปีที่มีการปรับโครงสร้างหนี้ และจะทบทวนค่าเผื่อการปรับมูลค่าดังกล่าวโดยใช้มูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับตามระยะเวลาที่เหลืออยู่ และปรับปรุงค่าเผื่อการปรับมูลค่ากับบัญชีค่าใช้จ่ายหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ

ในกรณีที่เป็นการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหาโดยการรับโอนสินทรัพย์หรือส่วนได้เสีย บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะบันทึกบัญชีสินทรัพย์หรือส่วนได้เสียที่รับโอนมาเป็นต้นทุนของสินทรัพย์ด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ (ซึ่งอิงตามราคาประเมินของผู้ประเมินภายในหรือผู้ประเมินอิสระภายนอก) แต่ไม่เกินยอดหนี้คงค้างตามสิทธิเรียกร้องตามกฎหมาย (รวมดอกเบี้ยค้างรับที่หยุดรับรู้รายได้จนถึงวันปรับโครงสร้างหนี้) ส่วนเกินของมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่มากกว่ามูลหนี้คงค้างตามบัญชีจะรับรู้เป็นกำไรจากการปรับโครงสร้างหนี้ หรือดอกเบี้ยรับในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จแล้วแต่กรณี

ขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้โดยการยินยอมลดเงินต้นหรือดอกเบี้ยที่บันทึกในบัญชีจะรับรู้เป็นขาดทุนในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จเมื่อมีการปรับโครงสร้างหนี้

4.9 การรับรู้และตัดบัญชีสินทรัพย์ของลูกค้า

บริษัทย่อยบันทึกสินทรัพย์ที่ลูกค้าวางไว้กับบริษัทย่อยเพื่อการซื้อขายหลักทรัพย์บัญชีเงินสดและบัญชีเครดิตบาลานซ์ รวมถึงเงินที่ลูกค้าวางเป็นประกันเพื่อการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า เป็นสินทรัพย์และหนี้สินของบริษัทย่อยเพื่อการควบคุมภายใน และ ณ วันที่ในงบการเงิน บริษัทย่อยจะตัดรายการดังกล่าวในส่วนที่ไม่มีภาระค่าประกันออกทั้งด้านสินทรัพย์และหนี้สิน โดยจะแสดงเฉพาะสินทรัพย์ที่เป็นของบริษัทย่อยเท่านั้น

4.10 ทรัพย์สินรอการขาย

ทรัพย์สินรอการขายแสดงตามราคาทุน (มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ ซึ่งอิงตามราคาประเมินแต่ไม่เกินยอดหนี้คงค้างตามสิทธิเรียกร้องตามกฎหมาย) หรือมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน แล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า ซึ่งมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนอ้างอิงตามราคาประเมินล่าสุดหักด้วยประมาณการค่าใช้จ่ายในการขาย และปรับปรุงเพิ่มเติมตามหลักเกณฑ์ของ ธปท. ประกอบกับการพิจารณาประเภทและคุณลักษณะของทรัพย์สิน

กำไรจากการจำหน่ายทรัพย์สินรอการขายจะรับรู้เป็นรายได้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จเมื่อขาย ยกเว้นการขาย โดยการให้ผู้ซื้อกู้ยืมเงิน กำไรจะรับรู้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดย ธปท. ขาดทุนจากการจำหน่ายและขาดทุนจากการด้อยค่าจะรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

4.11 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และค่าเสื่อมราคา

- ก) ที่ดิน แสดงมูลค่าตามราคาที่ตีใหม่หักค่าเพื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ (ถ้ามี) โดยไม่มีการคิดค่าเสื่อมราคา

บริษัทและบริษัทย่อยบันทึกมูลค่าเริ่มแรกของที่ดินในราคาทุน ณ วันที่ได้สินทรัพย์มา หลังจากนั้นบริษัทและบริษัทย่อยจัดให้มีการประเมินราคาที่ดินโดยผู้ประเมินราคาอิสระและแสดงสินทรัพย์ดังกล่าวในราคาที่ตีใหม่ ทั้งนี้บริษัทและบริษัทย่อยจัดให้มีการประเมินราคาสินทรัพย์ดังกล่าวเป็นครั้งคราวเพื่อมิให้ราคาตามบัญชี ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานแตกต่างจากมูลค่ายุติธรรมอย่างมีสาระสำคัญ

บริษัทและบริษัทย่อยบันทึกราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้นจากการตีราคาใหม่ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นและรับรู้จำนวนสะสมในบัญชี “ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์” ในส่วนของเจ้าของ อย่างไรก็ตาม หากสินทรัพย์นั้นเคยมีการตีราคาลดลงและบริษัทและบริษัทย่อยได้รับรู้ราคาที่ลดลงในส่วนกำไรหรือขาดทุนแล้ว ส่วนที่เพิ่มจากการตีราคาใหม่นี้จะถูกรับรู้เป็นรายได้ไม่เกินจำนวนที่เคยลดลงซึ่งรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายปีก่อนแล้ว

บริษัทและบริษัทย่อยรับรู้ราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ที่ลดลงจากการตีราคาใหม่ในส่วนกำไรหรือขาดทุน อย่างไรก็ตาม หากสินทรัพย์นั้นเคยมีการตีราคาเพิ่มขึ้นและยังมียอดคงค้างของบัญชี “ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์” อยู่ในส่วนของเจ้าของ ส่วนที่ลดลงจากการตีราคาใหม่จะถูกรับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในจำนวนที่ไม่เกินยอดคงเหลือของบัญชี “ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์”

- ข) สิ้นทรัพย์ระหว่างติดตั้งแสดงตามวิธีราคาทุนโดยไม่มีการคิดค่าเสื่อมราคา
- ค) อาคารและอุปกรณ์แสดงมูลค่าตามราคาทุนหลังหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเพื่อการด้อยค่า (ถ้ามี) ค่าเสื่อมราคาคำนวณจากราคาทุนของสินทรัพย์โดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณ ดังนี้

อาคาร	-	20 - 30 ปี
ส่วนปรับปรุงอาคาร	-	5 - 10 ปี
เครื่องตกแต่ง ติดตั้งและอุปกรณ์	-	3 - 10 ปี
ยานพาหนะ	-	5 ปี

ค่าเสื่อมราคารวมอยู่ในการคำนวณผลการดำเนินงาน

- ง) ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์จะถูกตัดออกจากบัญชีเมื่อจำหน่ายสินทรัพย์หรือคาดว่าจะไม่ได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากการใช้หรือการจำหน่าย ผลกำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์ (ผลต่างระหว่างสิ่งตอบแทนสุทธิที่ได้รับจากการจำหน่ายสินทรัพย์กับมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น) จะรับรู้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ
- จ) บริษัทฯและบริษัทย่อย ตัดรายการสินทรัพย์ที่มีการตีราคาเพิ่มเมื่อจำหน่ายสินทรัพย์หรือคาดว่าจะไม่ได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากการใช้หรือการจำหน่ายสินทรัพย์ ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ที่คงเหลืออยู่ ณ วันตัดรายการจะถูกโอนไปยังกำไรสะสมโดยตรง

4.12 สินทรัพย์ไม่มีตัวตนและค่าตัดจำหน่าย

บริษัทฯและบริษัทย่อยบันทึกมูลค่าเริ่มแรกของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ได้มาจากการรวมธุรกิจโดยอ้างอิงจากมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่ประเมิน ณ วันที่ซื้อธุรกิจ และสำหรับสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่นบันทึกต้นทุนเริ่มแรกตามราคาทุน ภายหลังการรับรู้รายการเริ่มแรก สินทรัพย์ไม่มีตัวตนแสดงมูลค่าตามราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมและค่าเพื่อการด้อยค่าสะสม (ถ้ามี)

บริษัทฯและบริษัทย่อยตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีอายุการให้ประโยชน์จำกัดอย่างมีระบบตลอดอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์นั้น และจะประเมินการด้อยค่าของสินทรัพย์ดังกล่าวเมื่อมีข้อบ่งชี้ว่าสินทรัพย์นั้นอาจเกิดการด้อยค่า บริษัทฯและบริษัทย่อยจะทบทวนระยะเวลาการตัดจำหน่ายและวิธีการตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนดังกล่าวทุกสิ้นปีเป็นอย่างน้อย ค่าตัดจำหน่ายและค่าเพื่อการด้อยค่ารับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีอายุการให้ประโยชน์จำกัดมีอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณ 3 - 10 ปี

ไม่มีการตัดจำหน่ายค่าคอมพิวเตอร์ซอฟต์แวร์ที่อยู่ระหว่างพัฒนา

4.13 สิทธิการเช่า

สิทธิการเช่าแสดงในราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสม โดยตัดจำหน่ายเป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของการหรือขาดทุนในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จโดยวิธีเส้นตรงตามอายุสัญญาเช่า

4.14 การรวมธุรกิจและค่าความนิยม

การรวมธุรกิจบันทึกตามวิธีซื้อ

บริษัทฯ และบริษัทย่อยบันทึกมูลค่าเริ่มแรกของค่าความนิยมในราคาทุน ซึ่งเท่ากับต้นทุนการรวมธุรกิจส่วนที่สูงกว่าส่วนได้เสียในมูลค่ายุติธรรมสุทธิของสินทรัพย์สุทธิที่ได้มา ค่าความนิยมแสดงตามราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่าสะสม (ถ้ามี) และจะทดสอบการด้อยค่าของค่าความนิยมทุกปีหรือเมื่อใดก็ตามที่มีข้อบ่งชี้ของการด้อยค่าเกิดขึ้น

4.15 ลูกหนี้/เจ้าหนี้สำนักหักบัญชี

ลูกหนี้/เจ้าหนี้สำนักหักบัญชี หมายถึง ยอดดุลสุทธิลูกหนี้/เจ้าหนี้สำนักหักบัญชีที่เกิดจากการชำระราคาซื้อขายหลักทรัพย์และสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ทั้งนี้รวมถึงเงินที่ได้นำไปวางเป็นประกันกับสำนักหักบัญชีในการทำธุรกรรมอนุพันธ์

4.16 หลักทรัพย์ซื้อโดยมีสัญญาขายคืน/หลักทรัพย์ขายโดยมีสัญญาซื้อคืน

บริษัทย่อยมีการทำสัญญาซื้อโดยมีสัญญาขายคืนภาคเอกชนหรือมีการทำสัญญาขายหลักทรัพย์โดยมีสัญญาซื้อคืน โดยมีกำหนดวัน เวลา และราคาที่แน่นอนในอนาคต โดยจำนวนเงินที่จ่ายสำหรับหลักทรัพย์ซื้อโดยมีสัญญาขายคืนแสดงเป็นส่วนหนึ่งของรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน หรือเงินให้สินเชื่อแล้วแต่คู่สัญญา โดยหลักทรัพย์ภายใต้สัญญาขายคืนถือเป็นหลักประกันการกู้ยืม ในขณะที่หลักทรัพย์ขายโดยมีสัญญาซื้อคืนแสดงเป็นส่วนหนึ่งของรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินด้านหนี้สินในงบแสดงฐานะการเงินด้วยจำนวนเงินที่ได้รับมาจากการขายหลักทรัพย์ดังกล่าว โดยหลักทรัพย์ภายใต้สัญญาซื้อคืนถือเป็นหลักประกัน

4.17 การจัดประเภทสัญญาประกันภัย

บริษัทย่อยจัดประเภทของสัญญาประกันภัยและสัญญาประกันภัยต่อโดยการพิจารณาลักษณะของสัญญาประกันภัย โดยสัญญาประกันภัยคือสัญญาซึ่งผู้รับประกันภัย รับผิดชอบต่อความเสี่ยงด้านการรับประกันภัยที่มีนัยสำคัญจากคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง (ผู้เอาประกันภัย) โดยตกลงจะชดเชยค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เอาประกันภัยหากเหตุการณ์ในอนาคตอันไม่แน่นอนที่ระบุไว้ (เหตุการณ์ที่เอาประกันภัย) เกิดผลกระทบในทางลบต่อผู้เอาประกันภัย ในการพิจารณาว่ามีการรับผิดชอบต่อความเสี่ยงด้านการรับประกันภัยที่มีนัยสำคัญหรือไม่นั้นจะพิจารณาจากจำนวนผลประโยชน์ที่จะต้องจ่ายกรณีที่มีสถานการณ์ที่รับประกันภัยเกิดขึ้นกับภาระผูกพันที่จะต้องจ่ายตามสัญญาหากไม่มีสถานการณ์ที่รับประกันภัยเกิดขึ้น ซึ่งหากไม่เข้าใจอย่างชัดเจนว่าข้างต้น บริษัทย่อยจะ จัดประเภทสัญญาประกันภัยดังกล่าวเป็นสัญญาการลงทุน ซึ่งสัญญาการลงทุนคือสัญญาที่มีรูปแบบทางกฎหมายเป็นสัญญาประกันภัยและทำให้ผู้รับประกันภัยมีความเสี่ยงทางการเงิน แต่ไม่ได้ทำให้ผู้รับประกันภัยมีความเสี่ยงด้านการรับประกันภัยที่สำคัญ ความเสี่ยงทางการเงิน ได้แก่ ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยนหรือราคา

บริษัทย่อยจัดประเภทของสัญญาโดยประเมินความสำคัญของความเสี่ยงด้านการรับประกันภัยเป็นรายสัญญา ณ วันเริ่มต้นสัญญาหากสัญญาใดจัดประเภทเป็นสัญญาประกันภัยแล้ว จะยังคงเป็นสัญญาประกันภัยตลอดไป จนกว่าสิทธิและภาระผูกพันทั้งหมดถูกทำให้สิ้นสุดหรือสิ้นสุดลงบังคับ หากสัญญาใดเคยจัดประเภทเป็นสัญญาการลงทุน ณ วันเริ่มต้นสัญญา อาจจะถูกจัดประเภทเป็นสัญญาประกันภัยในเวลาต่อมาได้ หากพบว่าความเสี่ยงด้านการรับประกันภัยเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

4.18 เบี้ยประกันภัยค้างรับและค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

เบี้ยประกันภัยค้างรับทั้งจากการรับประกันภัยโดยตรงและจากการรับประกันภัยต่อ แสดงด้วยมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ โดยบริษัทย่อยบันทึกค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับผลขาดทุนโดยประมาณที่อาจเกิดขึ้นจากการเก็บเงินไม่ได้ ซึ่งพิจารณาจากประสบการณ์การเก็บเงินและตามสถานะปัจจุบันของเบี้ยประกันภัยค้างรับ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

4.19 สินทรัพย์/หนี้สินจากการประกันภัย

ก) สินทรัพย์จากการรับประกันภัยต่อแสดงด้วยจำนวนเงินค้างรับจากการรับประกันภัยต่อ (ค่าสินไหมทดแทนค้างรับ และรายการค้างรับอื่น ๆ จากบริษัทประกันภัยต่อ ยกเว้นเบี้ยประกันภัยค้างรับหักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ) เงินมัดจำที่วางไว้จากการรับประกันภัยต่อ และสำรองประกันภัยส่วนที่เรียกคืนจากการรับประกันภัยต่อ โดยสำรองประกันภัยส่วนที่เรียกคืนจากการรับประกันภัยต่อประมาณขึ้นตามสัดส่วนของการรับประกันภัยต่อของสำรองเบี้ยประกันภัย และสำรองค่าสินไหมทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยการคำนวณสำรองประกันภัย

- ข) หนี้สินจากการประกันภัยต่อแสดงด้วยจำนวนเงินค้างจ่ายจากการประกันภัยต่อ และเงินมัดจำที่บริษัท ย่อยถือไว้จากการเอาประกันภัยต่อ ซึ่งเงินค้างจ่ายจากการประกันภัยต่อประกอบด้วยเบี้ยประกันภัย ต่อ ค้างจ่าย และรายการค้างจ่ายอื่น ๆ ให้กับบริษัทประกันภัยต่อ

4.20 เงินสำรองเบี้ยประกันภัย/เงินสำรองประกันชีวิต

สัญญาประกันภัย

สำรองเบี้ยประกันภัยประกอบด้วย สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้ และสำรองความเสี่ยงภัยที่ยัง ไม่สิ้นสุด

- ก) สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้

สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้คำนวณจากเบี้ยประกันภัยรับก่อนการเอาประกันภัยต่อด้วย วิธีการ ดังนี้

การประกันภัยขนส่งเฉพาะเที่ยว การ	- ร้อยละร้อยละของเบี้ยประกันภัยรับ ตั้งแต่วันที่กรมธรรม์
ประกันอุบัติเหตุการเดินทางที่มี	ประกันภัยเริ่มมีผลคุ้มครอง ตลอดระยะเวลาที่บริษัท
ระยะเวลาคุ้มครองไม่เกิน 6 เดือน	ย่อยยังคงให้ความคุ้มครองแก่ผู้เอาประกันภัย
การประกันภัยอื่น	- วิธีเฉลี่ยรายเดือน (วิธีเศษหนึ่งส่วนยี่สิบสี่)

สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้เอาประกันภัยต่อ คำนวณจากเบี้ยประกันภัยจ่ายจากการเอา ประกันภัยต่อด้วยวิธีการเช่นเดียวกับกรมธรรม์ประกันภัยตรงที่ได้โอนความเสี่ยงจากการประกันภัย ให้บริษัทรับประกันภัยต่อแล้วตลอดอายุของสัญญาในกรมธรรม์

- ข) สำรองความเสี่ยงภัยที่ยังไม่สิ้นสุด

บริษัทย่อยจะคำนวณสำรองความเสี่ยงภัยที่ยังไม่สิ้นสุด (Unexpired Risk Reserve) ซึ่งเป็นจำนวนเงิน ที่บริษัทย่อยจัดสรรไว้เพื่อชดเชยค่าสินไหมทดแทนที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตสำหรับการประกันภัยที่ยัง มีผลบังคับอยู่ ซึ่งคำนวณโดยวิธีการทางคณิตศาสตร์ประกันภัย โดยใช้การประมาณการที่ดีที่สุดของ ค่าสินไหมทดแทนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในระยะเวลาเอาประกันที่เหลือนอยู่ โดยอ้างอิงจากข้อมูลในอดีต

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน บริษัทย่อยจะเปรียบเทียบมูลค่าของสำรองความเสี่ยงภัยที่ยังไม่สิ้นสุดกับ สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้ หากมูลค่าของสำรองความเสี่ยงภัยที่ยังไม่สิ้นสุดสูงกว่าสำรอง เบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้ บริษัทย่อยจะรับรู้ส่วนต่างและแสดงรายการสำรองความเสี่ยงภัยที่ยัง ไม่สิ้นสุดในงบการเงิน

สัญญาประกันชีวิต

เงินสำรองประกันชีวิตเป็นยอดเงินสำรองสะสมตั้งแต่เริ่มรับประกันจนถึงวันที่ในงบแสดงฐานะการเงินสำหรับค่าสินไหมทดแทนที่ประมาณว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตจากกรรมธรรม์ที่มีผลบังคับอยู่

บริษัทย่อยบันทึกเงินสำรองประกันชีวิตตามวิธีสำรองประกันภัยแบบเบี้ยประกันภัยรวม (GPV) ซึ่งเป็นวิธีการทางคณิตศาสตร์ประกันภัยอีกประเภทหนึ่งที่มีข้อสมมติหลักเกี่ยวกับอัตราการขาดอายุหรือเวนคืนกรรมธรรม์ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการขายและบริหาร อัตราภาระและอัตราการเจ็บป่วย อัตราคิดลดและอัตราเงินปันผลที่ไม่รับรองการจ่ายในอนาคต โดยการคำนวณตามวิธีนี้สอดคล้องตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (“คปภ.”) เรื่องการประเมินราคาทรัพย์สินและหนี้สินของบริษัทประกันชีวิต

4.21 สำรองค่าสินไหมทดแทนและค่าสินไหมทดแทนค้างจ่ายจากการประกันภัย/เงินที่ต้องจ่ายตามกรรมธรรม์ประกันชีวิต

สัญญาประกันภัย

ค่าสินไหมทดแทนค้างจ่ายบันทึกตามจำนวนที่จะจ่ายจริง ส่วนสำรองค่าสินไหมทดแทนจะบันทึกเมื่อได้รับการแจ้งคำเรียกร้องค่าเสียหายจากผู้เอาประกันภัยตามจำนวนที่ผู้เอาประกันภัยแจ้งและโดยการประมาณการของฝ่ายบริหารของบริษัทย่อย มูลค่าประมาณการสินไหมทดแทนสูงสุดจะไม่เกินทุนประกันของกรรมธรรม์ที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนี้ บริษัทย่อยได้ตั้งสำรองเพิ่มเติมสำหรับความเสียหายที่เกิดขึ้นแล้วแต่ยังไม่ได้มีการรายงานให้ทราบ (Incurred but not reported claims - IBNR) ซึ่งคำนวณโดยวิธีการทางคณิตศาสตร์ประกันภัย โดยคำนวณจากประมาณการที่ดีที่สุดของค่าสินไหมทดแทนที่คาดว่าจะจ่ายให้แก่ผู้เอาประกันภัยในอนาคตสำหรับความสูญเสียที่เกิดขึ้นแล้วก่อนหรือ ณ วันที่ในงบการเงิน ทั้งจากรายการความสูญเสียที่บริษัทย่อยได้รับรายงานแล้วและยังไม่ได้รับรายงาน สุทธิด้วยค่าสินไหมทดแทนที่ได้รับรู้ไปแล้วในบัญชี

สัญญาประกันชีวิต

เงินที่ต้องจ่ายตามกรรมธรรม์ประกันชีวิตบันทึกเมื่อได้รับแจ้งหรือตามเงื่อนไขในกรรมธรรม์

4.22 สัญญาเช่าระยะยาว

สัญญาเช่าที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ได้โอนให้กับบริษัทและบริษัทย่อยในฐานะผู้เช่าถือเป็นสัญญาเช่าการเงิน สัญญาเช่าการเงินจะบันทึกเป็นรายจ่ายฝ่ายทุนด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่เช่าหรือมูลค่าปัจจุบันสุทธิของจำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าแล้วแต่มูลค่าใดจะต่ำกว่า ภาระผูกพันตามสัญญาเช่าหักค่าใช้จ่ายทางการเงินจะบันทึกเป็นหนี้สิน ส่วนดอกเบี้ยจ่ายจะรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของการกำไรหรือขาดทุนในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จตลอดอายุของสัญญาเช่า สินทรัพย์ที่ได้มาตามสัญญาเช่าการเงินจะคิดค่าเสื่อมราคาตลอดอายุการใช้งานของสินทรัพย์ที่เช่า

สัญญาเช่าระยะยาวเพื่อเช่าทรัพย์สินโดยที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ยังคงอยู่กับผู้ให้เช่าถือเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน เงินที่จ่ายตามสัญญาเช่าดำเนินงานรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายตามวิธีเส้นตรงตลอดอายุของสัญญาเช่า

4.23 ตราสารอนุพันธ์

บริษัทและบริษัทย่อยเข้าทำรายการเกี่ยวกับเครื่องมือทางการเงินที่เป็นตราสารอนุพันธ์เพื่อบริหารความเสี่ยงของบริษัทและบริษัทย่อย และเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้า

ตราสารอนุพันธ์ที่สร้างขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อค้าบันทึกเป็นรายการนอกงบการเงิน บริษัทและบริษัทย่อยรับรู้กำไรหรือขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมของสัญญาเป็นกำไรหรือขาดทุนในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ โดยมูลค่ายุติธรรมอ้างอิงจากราคาซื้อขายในตลาด หรือในกรณีที่มูลค่ายุติธรรมไม่สามารถอ้างอิงราคาตลาดได้ มูลค่ายุติธรรมจะคำนวณโดยใช้เทคนิคและแบบจำลองตามทฤษฎีในการประเมินมูลค่าซึ่งตัวแปรที่ใช้ในแบบจำลองได้มาจากการเทียบเคียงกับตัวแปรที่มีอยู่ในตลาด ปรับด้วยค่าความเสี่ยงด้านเครดิตของกลุ่มสัญญาแต่ละราย

ตราสารอนุพันธ์อื่น (สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยและสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยต่างสกุลเงิน) ที่มีได้มีไว้เพื่อค้าจะบันทึกเป็นรายการนอกงบการเงินและแสดงมูลค่าด้วยวิธีคงค้าง โดยองค์ประกอบที่เป็นเงินตราต่างประเทศจะถูกแปลงค่าด้วยอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นปีในลักษณะเดียวกับรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยง โดยกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการแปลงค่าเงินตราต่างประเทศ (ถ้ามี) จะถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ ส่วนองค์ประกอบที่เป็นอัตราดอกเบี้ยจะถูกบันทึกตามเกณฑ์คงค้างเช่นเดียวกับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่ถูกป้องกันความเสี่ยงคือถือเป็นส่วนหนึ่งของดอกเบี้ยรับหรือดอกเบี้ยจ่ายตลอดอายุของสัญญา ลูกหนี้และเจ้าหนี้ตามสัญญาแลกเปลี่ยนแสดงสุทธิในงบแสดงฐานะการเงิน

4.24 รายการธุรกิจกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน หมายถึง บุคคลหรือกิจการที่มีอำนาจควบคุมบริษัทและบริษัทย่อย หรือถูกบริษัทและบริษัทย่อยควบคุม ไม่ว่าจะเป็นโดยตรงหรือทางอ้อม หรืออยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกันกับบริษัทและบริษัทย่อย

นอกจากนี้ บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันยังหมายรวมถึงบริษัทร่วมและบุคคลที่มีสิทธิออกเสียงโดยตรงหรือทางอ้อมซึ่งทำให้มีอิทธิพลอย่างเป็นสาระสำคัญกับบริษัทและบริษัทย่อย ผู้บริหารสำคัญ กรรมการหรือพนักงานของบริษัทและบริษัทย่อยที่มีอำนาจในการวางแผนและควบคุมการดำเนินงานของบริษัทและบริษัทย่อย

4.25 การด้อยค่าของสินทรัพย์

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน บริษัทและบริษัทย่อยจะประเมินว่ามีข้อบ่งชี้ซึ่งแสดงว่าสินทรัพย์ของบริษัทและบริษัทย่อยด้อยค่าลงหรือไม่ และหากมีข้อบ่งชี้ของการด้อยค่า บริษัทและบริษัทย่อยจะประเมินการด้อยค่าและรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าเมื่อมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์มีมูลค่าต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น ทั้งนี้ มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์ หมายถึง มูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขายของสินทรัพย์หรือมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์แล้วแต่ราคาใดจะสูงกว่า มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์หักต้นทุนในการขาย หมายถึง จำนวนเงินที่กิจการจะได้มาจากการจำหน่ายสินทรัพย์ในงบแสดงฐานะการเงินหักด้วยต้นทุนในการจำหน่าย โดยการจำหน่ายนั้นผู้ซื้อกับผู้ขายมีความรอบรู้และเต็มใจในการแลกเปลี่ยนและสามารถต่อรองราคากันได้อย่างเป็นอิสระในลักษณะของผู้ที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกัน ในการประเมินมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์ บริษัทและบริษัทย่อยจะประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตที่คาดว่าจะได้รับจากสินทรัพย์และคำนวณคิดลดกระแสเงินสดดังกล่าวเป็นมูลค่าปัจจุบัน โดยใช้อัตราคิดลดก่อนภาษีที่สะท้อนถึงการประเมินความเสี่ยงในสภาพตลาดปัจจุบันของเงินสดตามระยะเวลาและความเสี่ยงซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของสินทรัพย์ที่กำลังพิจารณาอยู่

บริษัทและบริษัทย่อยจะรับรู้รายการขาดทุนจากการด้อยค่าเป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

หากในการประเมินการด้อยค่าของสินทรัพย์ที่ไม่ใช่ค่าความนิยม มีข้อบ่งชี้ที่แสดงให้เห็นว่าผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ที่รับรู้ในปีก่อนได้หมดไปหรือลดลง บริษัทและบริษัทย่อยจะประมาณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์นั้น และจะกลับรายการผลขาดทุนจากการด้อยค่าที่รับรู้ในปีก่อนก็ต่อเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงประมาณการที่ใช้กำหนดมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนภายหลังจากการรับรู้ผลขาดทุนจากการด้อยค่าครั้งล่าสุด โดยมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้นจากการกลับรายการผลขาดทุนจากการด้อยค่าต้องไม่สูงกว่ามูลค่าตามบัญชีที่ควรจะเป็นหากกิจการไม่เคยรับรู้ผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ในปีก่อน ๆ บริษัทและบริษัทย่อยจะบันทึกกลับรายการผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์โดยรับรู้ไปยังส่วนของกำไรหรือขาดทุนในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จทันที

4.26 หุ้นกู้ยืมพันธ

หุ้นกู้ยืมพันธเป็นหุ้นที่บริษัทขอยกและเสนอขายให้แก่ลูกค้า ซึ่งเป็นผู้ลงทุนสถาบันหรือผู้ลงทุนรายใหญ่ โดยออกจำหน่ายภายใต้เงื่อนไขที่ได้รับอนุมัติจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (“ก.ล.ต.”) หุ้นกู้ยืมพันธดังกล่าวมีการอ้างอิงกับราคาหุ้นสามัญในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

หุ้นกู้แสดงด้วยราคาทุนที่ขายปรับด้วยส่วนต่ำกว่ามูลค่าของหุ้นกู้ที่ตัดจำหน่ายตามอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง ซึ่งจำนวนที่ตัดจำหน่ายนี้จะแสดงเป็นค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

อนุพันธ์ทางการเงินแฝงแสดงภายใต้บัญชีสินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์ โดยแสดงด้วยมูลค่ายุติธรรมและรับรู้การเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมในส่วนของกำไรหรือขาดทุน ซึ่งมูลค่ายุติธรรมคำนวณโดยใช้เทคนิคและแบบจำลองตามทฤษฎีในการประเมินมูลค่า ซึ่งตัวแปรที่ใช้ในแบบจำลองได้มาจากการเทียบเคียงกับตัวแปรที่มีอยู่ในตลาด โดยคำนึงถึงข้อมูลความสัมพันธ์ของสภาพคล่อง เงินปันผล อัตราดอกเบี้ย ราคาของสินค้าอ้างอิง และการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าของสินค้าอ้างอิง

4.27 ผลประโยชน์ของพนักงาน

ก) ผลประโยชน์ระยะสั้น

บริษัทฯ และบริษัทย่อยรับรู้ภาระผูกพันของผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน ซึ่งได้แก่ เงินเดือน ค่าจ้าง โบนัส เงินสมทบกองทุนประกันสังคมและวันลาพักร้อนเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อพนักงานทำงานให้

ข) ผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงาน (โครงการสมทบเงิน)

บริษัทฯ บริษัทย่อยและพนักงาน ได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ซึ่งประกอบด้วยเงินที่พนักงานจ่ายสะสมและเงินที่บริษัทฯ และบริษัทย่อยจ่ายสมทบให้เป็นรายเดือน สินทรัพย์ของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้แยกออกจากสินทรัพย์ของบริษัทฯ และบริษัทย่อย เงินที่บริษัทฯ และบริษัทย่อยจ่ายสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในปีที่เกิดรายการ

ค) ผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงาน (โครงการผลประโยชน์)

บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีภาระสำหรับเงินชดเชยที่ต้องจ่ายให้แก่พนักงานเมื่อออกจากงานตามกฎหมายแรงงาน ซึ่งบริษัทฯ และบริษัทย่อยถือว่าเงินชดเชยดังกล่าวเป็นโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานสำหรับพนักงาน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยคำนวณหนี้สินตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงาน โดยใช้วิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected Unit Credit Method) โดยผู้เชี่ยวชาญอิสระได้ทำการประเมินภาระผูกพันดังกล่าวตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย

บริษัทและบริษัทย่อยรับรู้รายการกำไรขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยใน
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

4.28 เงินตราต่างประเทศ

บริษัทและบริษัทย่อยแสดงงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเป็นสกุลเงินบาท ซึ่งเป็นสกุลเงินที่ใช้
ใช้ในการดำเนินงานของบริษัทและบริษัทย่อย รายการต่าง ๆ ของแต่ละกิจการที่รวมอยู่ในงบการเงินรวม
วัดมูลค่าด้วยสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานของแต่ละกิจการนั้น

รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศซึ่งเกิดขึ้นในระหว่างปีแปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน
ณ วันที่ที่เกิดรายการ สินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินซึ่งอยู่ในสกุลเงินตราต่างประเทศและภาระผูกพันที่มี
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ในงบการเงินได้แปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลา
รายงาน

กำไรและขาดทุนที่เกิดจากการซื้อขายและเปลี่ยนแปลงในอัตราแลกเปลี่ยนรวมอยู่ในการคำนวณผลการ
ดำเนินงาน

4.29 ภาษีเงินได้

ภาษีเงินได้ประกอบด้วยภาษีเงินได้ปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ภาษีเงินได้ปัจจุบัน

บริษัทและบริษัทย่อยบันทึกภาษีเงินได้ปัจจุบันตามจำนวนที่คาดว่าจะจ่ายให้กับหน่วยงานจัดเก็บภาษี
ของรัฐ โดยคำนวณจากกำไรทางภาษีตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมายภาษีอากร

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

บริษัทและบริษัทย่อยบันทึกภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวระหว่างราคาตามบัญชีของ
สินทรัพย์และหนี้สิน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานกับฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สินที่เกี่ยวข้องนั้น
โดยใช้อัตราภาษีที่มีผลบังคับใช้ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

บริษัทและบริษัทย่อยรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีทุก
รายการ แต่รับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษี รวมทั้ง
ผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ในจำนวนเท่าที่มีความเป็นไปได้ก่อนข้างแน่นอนที่บริษัทและบริษัทย่อย
จะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีและผลขาดทุน
ทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้นั้น

บริษัทและบริษัทย่อยจะทบทวนมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชีทุกสิ้นรอบระยะเวลา รายงานและจะทำการปรับลดมูลค่าตามบัญชีดังกล่าว หากมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่าบริษัทและบริษัทย่อยจะไม่มีกำไรทางภาษีเพียงพอต่อการนำสินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชีทั้งหมดหรือบางส่วน มาใช้ประโยชน์

บริษัทและบริษัทย่อยจะบันทึกภาษีเงินได้จากการตัดบัญชีโดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของ หากภาษีที่เกิดขึ้น เกี่ยวข้องกับรายการที่ได้บันทึกโดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของ

4.30 ประเมินการหนี้สิน

บริษัทและบริษัทย่อยจะบันทึกประมาณการหนี้สินไว้ในบัญชีเมื่อภาระผูกพันซึ่งเป็นผลมาจากเหตุการณ์ในอดีตได้เกิดขึ้นแล้ว และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่าบริษัทและบริษัทย่อยจะเสียทรัพยากร เศรษฐกิจไปเพื่อปลดปล่อยภาระผูกพันนั้น และบริษัทและบริษัทย่อยสามารถประมาณมูลค่าภาระผูกพันนั้นได้อย่างน่าเชื่อถือ

4.31 การวัดมูลค่ายุติธรรม

มูลค่ายุติธรรม คือ ราคาที่คาดว่าจะได้รับจากการขายสินทรัพย์หรือราคาที่จะต้องจ่ายเพื่อโอนหนี้สินให้แก่ผู้อื่น โดยเป็นรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติระหว่างผู้ร่วมตลาด (market participants) ณ วันที่วัดมูลค่า

บริษัทและบริษัทย่อยใช้ราคาตลาดในการวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่มีตลาดซื้อขายคล่องรองรับ แต่กรณีที่ไม่สามารถหาราคาตลาดได้จะประมาณมูลค่ายุติธรรมโดยใช้เทคนิคการประเมินมูลค่าที่ใช้อย่างแพร่หลายในตลาด รวมถึงการวิเคราะห์กระแสเงินสดคิดลด และแบบจำลองตาม ทฤษฎีในการประเมินมูลค่า

ลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมที่บริษัทและบริษัทย่อยใช้ในการวัดมูลค่าและเปิดเผยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินในงบการเงิน แบ่งเป็น 3 ระดับตามประเภทของข้อมูลที่ใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรมดังนี้

ระดับ 1 ใช้ราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกัน

ระดับ 2 ใช้ข้อมูลอื่นที่สามารถสังเกตได้ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินนั้น

ระดับ 3 ใช้ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้สำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินนั้น เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับกระแสเงินในอนาคตที่กิจการประมาณขึ้น

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน บริษัทและบริษัทย่อยจะประเมินความจำเป็นในการโอนรายการระหว่างลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมสำหรับสินทรัพย์และหนี้สินที่ถืออยู่ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานที่มีการวัดมูลค่ายุติธรรมแบบเกิดขึ้นประจำ

5. การใช้ดุลยพินิจและประมาณการทางบัญชีที่สำคัญ

ในการจัดทำงบการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจและการประมาณการในเรื่องที่มีความไม่แน่นอนเสมอ การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการดังกล่าวนี้อาจส่งผลกระทบต่อจำนวนเงินที่แสดงในงบการเงินและต่อข้อมูลที่แสดงในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างไปจากจำนวนที่ประมาณการไว้ การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการที่สำคัญ มีดังนี้

5.1 การรับรู้และการตัดรายการสินทรัพย์และหนี้สิน

ในการพิจารณาการรับรู้หรือการตัดรายการสินทรัพย์และหนี้สิน ฝ่ายบริหารต้องใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาว่าบริษัทและบริษัทย่อยได้โอนหรือรับโอนความเสี่ยงและผลประโยชน์ในสินทรัพย์และหนี้สินดังกล่าวแล้วหรือไม่ โดยใช้ดุลยพินิจบนพื้นฐานของข้อมูลที่ดีที่สุดที่รับรู้ได้ในสถานะปัจจุบัน

5.2 ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของเงินให้สินเชื่อและค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนในลูกหนี้

ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของเงินให้สินเชื่อและค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนในลูกหนี้เกิดจากการปรับมูลค่าของเงินให้สินเชื่อจากความเสี่ยงด้านเครดิตที่อาจเกิดขึ้น ฝ่ายบริหารได้ใช้หลักเกณฑ์การตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของ ธปท. หรือ ก.ล.ต. ประกอบกับดุลยพินิจในการประมาณการผลขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นเมื่อลูกหนี้มีปัญหาในการชำระหนี้เงินต้นและดอกเบี้ย โดยใช้การวิเคราะห์สถานะของลูกหนี้รายตัว ความน่าจะเป็นของการผิดนัดชำระหนี้ มูลค่าของหลักประกันและสถานะเศรษฐกิจ

5.3 ค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนในหลักทรัพย์

บริษัทและบริษัทย่อยพิจารณาตั้งค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ เมื่อฝ่ายบริหารพิจารณาว่าเงินลงทุนดังกล่าวมีข้อบ่งชี้ของการด้อยค่าเกิดขึ้น ซึ่งการที่จะระบุว่าเงินลงทุนมีข้อบ่งชี้ของการด้อยค่าหรือไม่นั้นจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจของฝ่ายบริหาร

5.4 การประเมินกองทุนเพื่อการลงทุนตามนิยามของกิจการซึ่งมีโครงสร้างเฉพาะตัว

ในการประเมินว่ากองทุนที่บริษัทย่อยรับหน้าที่บริหารจัดการเข้านิยามการเป็นกิจการซึ่งมีโครงสร้างเฉพาะตัวหรือไม่ ฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการประเมินสิทธิของบุคคลอื่นในการออกเสียง และสิทธิอื่นใดที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ซึ่งรวมถึงสิทธิในการเปลี่ยนแปลงผู้จัดการกองทุนจากบริษัทย่อยเป็นบริษัทอื่น สิทธิในการเลิกกองทุน หรือสิทธิในการไถ่ถอนหน่วยลงทุน เพื่อประเมินว่าสิทธิดังกล่าวถือเป็นปัจจัยหลักในการกำหนดว่าใครเป็นผู้ควบคุมกองทุนหรือไม่

5.5 มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

ในการประเมินมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินที่ไม่มีการซื้อขายในตลาดและไม่สามารถหาราคาได้ในตลาดซื้อขายคล่อง ฝ่ายบริหารต้องใช้ดุลยพินิจในการประเมินมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินดังกล่าว โดยใช้เทคนิคและแบบจำลองการประเมินมูลค่า ซึ่งตัวแปรที่ใช้ในแบบจำลองได้มาจากการเทียบเคียงกับตัวแปรที่มีอยู่ในตลาด โดยคำนึงถึงความเสี่ยงทางด้านเครดิตของคู่สัญญา สภาพคล่อง ข้อมูลความล้มพันธ์ และการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าของเครื่องมือทางการเงินในระยะยาว การเปลี่ยนแปลงของสมมติฐานที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการคำนวณอาจมีผลกระทบต่อมูลค่ายุติธรรมและการเปิดเผยลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม

5.6 ค่าเผื่อการด้อยค่าของทรัพย์สินรอการขาย

บริษัทฯ และบริษัทย่อยพิจารณาตั้งค่าเผื่อการด้อยค่าของทรัพย์สินรอการขายเมื่อพบว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของทรัพย์สินมีมูลค่าลดลงกว่ามูลค่าตามบัญชี ฝ่ายบริหารได้ใช้หลักเกณฑ์การตั้งค่าเผื่อการด้อยค่าของบริษัท. ประกอบกับการใช้ดุลยพินิจในการประมาณการผลขาดทุนจากการด้อยค่าโดยพิจารณาจากราคาประเมินล่าสุดของทรัพย์สิน ประเภท และคุณลักษณะของทรัพย์สิน

5.7 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์และค่าเสื่อมราคา

ในการคำนวณค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์ ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องประมาณการอายุการให้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือเมื่อเลิกใช้งานของอาคารและอุปกรณ์ และต้องทบทวนอายุการให้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือใหม่หากพบว่าการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น

บริษัทฯ และบริษัทย่อยแสดงมูลค่าของที่ดินด้วยราคาที่ดีที่สุด ซึ่งราคาที่ดีใหม่นี้ได้ประเมินโดยผู้ประเมินราคาอิสระ โดยใช้วิธีเปรียบเทียบราคาตลาด ซึ่งการประเมินมูลค่าดังกล่าวต้องอาศัยข้อสมมติฐานและการประมาณการบางประการตามที่อธิบายไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อที่ 15

นอกจากนี้ บริษัทฯ และบริษัทย่อยพิจารณาตั้งค่าเผื่อการด้อยค่าของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ เมื่อฝ่ายบริหารพิจารณาว่าสินทรัพย์ดังกล่าวมีข้อบ่งชี้ของการด้อยค่าเกิดขึ้น และจะบันทึกขาดทุนจากการด้อยค่าหากคาดว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น ในการนี้ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจที่เกี่ยวข้องกับการคาดการณ์รายได้และค่าใช้จ่ายในอนาคตซึ่งเกี่ยวเนื่องกับสินทรัพย์นั้น

5.8 ค่าความนิยมและสินทรัพย์ไม่มีตัวตน

ในการบันทึกและวัดมูลค่าเริ่มแรกของค่าความนิยมและสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ณ วันที่ได้มา ตลอดจนการทดสอบการด้อยค่าในภายหลัง ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประมาณการกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากสินทรัพย์หรือหน่วยของสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด รวมทั้งการเลือกอัตราคิดลดที่เหมาะสมในการคำนวณหามูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดนั้น ๆ ซึ่งประมาณการกระแสเงินสดดังกล่าวอาจเปลี่ยนแปลงได้เนื่องจากภาวะการแข่งขัน แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของรายได้ โครงสร้างต้นทุน การเปลี่ยนแปลงของอัตราคิดลด ภาวะอุตสาหกรรมและภาวะตลาดที่เกี่ยวข้อง

5.9 สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษี และขาดทุนทางภาษีที่ไม่ได้ใช้เมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่าบริษัทฯ และบริษัทย่อยจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากผลแตกต่างชั่วคราวและขาดทุนนั้น ในการนี้ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องประมาณการว่าบริษัทฯ และบริษัทย่อยควรรับรู้จำนวนสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเป็นจำนวนเท่าใด โดยพิจารณาถึงจำนวนกำไรทางภาษีที่คาดว่าจะเกิดในอนาคตในแต่ละช่วงเวลา

5.10 สัญญาเช่าการเงิน/สัญญาเช่าดำเนินงาน

ในการพิจารณาประเภทของสัญญาเช่าว่าเป็นสัญญาเช่าดำเนินงานหรือสัญญาเช่าการเงิน ฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการประเมินเงื่อนไขและรายละเอียดของสัญญาเพื่อพิจารณาว่าบริษัทฯ และบริษัทย่อยได้โอนหรือรับโอนความเสี่ยงและผลประโยชน์ในสินทรัพย์ที่เช่าดังกล่าวแล้วหรือไม่

5.11 เงินสำรองประกันภัย/เงินสำรองประกันชีวิต

เงินสำรองประกันภัยสำหรับความเสียหายที่ยังไม่สิ้นสุดคำนวณตามวิธีการทางคณิตศาสตร์ประกันภัย โดยใช้การประมาณการที่ดีที่สุดของค่าสินไหมทดแทนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในระยะเวลาเอาประกันภัยที่เหลืออยู่

เงินสำรองประกันชีวิตคำนวณตามวิธีการทางคณิตศาสตร์ประกันภัย ซึ่งประมาณจากข้อสมมติปัจจุบันหรือข้อสมมติที่กำหนดตั้งแต่วันเริ่มรับประกัน โดยสะท้อนถึงการประมาณการที่ดีที่สุดตามระยะเวลาในเวลานั้น ซึ่งการประมาณการเงินสำรองดังกล่าวต้องใช้ดุลยพินิจของฝ่ายบริหารซึ่งสะท้อนถึงการประมาณการอย่างดีที่สุด ณ ขณะนั้น

5.12 สำรองค่าสินไหมทดแทนและค่าสินไหมทดแทนค้างจ่าย

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน บริษัทต้องประมาณการสำรองค่าสินไหมทดแทนและค่าสินไหมทดแทนค้างจ่ายโดยแยกพิจารณาสองส่วน คือ ส่วนของค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นและได้รับรายงานความเสียหายแล้ว และส่วนของความเสียหายที่เกิดขึ้นแล้วแต่ยังไม่ได้รับรายงาน (Incurred but not reported - IBNR) ซึ่งต้องใช้วิธีการทางคณิตศาสตร์ประกันภัยที่เป็นมาตรฐานสากล โดยข้อสมมติฐานหลักที่ใช้ในวิธีการทางคณิตศาสตร์ประกันภัยดังกล่าวประกอบด้วยข้อมูลในอดีต ซึ่งได้แก่ การเปลี่ยนแปลงประมาณการค่าสินไหมทดแทน การจ่ายชำระค่าสินไหมทดแทน ค่าสินไหมทดแทนเฉลี่ยจำนวนครั้งของค่าสินไหม เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การประมาณการดังกล่าวต้องใช้ดุลยพินิจของฝ่ายบริหารซึ่งสะท้อนถึงการประมาณการอย่างดีที่สุด ณ ขณะนั้น

5.13 ผลประโยชน์หลังออกจากการงานของพนักงานตามโครงการผลประโยชน์

หนี้สินตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจากการงานของพนักงาน ประมาณขึ้นตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ซึ่งต้องอาศัยข้อสมมติฐานต่าง ๆ ในการประมาณการ เช่น อัตราคิดลด อัตราการขึ้นเงินเดือนในอนาคต อัตราการเปลี่ยนแปลงในจำนวนพนักงาน และอัตราการมรณะ โดยใช้ดุลยพินิจบนพื้นฐานของข้อมูลที่ดีที่สุดที่รับรู้ได้ในสภาวะปัจจุบัน

5.14 คดีฟ้องร้องและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากการถูกฟ้องร้องเรียกค่าเสียหาย และจากหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากการรับประกันภัยและการโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพ ซึ่งฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประเมินผลของรายการดังกล่าว ซึ่งในกรณีที่ฝ่ายบริหารเชื่อมั่นว่าจะไม่มีความเสียหายเกิดขึ้นจะไม่บันทึกประมาณการหนี้สินจากกรณีดังกล่าว ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

6. รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (สินทรัพย์)

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม					
	2561			2560		
	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม
ในประเทศ						
ธนาคารแห่งประเทศไทย						
และกองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ	6,634	-	6,634	5,434	800	6,234
ธนาคารพาณิชย์	554	33,786	34,340	411	24,258	24,669
สถาบันการเงินเฉพาะกิจ	-	39,150	39,150	-	36,891	36,891
สถาบันการเงินอื่น	850	16,567	17,417	798	17,997	18,795
รวม	8,038	89,503	97,541	6,643	79,946	86,589
บวก: ดอกเบี้ยค้างรับ	-	41	41	-	21	21
หัก: รายได้รอตัดบัญชี	-	-	-	-	(3)	(3)
หัก: ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	-	(161)	(161)	-	(244)	(244)
รวมในประเทศ	8,038	89,383	97,421	6,643	79,720	86,363
ต่างประเทศ						
เงินดอลลาร์สหรัฐฯ	1,307	30	1,337	1,397	7,794	9,191
เงินยูโร	70	-	70	45	-	45
อื่น ๆ	289	-	289	283	-	283
รวม	1,666	30	1,696	1,725	7,794	9,519
บวก: ดอกเบี้ยค้างรับ	-	-	-	-	36	36
รวมต่างประเทศ	1,666	30	1,696	1,725	7,830	9,555
รวม	9,704	89,413	99,117	8,368	87,550	95,918

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	2561			2560		
	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม
ในประเทศ						
ธนาคารพาณิชย์	24	-	24	22	-	22
บวก: ดอกเบี้ยค้างรับ	-	-	-	-	-	-
รวมในประเทศ	24	-	24	22	-	22

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ มีเงินฝากกับบริษัทย่อยจำนวน 24 ล้านบาท ในงบการเงินเฉพาะกิจการ (2560: 22 ล้านบาท)

7. ตราสารอนุพันธ์

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 จำนวนเงินตามสัญญา มูลค่ายุติธรรมของตราสารอนุพันธ์เพื่อการค้า และการปรับบัญชีตามเกณฑ์คงค้างของตราสารอนุพันธ์เพื่อป้องกันความเสี่ยง (บัญชีเพื่อการธนาคาร) แบ่งตามประเภทความเสี่ยง ได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

ประเภทความเสี่ยง	งบการเงินรวม					
	2561			2560		
	มูลค่ายุติธรรม/การปรับบัญชี		จำนวนเงิน	มูลค่ายุติธรรม/การปรับบัญชี		จำนวนเงิน
	ตามเกณฑ์คงค้าง	สินทรัพย์		ตามเกณฑ์คงค้าง	สินทรัพย์	
ประเภทความเสี่ยง	สินทรัพย์	หนี้สิน	ตามสัญญา*	สินทรัพย์	หนี้สิน	ตามสัญญา*
อัตราแลกเปลี่ยน						
ตราสารอนุพันธ์เพื่อการค้า	460	527	78,516	530	585	85,137
ตราสารอนุพันธ์เพื่อการธนาคาร	2	-	137	128	32	9,592
อัตราดอกเบี้ย						
ตราสารอนุพันธ์เพื่อการค้า	1,144	1,128	282,096	1,848	1,785	271,684
ตราสารอนุพันธ์เพื่อการธนาคาร	-	-	21,530	-	-	20,530
อัตราแลกเปลี่ยนและอัตราดอกเบี้ย						
ตราสารอนุพันธ์เพื่อการค้า	111	104	5,014	139	138	7,931
ตราสารอนุพันธ์เพื่อการธนาคาร	284	334	17,426	243	325	10,425
อื่นๆ						
ตราสารอนุพันธ์เพื่อการค้า	4	4	1,216	1	3	2,303
รวม	2,005	2,097	405,935	2,889	2,868	407,602

* เปิดเผยเฉพาะกรณีที่บริษัทย่อยมีภาระต้องจ่ายชำระ

ตราสารอนุพันธ์เพื่อป้องกันความเสี่ยง (บัญชีเพื่อการธนาคาร) เป็นภาระผูกพันตามสัญญาล่วงหน้าที่มีไว้เพื่อการค้า ซึ่งวัดมูลค่าด้วยวิธีคงค้าง โดยผลกำไร (ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นปี แสดงเป็นสินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์/หนี้สินตราสารอนุพันธ์ สำหรับดอกเบี้ยค้างรับ/ค้างจ่ายตามสัญญาจะบันทึกเป็นดอกเบี้ย ค้างรับในส่วนของสินทรัพย์อื่นหรือดอกเบี้ยค้างจ่ายแล้วแต่กรณี

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 สัดส่วนการทำธุรกรรมตราสารอนุพันธ์เพื่อการค้าแบ่งตามประเภทสัญญา โดยพิจารณาจากจำนวนเงินตามสัญญา เป็นดังนี้

คู่สัญญา	งบการเงินรวม	
	2561	2560
	ร้อยละ	ร้อยละ
สถาบันการเงิน	93.52	93.32
บุคคลภายนอก	6.48	6.68
รวม	100.00	100.00

8. เงินลงทุน

8.1 จำแนกตามประเภทของเงินลงทุน

	(หน่วย: ล้านบาท)							
	งบการเงินรวม				งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	2561		2560		2561		2560	
	ราคาทุน/ ราคาทุน/ ตัดจำหน่าย	มูลค่า ยุติธรรม	ราคาทุน/ ราคาทุน/ ตัดจำหน่าย	มูลค่า ยุติธรรม	ราคาทุน/ ราคาทุน/ ตัดจำหน่าย	มูลค่า ยุติธรรม	ราคาทุน/ ราคาทุน/ ตัดจำหน่าย	มูลค่า ยุติธรรม
เงินลงทุนเพื่อค้า								
หลักทรัพย์รัฐบาลและ								
รัฐวิสาหกิจ	13,330	13,346	11,487	11,500	-	-	-	-
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	3,348	3,507	5,135	5,364	-	-	-	-
ตราสารทุนในความต้องการ ของตลาดในประเทศ	1,079	958	1,748	1,713	-	-	-	-
	17,757	17,811	18,370	18,577	-	-	-	-
บวก: ค่าเผื่อการปรับมูลค่า	54		207		-		-	
สุทธิ	17,811		18,577		-		-	
เงินลงทุนเพื่อขาย								
หลักทรัพย์รัฐบาลและ								
รัฐวิสาหกิจ	100,199	99,910	114,299	114,495	170	170	497	497
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	23,725	23,702	25,025	25,373	320	321	686	695
ตราสารหนี้ต่างประเทศ	17,385	17,203	10,441	10,430	-	-	-	-
ตราสารทุนในความต้องการ ของตลาดในประเทศ	6,025	6,793	3,350	4,531	224	877	224	941
หน่วยลงทุน	74	68	610	625	71	66	199	200
	147,408	147,676	153,725	155,454	785	1,434	1,606	2,333
บวก: ค่าเผื่อการปรับมูลค่า	268		1,729		649		727	
สุทธิ	147,676		155,454		1,434		2,333	
ตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด								
หลักทรัพย์รัฐบาลและ								
รัฐวิสาหกิจ	461	467	43	49	-	-	-	-
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	220	247	240	273	-	-	-	-
เงินลงทุนในลูกหนี้ที่รับโอน	838	1,517	956	1,702	498	1,078	529	1,124
	1,519	2,231	1,239	2,024	498	1,078	529	1,124
หัก: ค่าเผื่อการด้อยค่า	(221)		(239)		(127)		(126)	
สุทธิ	1,298		1,000		371		403	
เงินลงทุนทั่วไป								
ตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความ								
ต้องการของตลาดในประเทศ	3,684		3,681		76		76	
ตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความ								
ต้องการของตลาดต่างประเทศ	1		1		-		-	
หน่วยลงทุน	-		25		-		-	
	3,685		3,707		76		76	
หัก: ค่าเผื่อการด้อยค่า	(33)		(35)		(25)		(25)	
สุทธิ	3,652		3,672		51		51	
รวมเงินลงทุน - สุทธิ	170,437		178,703		1,856		2,787	

8.2 จำแนกตามระยะเวลาคงเหลือของตราสารหนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม									
	2561					2560				
	ครบกำหนด					ครบกำหนด				
	เมื่อ	ไม่เกิน				เมื่อ	ไม่เกิน			
	ทวงถาม	1 ปี	1- 5 ปี	เกิน 5 ปี	รวม	ทวงถาม	1 ปี	1- 5 ปี	เกิน 5 ปี	รวม
เงินลงทุนเพื่อขาย										
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	5	54,117	46,075	2	100,199	5	23,293	90,859	142	114,299
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	-	2,119	16,957	4,649	23,725	-	1,188	18,865	4,972	25,025
ตราสารหนี้ต่างประเทศ	-	-	17,385	-	17,385	-	4,249	5,863	329	10,441
รวม	5	56,236	80,417	4,651	141,309	5	28,730	115,587	5,443	149,765
บวก: ค่าเผื่อการปรับมูลค่า	-	7	(480)	(21)	(494)	-	39	453	41	533
รวม	5	56,243	79,937	4,630	140,815	5	28,769	116,040	5,484	150,298
ตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด										
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	-	419	-	42	461	-	-	-	43	43
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	-	30	40	150	220	-	40	50	150	240
เงินลงทุนในลูกหนี้ที่รับโอน ⁽¹⁾	838	-	-	-	838	956	-	-	-	956
รวม	838	449	40	192	1,519	956	40	50	193	1,239
หัก: ค่าเผื่อการด้อยค่า	(221)	-	-	-	(221)	(239)	-	-	-	(239)
รวม	617	449	40	192	1,298	717	40	50	193	1,000
รวมตราสารหนี้	622	56,692	79,977	4,822	142,113	722	28,809	116,090	5,677	151,298

(1) ยอดคงค้างของเงินลงทุนในลูกหนี้ที่รับโอนเมื่อทวงถามเป็นยอดคงเหลือของลูกหนี้ที่ซื้อมา ซึ่งส่วนใหญ่มีคืนชำระเงินต้นและดอกเบี้ย

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ									
	2561					2560				
	ครบกำหนด					ครบกำหนด				
	เมื่อ	ไม่เกิน				เมื่อ	ไม่เกิน			
	ทวงถาม	1 ปี	1- 5 ปี	เกิน 5 ปี	รวม	ทวงถาม	1 ปี	1- 5 ปี	เกิน 5 ปี	รวม
เงินลงทุนเพื่อขาย										
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	-	170	-	-	170	-	497	-	-	497
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	-	130	190	-	320	-	315	371	-	686
รวม	-	300	190	-	490	-	812	371	-	1,183
บวก: ค่าเผื่อการปรับมูลค่า	-	-	1	-	1	-	6	3	-	9
รวม	-	300	191	-	491	-	818	374	-	1,192
ตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด										
เงินลงทุนในลูกหนี้ที่รับโอน ⁽¹⁾	498	-	-	-	498	529	-	-	-	529
รวม	498	-	-	-	498	529	-	-	-	529
หัก: ค่าเผื่อการด้อยค่า	(127)	-	-	-	(127)	(126)	-	-	-	(126)
รวม	371	-	-	-	371	403	-	-	-	403
รวมตราสารหนี้	371	300	191	-	862	403	818	374	-	1,595

(1) ยอดคงค้างของเงินลงทุนในลูกหนี้ที่รับโอนเมื่อทวงถามเป็นยอดคงเหลือของลูกหนี้ที่ซื้อมา ซึ่งส่วนใหญ่มีคืนชำระเงินต้นและดอกเบี้ย

8.3 เงินลงทุนในหลักทรัพย์ที่บริษัทฯ และบริษัทย่อยถือหุ้นตั้งแต่ร้อยละ 10 ขึ้นไป

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 เงินลงทุนในหลักทรัพย์ที่บริษัทฯ และบริษัทย่อยถือหุ้นตั้งแต่ร้อยละ 10 ขึ้นไปของจำนวนหุ้นที่ออกจำหน่ายแล้ว แต่ไม่ได้เข้าขายเป็นเงินลงทุนในบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วม จำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรมได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
อุตสาหกรรมการผลิตและการพาณิชย์	1,538	1,668	764	828
การธนาคารและธุรกิจการเงิน	1	1	-	-
ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และการก่อสร้าง	21	21	20	20

8.4 เงินลงทุนในลูกหนี้ที่รับโอน

เงินลงทุนในลูกหนี้ที่รับโอนเป็นลูกหนี้ที่ประมวลซื้อจากสถาบันการเงินในประเทศ ซึ่งยอดคงเหลือจากการรับโอนสิทธิลูกหนี้เงินให้กู้ยืม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
เงินลงทุนในลูกหนี้ที่รับโอน	838	956	498	529
หัก: ค่าเผื่อการด้อยค่า	(221)	(239)	(127)	(126)
เงินลงทุนในลูกหนี้ที่รับโอน - สุทธิ	617	717	371	403

	2561				2560			
	ยอดหนี้		อัตรา		ยอดหนี้		อัตรา	
	จำนวน	คงค้างตาม	ราคาทุน	ผลตอบแทน	จำนวน	คงค้างตาม	ราคาทุน	ผลตอบแทน
	ราย	สัญญาเดิม	ที่รับโอน	(Yield)	ราย	สัญญาเดิม	ที่รับโอน	(Yield)
		ล้านบาท	ล้านบาท	ร้อยละ		ล้านบาท	ล้านบาท	ร้อยละ
งบการเงินรวม								
ยอดรวมเงินลงทุนในลูกหนี้								
ที่รับโอนสะสม	2,938	33,611	7,845	1.75 - 18.97	2,938	33,611	7,845	1.75 - 18.97
ยอดคงเหลือเงินลงทุนในลูกหนี้								
ที่รับโอน ณ วันสิ้นปี	291	7,683	838		307	8,240	956	
งบการเงินเฉพาะกิจการ								
ยอดรวมเงินลงทุนในลูกหนี้								
ที่รับโอนสะสม	691	8,190	1,937	11.94 - 18.97	691	8,190	1,937	11.94 - 18.97
ยอดคงเหลือเงินลงทุนในลูกหนี้								
ที่รับโอน ณ วันสิ้นปี	193	4,749	498		193	4,752	529	

ในระหว่างปี 2561 บริษัทฯและบริษัทย่อยไม่มีการทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ของเงินลงทุนในลูกหนี้ที่รับโอน (สำหรับปี 2560: งบการเงินรวมมีการทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ของเงินลงทุนในลูกหนี้ที่รับโอน โดยการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการชำระหนี้ 6 ราย ซึ่งมียอดคงค้างตามบัญชีก่อนการปรับโครงสร้างหนี้เป็นจำนวนเงิน 14 ล้านบาทและ ไม่มีขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้และลูกหนี้มีกำหนดชำระในปี 2560 จำนวน 8 ล้านบาท และมีกำหนดชำระน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 6 ล้านบาท, งบการเงินเฉพาะกิจการมีการทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ของเงินลงทุนในลูกหนี้ที่รับโอน โดยการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการชำระหนี้ 5 ราย ซึ่งมียอดคงค้างตามบัญชีก่อนการปรับโครงสร้างหนี้เป็นจำนวนเงิน 13 ล้านบาทและ ไม่มีขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้และลูกหนี้มีกำหนดชำระในปี 2560 จำนวน 7 ล้านบาท และมีกำหนดชำระน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 6 ล้านบาท)

เงินลงทุนในลูกหนี้ที่รับโอนที่ได้ทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้แล้วได้โอนไปเป็นเงินให้สินเชื่อตามประกาศของ ธปท. ในราคาตามบัญชี ซึ่งถือเป็นมูลค่ายุติธรรม ณ วันโอน ดังนั้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 จึงไม่มียอดคงค้างของหนี้ที่ปรับโครงสร้างหนี้แล้วในบัญชีเงินลงทุนในลูกหนี้ที่รับโอน

8.5 เงินลงทุนในบริษัทที่มีปัญหาเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 เงินลงทุนในหลักทรัพย์ของบริษัทฯและบริษัทย่อย ได้รวมเงินลงทุนในหลักทรัพย์ที่ออกโดยบริษัทที่มีปัญหาเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

งบการเงินรวม								
จำนวนราย		ราคาทุน		มูลค่ายุติธรรม/ หลักประกัน		ค่าเผื่อขาดทุน/ ค่าเผื่อด้อยค่า ที่บันทึกในบัญชีแล้ว		
2561	2560	2561	2560	2561	2560	2561	2560	
		ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	

เงินลงทุนในลูกหนี้ที่รับโอน

1. บริษัทที่มีปัญหาในการชำระหนี้หรือผิดนัดชำระหนี้	101	114	638	729	1,180	1,287	129	147
--	-----	-----	-----	-----	-------	-------	-----	-----

งบการเงินเฉพาะกิจการ								
จำนวนราย		ราคาทุน		มูลค่ายุติธรรม/ หลักประกัน		ค่าเผื่อขาดทุน/ ค่าเผื่อด้อยค่า ที่บันทึกในบัญชีแล้ว		
2561	2560	2561	2560	2561	2560	2561	2560	
		ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	

เงินลงทุนในลูกหนี้ที่รับโอน

1. บริษัทที่มีปัญหาในการชำระหนี้หรือผิดนัดชำระหนี้	64	65	362	392	865	905	58	58
--	----	----	-----	-----	-----	-----	----	----

9. เงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม

9.1 งบการเงินเฉพาะกิจการ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 เงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมในงบการเงินเฉพาะกิจการซึ่งบันทึกโดยวิธีราคาทุนประกอบด้วยเงินลงทุนในหุ้นสามัญในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

ชื่อบริษัท	งบการเงินเฉพาะกิจการ							
	ทุนชำระแล้ว		สัดส่วนการถือหุ้น (ร้อยละ)		มูลค่าเงินลงทุน ตามวิธีราคาทุน		เงินปันผลรับ สำหรับปี	
	2561	2560	2561	2560	2561	2560	2561	2560
บริษัทย่อย								
ธนาคารชนชาติ จำกัด (มหาชน)	60,649	60,649	50.96	50.96	31,866	31,866	3,183	2,472
บริษัทบริหารสินทรัพย์ เอ็น เอฟ เอส จำกัด	175	700	100.00	100.00	175	700	56	130
บริษัท เอ็ม บี เค ไลฟ์ ประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)	700	700	51.00	51.00	460	460	-	-
บริษัทบริหารสินทรัพย์ แม็กซ์ จำกัด	40	143	83.44	83.44	33	117	179	45
กองทุนรวมชนชาติพร็อพเพอร์ตี้ฟันด์ 6	121	121	99.80	99.80	6	48	-	-
บริษัท เอ็ม ที เซอร์วิส 2016 จำกัด	50	50	51.00	51.00	26	26	-	-
บริษัท ที เอ็ม โบรคเกอร์ จำกัด	20	20	51.00	51.00	10	10	-	-
บริษัทร่วม								
บริษัท เอ็ม บี เค จำกัด (มหาชน)	1,695	1,708	10.00	10.00	591	596	126	124
รวมเงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม					33,167	33,823	3,544	2,771

ในระหว่างปี 2561 บริษัทบริหารสินทรัพย์ เอ็น เอฟ เอส จำกัด ได้ลดจำนวนหุ้นสามัญจดทะเบียน โดยขายคืนให้แก่บริษัทฯ รวมจำนวน 525 ล้านบาท ตามมูลค่าที่จดทะเบียน ทั้งนี้บริษัทฯ ไม่มีกำไรจากการรับคืนทุน

ในระหว่างปี 2561 บริษัทบริหารสินทรัพย์ แม็กซ์ จำกัด ได้ลดจำนวนหุ้นสามัญจดทะเบียน โดยขายคืนให้แก่บริษัทฯ รวมจำนวน 86 ล้านบาท ตามมูลค่าที่จดทะเบียน ทั้งนี้บริษัทฯ มีกำไรจากการรับคืนทุน 2 ล้านบาท ในงบการเงินเฉพาะกิจการ และได้ตัดออกในงบการเงินรวมแล้ว

ในระหว่างปี 2561 กองทุนรวมชนชาติพร็อพเพอร์ตี้ฟันด์ 6 ได้ขายคืนทุนให้แก่บริษัทฯ จำนวน 98 ล้านบาทตามมูลค่าสินทรัพย์สุทธิของกองทุน บริษัทฯมีกำไรจากการรับคืน 56 ล้านบาท ในงบการเงินเฉพาะกิจการและได้ตัดออกในงบการเงินรวมแล้ว

9.2 รายละเอียดของบริษัทย่อยซึ่งมีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมที่มีสาระสำคัญ

บริษัท					เงินปันผลจ่ายให้กับ		กำไร (ขาดทุน)		กำไร (ขาดทุน)	
	สัดส่วนที่ถือโดย		ส่วนได้เสียที่ไม่มี		ส่วนได้เสียที่ไม่มี		ที่แบ่งให้กับ		เปิดเสรีอื่น	
	ส่วนได้เสียที่ไม่มี		อำนาจควบคุมใน		อำนาจควบคุมใน		ส่วนได้เสียที่ไม่มี		ที่แบ่งให้กับส่วนได้เสีย	
	อำนาจควบคุม		บริษัทย่อยสะสม		ระหว่างปี		บริษัทย่อยในระหว่างปี		ในบริษัทย่อยในระหว่างปี	
	2561	2560	2561	2560	2561	2560	2561	2560	2561	2560
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)								
ธนาคารธนชาต จำกัด										
(มหาชน) และบริษัทย่อย	49.04	49.04	71,544	67,369	3,228	2,652	7,938	7,314	(535)	381
บริษัท เอ็ม บี เค ไลฟ์										
ประกันชีวิต จำกัด										
(มหาชน)	49.00	49.00	598	631	-	-	(12)	33	(21)	10

9.3 ข้อมูลทางการเงินโดยสรุปของบริษัทย่อยที่มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมที่มีสาระสำคัญ ซึ่งเป็นข้อมูลก่อนการตัดรายการระหว่างกัน

สรุปรายการฐานะทางการเงิน

	(หน่วย : ล้านบาท)			
	ธนาคารธนชาต จำกัด (มหาชน)		บริษัท เอ็ม บี เค ไลฟ์ ประกันชีวิต	
	และบริษัทย่อย		จำกัด (มหาชน)	
	2561	2560	2561	2560
สินทรัพย์รวม	1,046,612	1,009,557	9,765	10,610
หนี้สินรวม	902,406	873,349	8,545	9,322

สรุปรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

	(หน่วย : ล้านบาท)			
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม			
	ธนาคารธนชาต จำกัด (มหาชน)		บริษัท เอ็ม บี เค ไลฟ์ ประกันชีวิต	
	และบริษัทย่อย		จำกัด (มหาชน)	
	2561	2560	2561	2560
รายได้จากการดำเนินงานสุทธิ	43,239	41,981	96	202
กำไร (ขาดทุน) สำหรับปี	15,458	14,369	(25)	67
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	(1,062)	806	(43)	21
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม	14,396	15,175	(68)	88

สรุปรายการกระแสเงินสด

(หน่วย : ล้านบาท)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม

	ธนาคารธนชาต จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย		บริษัท เอ็ม บี เค ไลฟ์ ประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)	
	2561	2560	2561	2560
กระแสเงินสดได้มาจาก (ใช้ไปใน)				
กิจกรรมดำเนินงาน	(9,304)	2,615	2,600	(1,075)
กระแสเงินสดได้มาจาก (ใช้ไปใน)				
กิจกรรมลงทุน	13,193	14,195	(2,598)	1,075
กระแสเงินสดใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน	(4,323)	(17,434)	-	-
เงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	(434)	(624)	2	-

9.4 ข้อมูลกระแสเงินสดของบริษัทบริหารสินทรัพย์ซึ่งเป็นบริษัทย่อย

ข้อมูลกระแสเงินสดของบริษัทบริหารสินทรัพย์ซึ่งเป็นบริษัทย่อยสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 เป็นดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	บริษัทบริหารสินทรัพย์ เอ็น เอฟ เอส จำกัด		บริษัทบริหารสินทรัพย์ แม็กซ์ จำกัด		บริษัทบริหารสินทรัพย์ ที เอส จำกัด	
	2561	2560	2561	2560	2561	2560
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน						
กำไรก่อนภาษีเงินได้	30	48	249	58	123	108
รายการปรับกระทบกำไรก่อนภาษีเงินได้						
เป็นเงินสดรับ (จ่าย) จากกิจกรรมดำเนินงาน						
กำไรจากการตีโอนทรัพย์สินชำระหนี้	-	-	(4)	(9)	-	-
ขาดทุนจากการด้อยค่าของทรัพย์สินรอการขาย (โอนกลับ)	(5)	(2)	2	(1)	(27)	(6)
หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญและขาดทุน จากการด้อยค่า (โอนกลับ)	32	(46)	12	-	(61)	(2)
อื่น ๆ	(1)	(2)	-	(1)	-	1
	56	(2)	259	47	35	101
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ	24	17	24	22	(82)	(148)
รายได้เงินปันผล	(4)	(3)	-	-	-	-
เงินสดรับจากดอกเบี้ย	4	8	7	-	82	148
เงินสดจ่ายภาษีเงินได้	(7)	(16)	(40)	(27)	(36)	(15)

	(หน่วย: ล้านบาท)					
	บริษัทบริหารสินทรัพย์ เอ็น เอฟ เอส จำกัด		บริษัทบริหารสินทรัพย์ แม็กซ์ จำกัด		บริษัทบริหารสินทรัพย์ ที เอส จำกัด	
	2561	2560	2561	2560	2561	2560
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (ต่อ)						
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลง						
ในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน	73	4	250	42	(1)	86
สินทรัพย์ดำเนินงาน (เพิ่มขึ้น) ลดลง						
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ชั่วคราว	(48)	317	(30)	187	-	-
เงินลงทุนในลูกหนี้	-	-	28	11	-	-
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	10	57	(108)	(67)	278	333
ทรัพย์สินรอการขาย	253	92	(132)	(33)	275	347
สินทรัพย์อื่น	(5)	1	5	(4)	1	(20)
หนี้สินจากการดำเนินงานเพิ่มขึ้น (ลดลง)						
หนี้สินอื่น	32	(26)	(79)	38	7	(20)
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน	315	445	(66)	174	560	726
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน						
เงินสดรับจากเงินปันผล	4	3	-	-	-	-
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมลงทุน	4	3	-	-	-	-
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน						
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	282	(230)	458	(57)	-	-
เงินสดจ่ายดอกเบี้ยเงินกู้ยืม	(27)	(25)	(32)	(22)	-	-
เงินสดจ่ายเงินปันผล	(56)	(130)	(215)	(54)	(250)	(330)
เงินสดจ่ายคืนทุน	(525)	-	(103)	-	-	-
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมจัดหาเงิน	(326)	(385)	108	(133)	(250)	(330)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	(7)	63	42	41	310	396
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันต้นปี	93	30	55	14	586	190
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันสิ้นปี	86	93	97	55	896	586

9.5 เงินลงทุนในบริษัทร่วมในงบการเงินรวม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 เงินลงทุนในบริษัทร่วมในงบการเงินรวมซึ่งบันทึกตามวิธีส่วนได้เสีย ประกอบด้วยเงินลงทุนในหุ้นสามัญของบริษัทที่ประกอบกิจการในประเทศไทย ดังนี้

														(หน่วย: ล้านบาท)		
ชื่อบริษัท	ทุนชำระแล้ว		สัดส่วนการถือหุ้น (ร้อยละ)		มูลค่าเงินลงทุน				เงินปันผลรับ ในระหว่างปี		ส่วนแบ่งผลกำไร ในระหว่างปี		ส่วนแบ่ง		ส่วนแบ่งผลกำไร ขาดทุนเบ็ดเสร็จ ในระหว่างปี	
					ส่วนเกินทุนจาก การเปลี่ยนแปลง สัดส่วนการถือหุ้น		ส่วนเกินทุนของ บริษัทร่วม									
					วิธีราคาทุน ⁽¹⁾	วิธีส่วนได้เสีย	2561	2560	2561	2560	2561	2560	2561	2560		
บมจ. เอ็ม บี เค (ประกอบธุรกิจ ให้เช่าสังหาริมทรัพย์ โรงแรมและบริการ)	1,695	1,708	19.90	19.90	855	861	3,027	2,827	251	248	543	337	(1)	82	(94)	33
รวมเงินลงทุนในบริษัทร่วม					855	861	3,027	2,827	251	248	543	337	(1)	82	(94)	33

(1) หลังหักรายการระหว่างกัน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยบันทึกเงินลงทุนในบริษัท เอ็ม บี เค จำกัด (มหาชน) เป็นเงินลงทุนในบริษัทร่วม เนื่องจากบริษัทฯ และบริษัทย่อยมีอิทธิพลต่อบริษัทดังกล่าวอย่างเป็นสาระสำคัญ

9.6 ข้อมูลทางการเงินโดยสรุปของบริษัทร่วม

ก) ข้อมูลทางการเงินโดยสรุปของบริษัท เอ็ม บี เค จำกัด (มหาชน) ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 และ 2560 และสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของแต่ละปี เป็นดังนี้

สรุปรายการฐานะทางการเงิน

(หน่วย : ล้านบาท)

	30 กันยายน 2561 ⁽¹⁾	30 กันยายน 2560 ⁽¹⁾
สินทรัพย์รวม	52,119	46,668
หนี้สินรวม	(27,201)	(23,830)
รายการอื่นในส่วนทุนของบริษัทร่วม	221	193
สินทรัพย์ - สุทธิ	25,139	23,031
สัดส่วนเงินลงทุน (ร้อยละ)	19.90	19.90
สัดส่วนตามส่วนได้เสียของกิจการในสินทรัพย์ - สุทธิ	5,003	4,583
การตัดรายการระหว่างกัน	(2,027)	(1,808)
ค่าความนิยม	51	52
มูลค่าตามบัญชีของส่วนได้เสียของกิจการในบริษัทร่วม	3,027	2,827

(1) แสดงตามจำนวนเงินหลังปรับปรุงด้วยผลกระทบของนโยบายการบัญชีที่แตกต่างกัน

สรุปรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

(หน่วย : ล้านบาท)

	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน ⁽¹⁾	
	2561	2560
รายได้	12,688	10,351
กำไรสำหรับปี	3,020	1,864
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	76	1,060
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	3,096	2,924

(1) แสดงตามจำนวนเงินหลังปรับปรุงด้วยผลกระทบของนโยบายการบัญชีที่แตกต่างกัน

ส่วนแบ่งผลกำไรตามวิธีส่วนได้เสียจากเงินลงทุนในบริษัท เอ็ม บี เค จำกัด (มหาชน) คำนวณจากงบการเงินที่มีวันที่แตกต่างจากของบริษัทฯ เนื่องจากข้อจำกัดของข้อมูล แต่เป็นงบการเงินที่มีช่วงเวลาเท่ากันในทุก ๆ งวดตามหลักความสม่ำเสมอ ดังนั้น ส่วนแบ่งกำไรสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 ของบริษัทรวมนำมาคำนวณส่วนได้เสียอ้างอิงจากงบการเงินที่ตรวจสอบหรือสอบทานแล้วของบริษัทฯ รวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2561 หลังปรับปรุงด้วยผลกระทบจากนโยบายการบัญชีที่แตกต่างกันโดยฝ่ายบริหารของบริษัทฯ ทั้งนี้ ฝ่ายบริหารพิจารณาแล้วเห็นว่าผลกำไรสำหรับปีดังกล่าวไม่แตกต่างอย่างมีสาระสำคัญจากผลกำไรสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ในระหว่างปี 2561 บริษัทฯ และธนาคารธนชาต จำกัด (มหาชน) (บริษัทย่อย) ได้จำหน่ายเงินลงทุนในหุ้นสามัญของบริษัท เอ็ม บี เค จำกัด (มหาชน) จำนวน 1,303,700 หุ้น และ 1,290,700 หุ้น ตามลำดับ ทำให้สัดส่วนการถือหุ้นของบริษัทฯและบริษัทย่อยลดลงจากร้อยละ 19.90 เป็นร้อยละ 19.75

เมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม 2561 บริษัท เอ็ม บี เค จำกัด (มหาชน) มีการลดทุนจดทะเบียนและทุนชำระแล้วจำนวน 13,037,000 หุ้น ทำให้ทุนที่ออกและชำระแล้วลดลงจาก 1,707,960,000 หุ้น เป็น 1,694,923,000 หุ้น ซึ่งการลดทุนจดทะเบียนดังกล่าวมีผลทำให้สัดส่วนการถือหุ้นของบริษัทฯและบริษัทย่อยเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 19.75 เป็นร้อยละ 19.90

ข) มูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนในบริษัทร่วม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนในบริษัทร่วมซึ่งเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
บมจ. เอ็ม บี เค	6,914	6,560	3,475	3,296

10. เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ

10.1 จำแนกตามประเภทสินเชื่อ

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
<u>เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้</u>				
เงินเบิกเกินบัญชี	16,370	16,668	-	-
เงินให้กู้ยืม	273,199	263,062	44	48
ตัวเงินรับ	38,397	56,185	1,374	711
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ	486,636	425,996	48	48
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน	2,166	1,710	-	-
อื่น ๆ	181	153	-	-
หัก: รายได้รอตัดบัญชี	(66,158)	(55,129)	(2)	(2)
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้สุทธิจากรายได้รอตัดบัญชี	750,791	708,645	1,464	805
บวก: ดอกเบี้ยค้างรับ	657	601	-	-
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ				
จากรายได้รอตัดบัญชี	751,448	709,246	1,464	805
หัก: ค่าเผ่อนี้สงสัยจะสูญ				
1) เงินสำรองขึ้นตามเกณฑ์ ธปท.				
- รายสินเชื่อ	(8,564)	(8,446)	(86)	(80)
- รายกลุ่ม	(7,090)	(5,820)	-	-
2) เงินสำรองส่วนเกิน	(8,477)	(10,237)	-	-
หัก: ค่าเผื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้	(1)	(1)	-	-
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ - สุทธิ	727,316	684,742	1,378	725
<u>ลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์</u>				
เงินให้กู้ยืมเพื่อซื้อหลักทรัพย์	3,791	4,101	-	-
ลูกหนี้อื่น	31	15	-	-
รวมลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์	3,822	4,116	-	-
หัก: ค่าเผ่อนี้สงสัยจะสูญ	(13)	(14)	-	-
ลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์ - สุทธิ	3,809	4,102	-	-
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ - สุทธิ	731,125	688,844	1,378	725

10.2 จำแนกตามสกุลเงินและถิ่นที่อยู่ของลูกค้า

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม					
	2561			2560		
	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม
เงินบาท	743,094	-	743,094	696,946	-	696,946
เงินดอลลาร์สหรัฐฯ	5,519	4,538	10,057	8,555	5,570	14,125
เงินสกุลอื่น ๆ	92	1,370	1,462	161	1,529	1,690
รวม *	748,705	5,908	754,613	705,662	7,099	712,761

* ยอดรวมเงินให้สินเชื่อสุทธิจากรายได้รอตัดบัญชี

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	2561			2560		
	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม
เงินบาท	1,464	-	1,464	805	-	805
รวม *	1,464	-	1,464	805	-	805

* ยอดรวมเงินให้สินเชื่อสุทธิจากรายได้รอตัดบัญชี

10.3 จำแนกตามประเภทธุรกิจและการจัดชั้น

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม							
	2561							
	บริษัทฯและบริษัทย่อยที่เป็นสถาบันการเงิน							
	ปกติ	กล่าวถึงเป็นพิเศษ	ต่ำกว่ามาตรฐาน	สงสัย	สงสัยจะสูญเสีย	รวม	บริษัทย่อยอื่น	งบการเงินรวม
การเกษตรและเหมืองแร่	6,495	14	37	10	26	6,582	-	6,582
อุตสาหกรรมการผลิตและการพาณิชย์	69,123	222	570	517	4,019	74,451	365	74,816
ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และการก่อสร้าง	46,427	138	202	41	1,730	48,538	62	48,600
การสาธารณสุขปิโตรเคมีและบริการ	52,444	110	306	142	984	53,986	128	54,114
การบริโภคส่วนบุคคล								
เพื่อที่อยู่อาศัย	97,631	1,126	1,543	853	2,072	103,225	55	103,280
เพื่อธุรกิจหลักทรัพย์	-	-	-	-	-	-	3,822	3,822
เพื่อเช่าซื้อ	343,579	25,510	1,433	1,422	740	372,684	47,996	420,680
อื่น ๆ	29,012	615	565	187	693	31,072	330	31,402
อื่น ๆ	11,066	15	-	-	236	11,317	-	11,317
รวม *	655,777	27,750	4,656	3,172	10,500	701,855	52,758	754,613

* ยอดรวมเงินให้สินเชื่อสุทธิจากรายได้รอตัดบัญชี

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินรวม								
2560								
บริษัทฯและบริษัทย่อยที่เป็นสถาบันการเงิน								
	กล่าวถึง	ต่ำกว่า		สงสัย			บริษัท	งบการเงิน
	ปกติ	เป็นพิเศษ	มาตรฐาน	สงสัย	จะสูญเสีย	รวม	ย่อยอื่น	รวม
การเกษตรและเหมืองแร่	7,141	289	30	11	27	7,498	-	7,498
อุตสาหกรรมการผลิตและ								
การพาณิชย์	75,475	313	2,534	274	2,177	80,773	332	81,105
ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และ								
การก่อสร้าง	45,286	94	262	150	1,653	47,445	39	47,484
การสาธารณูปโภคและบริการ	57,038	285	279	85	1,080	58,767	111	58,878
การบริโภคส่วนบุคคล								
เพื่อที่อยู่อาศัย	92,789	1,255	897	829	1,851	97,621	55	97,676
เพื่อธุรกิจหลักทรัพย์	-	-	-	-	-	-	4,116	4,116
เพื่อเช่าซื้อ	304,052	23,433	1,312	1,144	1,121	331,062	39,969	371,031
อื่น ๆ	27,263	627	497	181	575	29,143	361	29,504
อื่น ๆ	15,223	2	146	-	98	15,469	-	15,469
รวม*	624,267	26,298	5,957	2,674	8,582	667,778	44,983	712,761

* ยอดรวมเงินให้สินเชื่อสุทธิจากรายได้รอตัดบัญชี

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินเฉพาะกิจการ							
2561							
	กล่าวถึง	ต่ำกว่า		สงสัย			
	ปกติ	เป็นพิเศษ	มาตรฐาน	สงสัย	จะสูญเสีย	รวม	
อุตสาหกรรมการผลิตและการพาณิชย์	-	-	-	-	2	2	
การบริโภคส่วนบุคคล							
เพื่อที่อยู่อาศัย	10	-	-	-	6	16	
เพื่อเช่าซื้อ	-	-	-	-	46	46	
อื่น ๆ	3	-	-	-	30	33	
อื่น ๆ	1,367	-	-	-	-	1,367	
รวม*	1,380	-	-	-	84	1,464	

* ยอดรวมเงินให้สินเชื่อสุทธิจากรายได้รอตัดบัญชี

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	2560					
	ปกติ	กล่าวถึง เป็นพิเศษ	ต่ำกว่า มาตรฐาน	สงสัย	สงสัย จะสูญเสีย	รวม
อุตสาหกรรมการผลิตและการพาณิชย์	-	-	-	-	2	2
การบริโภคส่วนบุคคล						
เพื่อที่อยู่อาศัย	10	4	-	1	6	21
เพื่อเช่าซื้อ	-	-	-	-	46	46
อื่น ๆ	3	-	-	-	30	33
อื่น ๆ	703	-	-	-	-	703
รวม*	716	4	-	1	84	805

* ยอดรวมเงินให้สินเชื่อสุทธิจากรายได้รอตัดบัญชี

10.4 สินเชื่อด้อยคุณภาพ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทฯและบริษัทย่อย (ที่ประกอบธุรกิจธนาคาร ธุรกิจหลักทรัพย์ และ ธุรกิจบริหารสินทรัพย์) มีสินเชื่อด้อยคุณภาพตามเกณฑ์ของ ธปท. และ ก.ล.ต. (หมายถึงเงินให้สินเชื่อที่จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน สงสัย และสงสัยจะสูญเสีย) ดังนี้

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
เงินให้สินเชื่อด้อยคุณภาพ (ไม่รวมดอกเบี้ยค้างรับ)				
บริษัทฯ	84	85	84	85
ธุรกิจธนาคาร	15,881	14,384	-	-
ธุรกิจบริหารสินทรัพย์	2,363	2,744	-	-
ธุรกิจหลักทรัพย์	45	14	-	-

เงินให้สินเชื่อด้อยคุณภาพตามที่กล่าวไว้ข้างต้นไม่นับรวมเงินให้สินเชื่อที่ค้างชำระที่ได้มีการทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้แล้ว และเข้าเงื่อนไขการจัดชั้นเป็นลูกหนี้ชั้นปกติหรือกล่าวถึงเป็นพิเศษ

นอกจากนี้ บริษัทฯและบริษัทย่อย (ที่ประกอบธุรกิจธนาคารและธุรกิจหลักทรัพย์) มีเงินให้สินเชื่อที่ระงับการรับรู้รายได้ตามเกณฑ์ค้างค้ำ ดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
	(หน่วย: ล้านบาท)			
บริษัทฯ	84	85	84	85
ธุรกิจธนาคาร	21,867	21,362	-	-
ธุรกิจหลักทรัพย์	45	14	-	-

บริษัทฯจะรับรู้รายได้จากลูกหนี้เงินให้สินเชื่อที่โอนมาจากเงินลงทุนในลูกหนี้ตามเกณฑ์เงินสด และบริษัทย่อยที่เป็นบริษัทบริหารสินทรัพย์จะรับรู้รายได้จากเงินให้สินเชื่อตามเกณฑ์เงินสดเช่นเดียวกัน

10.5 การปรับโครงสร้างหนี้

ในระหว่างปี 2561 และ 2560 บริษัทฯและบริษัทย่อย (ที่ประกอบธุรกิจธนาคารและบริษัทบริหารสินทรัพย์) ได้ทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้กับลูกหนี้ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

รูปแบบการปรับโครงสร้าง	งบการเงินรวม				
		ยอดคงเหลือตาม	ยอดคงเหลือตาม	ชนิดของ	มูลค่าของ
		บัญชีก่อนการ	บัญชีหลังการ	สินทรัพย์ที่จะ	สินทรัพย์ที่
	จำนวน	ปรับโครงสร้าง	ปรับโครงสร้าง	รับโอนตาม	จะรับโอน
รายลูกหนี้	หนี้ ⁽¹⁾	หนี้ ⁽¹⁾	สัญญา	ตามสัญญา	
		ล้านบาท	ล้านบาท		ล้านบาท
2561					
การเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการชำระหนี้	1,200	2,443	2,433		
การโอนสินทรัพย์ และ/หรือหุ้นทุน	2	56	56	ที่ดินและที่ดิน	64
และ/หรือเปลี่ยนแปลงเงื่อนไข				พร้อม	
การชำระหนี้				สิ่งปลูกสร้าง	
การโอนสินทรัพย์	4	16	16	ที่ดินพร้อม	20
				สิ่งปลูกสร้าง	
รวม	1,206	2,515	2,505		
2560					
การเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการชำระหนี้	1,092	2,317	2,317		
การโอนสินทรัพย์ และ/หรือหุ้นทุน	2	60	59	ที่ดินพร้อม	49
และ/หรือเปลี่ยนแปลงเงื่อนไข				สิ่งปลูกสร้าง	
การชำระหนี้				และรถยนต์	
รวม	1,094	2,377	2,376		

(1) แสดงด้วยยอดคงเหลือตามบัญชี (เงินต้นบวกดอกเบี้ยค้างรับ)

ลูกหนี้ของบริษัทฯและบริษัทย่อยที่มีการทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ในระหว่างปี 2561 และ 2560 มีระยะเวลาการชำระหนี้ตามสัญญาโดยนับจากอายุหนี้คงเหลือ ณ วันสิ้นปีได้ดังนี้

ระยะเวลา	งบการเงินรวม			
	2561		2560	
	ยอดคงเหลือตามบัญชีหลังการปรับโครงสร้างหนี้		ยอดคงเหลือตามบัญชีหลังการปรับโครงสร้างหนี้	
	จำนวนรายลูกหนี้	จำนวนรายลูกหนี้	จำนวนรายลูกหนี้	จำนวนรายลูกหนี้
	ล้านบาท		ล้านบาท	
ผิคนัดชำระแล้วภายหลังทำสัญญา	375	796	398	1,016
มีกำหนดชำระในปี	287	692	264	851
น้อยกว่า 5 ปี	204	264	264	204
5 - 10 ปี	216	425	121	193
10 - 15 ปี	37	132	20	52
มากกว่า 15 ปี	87	196	27	60
รวม	1,206	2,505	1,094	2,376

ข้อมูลสำหรับปี 2561 และ 2560 ที่เกี่ยวข้องกับลูกหนี้ที่มีการปรับโครงสร้างหนี้มีดังนี้

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ดอกเบี้ยที่รับรู้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ	667	866	1	1
กำไรจากการรับชำระหนี้/รับโอนสินทรัพย์ชำระหนี้	128	49	64	37
ขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้	9	-	-	-
(สุทธิจากค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญที่เคยก้นไว้)				
เงินสดที่รับชำระจากลูกหนี้	2,784	3,613	67	48
ทรัพย์สินที่รับโอนจากลูกหนี้	93	73	-	-

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีเงินให้สินเชื่อคงเหลือ (เงินต้นและดอกเบี้ยค้างรับ) ที่ได้มีการทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้แล้วทั้งสิ้น ดังนี้

	ลูกหนี้ที่มีการปรับโครงสร้างหนี้					
	จำนวนราย		จำนวนหนี้คงค้าง		จำนวนหนี้คงค้างสุทธิ	
					จากหลักประกัน	
	2561	2560	2561	2560	2561	2560
	ล้านบาท		ล้านบาท		ล้านบาท	
บริษัท พุนธินชาติ จำกัด (มหาชน)	16	17	28	30	17	17
ธนาคารธนชาติ จำกัด (มหาชน)	6,430	8,465	7,829	8,240	1,532	1,772
บริษัทบริหารสินทรัพย์ ที เอส จำกัด	190	238	1,926	2,580	1,180	1,771
บริษัทย่อยอื่น	109	100	324	319	112	118

10.6 ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ/เช่าการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทฯและบริษัทย่อย (ที่ประกอบธุรกิจธนาคาร ธุรกิจเช่าซื้อและเช่าการเงิน) มีลูกหนี้ภายใต้สัญญาเช่าซื้อและสัญญาเช่าการเงิน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสัญญาเช่าซื้อ/เช่าการเงินสำหรับรถยนต์ รถบรรทุกและรถจักรยานยนต์ อายุของสัญญามีระยะเวลาโดยเฉลี่ยประมาณ 3 ถึง 7 ปี และคิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละคงที่ตามที่ระบุในสัญญา

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561			
	จำนวนเงินที่ถึงกำหนดชำระจ่ายตามสัญญา			
	ไม่เกิน 1 ปี *	1 - 5 ปี	มากกว่า 5 ปี	รวม
ผลรวมของเงินลงทุนขั้นต้นตามสัญญา	116,735	324,322	47,745	488,802
หัก: รายได้ทางการเงินรอการรับรู้	(21,223)	(41,495)	(3,438)	(66,156)
มูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต้นที่ลูกหนี้ต้องจ่ายตามสัญญา	95,512	282,827	44,307	422,646
ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ				(10,538)
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ/เช่าการเงิน - สุทธิ				412,108

* รวมลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560			
	จำนวนเงินที่ถึงกำหนดชำระจ่ายตามสัญญา			
	ไม่เกิน 1 ปี *	1 - 5 ปี	มากกว่า 5 ปี	รวม
ผลรวมของเงินลงทุนขั้นต้นตามสัญญา	113,943	287,236	26,527	427,706
หัก: รายได้ทางการเงินรอการรับรู้	(18,817)	(34,899)	(1,409)	(55,125)
มูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต้นที่ลูกหนี้ต้องจ่ายตามสัญญา	95,126	252,337	25,118	372,581
ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ				(9,571)
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ/เช่าการเงิน - สุทธิ				363,010

* รวมลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

	จำนวนเงินที่ถึงกำหนดชำระจ่ายตามสัญญา			
	ไม่เกิน 1 ปี *	1 - 5 ปี	มากกว่า 5 ปี	รวม
ผลรวมของเงินลงทุนขั้นต้นตามสัญญา	48	-	-	48
หัก: รายได้ทางการเงินรอการรับรู้	(2)	-	-	(2)
มูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต้นที่ลูกหนี้ต้องจ่ายตามสัญญา	46	-	-	46
ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ				(46)
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ/เช่าการเงิน - สุทธิ				-
* รวมลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้				

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

	จำนวนเงินที่ถึงกำหนดชำระจ่ายตามสัญญา			
	ไม่เกิน 1 ปี *	1 - 5 ปี	มากกว่า 5 ปี	รวม
ผลรวมของเงินลงทุนขั้นต้นตามสัญญา	48	-	-	48
หัก: รายได้ทางการเงินรอการรับรู้	(2)	-	-	(2)
มูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต้นที่ลูกหนี้ต้องจ่ายตามสัญญา	46	-	-	46
ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ				(46)
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ/เช่าการเงิน - สุทธิ				-
* รวมลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้				

10.7 จำแนกตามประเภทการจัดชั้น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทฯและบริษัทย่อยที่เป็นสถาบันการเงิน (ธนาคารและบริษัทบริหารสินทรัพย์) มีเงินให้สินเชื่อจัดชั้น และเงินสำรองที่เกี่ยวข้องตามเกณฑ์ในประกาศของ ธปท. ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม ⁽¹⁾					
	2561			2560		
	เงินให้สินเชื่อ และดอกเบี้ย ค้างรับ	ยอดสุทธิที่ใช้ ในการตั้งค่าเผื่อ หนี้สงสัยจะสูญ	ค่าเผื่อหนี้สงสัย จะสูญ	เงินให้สินเชื่อ และดอกเบี้ย ค้างรับ	ยอดสุทธิที่ใช้ ในการตั้งค่าเผื่อ หนี้สงสัยจะสูญ	ค่าเผื่อหนี้สงสัย จะสูญ
ลูกหนี้จัดชั้นปกติ	656,410	437,439	4,127	624,843	416,560	3,311
ลูกหนี้จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	27,759	25,868	2,438	26,308	23,844	2,336
ลูกหนี้จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	4,659	2,381	1,639	5,960	2,998	2,241
ลูกหนี้จัดชั้นสงสัย	3,172	1,947	1,155	2,674	1,491	823
ลูกหนี้จัดชั้นสงสัยจะสูญ	10,500	4,390	3,993	8,582	4,111	3,473
รวม	702,500	472,025	13,352	668,367	449,004	12,184
เงินสำรองส่วนเกินเผื่อหนี้ที่อาจ เรียกเก็บไม่ได้			8,257			10,017
รวม			21,609			22,201

(1) เฉพาะบริษัทฯและบริษัทย่อยที่อยู่ภายใต้การควบคุมของธปท. และหลังหักรายการระหว่างกัน

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	2561			2560		
	เงินให้สินเชื่อ และดอกเบี้ย ค้างรับ	ยอดสุทธิที่ใช้ ในการตั้งค่าเผื่อ หนี้สงสัยจะสูญ	ค่าเผื่อหนี้สงสัย จะสูญ	เงินให้สินเชื่อ และดอกเบี้ย ค้างรับ	ยอดสุทธิที่ใช้ ในการตั้งค่าเผื่อ หนี้สงสัยจะสูญ	ค่าเผื่อหนี้สงสัย จะสูญ
ลูกหนี้จัดชั้นปกติ	1,380	1,370	13	716	707	7
ลูกหนี้จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	-	-	-	4	-	-
ลูกหนี้จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	-	-	-	-	-	-
ลูกหนี้จัดชั้นสงสัย	-	-	-	1	-	-
ลูกหนี้จัดชั้นสงสัยจะสูญ	84	73	73	84	73	73
รวม	1,464	1,443	86	805	780	80

	อัตราที่ใช้ในการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ (ร้อยละ)			
	ลูกหนี้เข้าซื้อส่วนบุคคลเฉพาะ		เงินให้สินเชื่ออื่น	
	ของธนาคารธนชาติ ⁽²⁾			
	2561	2560	2561	2560
ลูกหนี้จัดชั้นปกติ	0.93	0.71	1	1
ลูกหนี้จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	9.60	10.03	2	2
ลูกหนี้จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	47.57	40.67	100	100
ลูกหนี้จัดชั้นสงสัย	42.88	39.66	100	100
ลูกหนี้จัดชั้นสงสัยจะสูญ	42.75	40.60	100	100

(2) อัตราร้อยละดังกล่าวเป็นอัตราร้อยละเฉลี่ยที่ใช้ในการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

10.8 เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ที่มีปัญหา

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 เงินให้สินเชื่อของบริษัทฯและบริษัทย่อย (ที่ประกอบธุรกิจธนาคาร ธุรกิจบริหารสินทรัพย์ และธุรกิจเข้าซื้อและเช่าการเงิน) ในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการได้รวมลูกหนี้ที่มีปัญหาเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน ดังนี้

	งบการเงินรวม							
	จำนวนรายลูกหนี้		มูลหนี้		มูลค่าหลักประกัน		ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่บันทึกในบัญชีแล้ว	
	2561	2560	2561	2560	2561	2560	2561	2560
			ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
1. บริษัทจดทะเบียนที่เข้าข่ายถูกเพิกถอนจากการเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนของตลาดหลักทรัพย์	5	4	200	205	2	1	3	2
2. บริษัทอื่นที่มีใช้บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ แต่มีผลการดำเนินงานและฐานะการเงินเช่นเดียวกับบริษัทจดทะเบียนที่เข้าข่ายถูกเพิกถอนจากการเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนของตลาดหลักทรัพย์	30	32	302	554	195	310	107	245
3. บริษัทที่มีปัญหาในการชำระหนี้หรือผิดนัดชำระหนี้	1,050	1,035	8,167	8,262	4,638	4,634	3,907	3,874

	งบการเงินเฉพาะกิจการ							
	จำนวนรายลูกหนี้		มูลหนี้		มูลค่าหลักประกัน		ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่บันทึกในบัญชีแล้ว	
	2561	2560	2561	2560	2561	2560	2561	2560
			ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
1. บริษัทที่มีปัญหาในการชำระหนี้หรือผิดนัดชำระหนี้	19	20	16	16	14	11	10	10

10.9 ลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์จัดชั้นตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทย่อยที่ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์จำแนกลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์และดอกเบี้ยค้างรับ ตามประกาศของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (“ก.ล.ต.”) เรื่อง การจัดทำบัญชีเกี่ยวกับลูกหนี้คือยคุณภาพของบริษัทหลักทรัพย์ ซึ่งสามารถสรุปลูกหนี้จัดชั้นได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	2561			2560		
	จำนวน มูลหนี้	ค่าเผื่อนี้ สงสัยจะสูญ ที่ตั้งไว้	มูลหนี้สุทธิ หลังหักค่าเผื่อ หนี้สงสัย จะสูญ	จำนวน มูลหนี้	ค่าเผื่อนี้ สงสัยจะสูญ ที่ตั้งไว้	มูลหนี้สุทธิ หลังหักค่าเผื่อ หนี้สงสัย จะสูญ
ลูกหนี้จัดชั้นปกติ	3,777	-	3,777	4,102	-	4,102
ลูกหนี้จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	33	1	32	1	1	-
ลูกหนี้จัดชั้นสงสัย	12	12	-	13	13	-
รวม	3,822	13	3,809	4,116	14	4,102

บริษัทย่อยได้พิจารณาตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญสำหรับมูลหนี้จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐานเกินกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำตามที่ ก.ล.ต. กำหนด โดยพิจารณาจากความไม่แน่นอนของมูลค่าหลักประกันและความเสี่ยงในการรับชำระหนี้จากลูกหนี้จัดชั้นดังกล่าว

10.10 ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ/สัญญาเช่าการเงินของบริษัทย่อยแยกตามอายุคงค้าง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ยอดลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อและสัญญาเช่าการเงินของบริษัทย่อย ซึ่งดำเนินธุรกิจเช่าซื้อและให้เช่าตามสัญญาเช่าระยะยาวจำแนกตามอายุลูกหนี้ที่ค้างชำระ โดยนับจากวันที่ที่ครบกำหนดชำระตามสัญญา (หลังหักรายการระหว่างกัน) ได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	2561	2560
ไม่ค้างชำระหรือค้างชำระไม่เกิน 90 วัน	46,761	38,793
เกินกำหนดชำระ 91 - 365 วัน	831	811
เกินกำหนดชำระมากกว่า 1 ปี	179	168
ลูกหนี้ระหว่างการดำเนินคดี	781	679
รวม	48,552	40,451
ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญที่ตั้งไว้ตามบัญชี	2,521	2,301

11. ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินรวม									
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561									
บริษัทและบริษัทย่อยที่เป็นสถาบันการเงิน									
	กล่าวถึง	ต่ำกว่า		สงสัย	สำรอง			บริษัท	งบการเงิน
	ปกติ	เป็นพิเศษ	มาตรฐาน	สงสัย	จะสูญ	ส่วนเกิน	รวม	ย่อยอื่น	รวม
ยอดต้นปี	3,311	2,336	2,241	823	3,473	10,017	22,201	2,316	24,517
จำนวนที่ตั้งเพิ่ม(ลด)									
ในระหว่างปี	816	102	(602)	332	5,028	(1,760)	3,916	320	4,236
หนี้สูญรับคืน	-	-	-	-	1,033	-	1,033	12	1,045
หนี้สูญตัดบัญชี	-	-	-	-	(5,541)	-	(5,541)	(113)	(5,654)
ยอดปลายปี	4,127	2,438	1,639	1,155	3,993	8,257	21,609	2,535	24,144

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินรวม									
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560									
บริษัทและบริษัทย่อยที่เป็นสถาบันการเงิน									
	กล่าวถึง	ต่ำกว่า		สงสัย	สำรอง			บริษัท	งบการเงิน
	ปกติ	เป็นพิเศษ	มาตรฐาน	สงสัย	จะสูญ	ส่วนเกิน	รวม	ย่อยอื่น	รวม
ยอดต้นปี	2,985	2,151	1,666	906	3,577	11,743	23,028	2,125	25,153
จำนวนที่ตั้งเพิ่ม(ลด)									
ในระหว่างปี	326	185	575	(83)	6,411	(1,726)	5,688	290	5,978
หนี้สูญรับคืน	-	-	-	-	1,051	-	1,051	8	1,059
หนี้สูญตัดบัญชี	-	-	-	-	(7,566)	-	(7,566)	(107)	(7,673)
ยอดปลายปี	3,311	2,336	2,241	823	3,473	10,017	22,201	2,316	24,517

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินเฉพาะกิจการ						
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561						
	กล่าวถึง	ต่ำกว่า		สงสัย		
	ปกติ	เป็นพิเศษ	มาตรฐาน	สงสัย	จะสูญ	รวม
ยอดต้นปี	7	-	-	-	73	80
จำนวนที่ตั้งเพิ่มในระหว่างปี	6	-	-	-	-	6
ยอดปลายปี	13	-	-	-	73	86

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ				
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560				
	ปกติ	กล่าวถึงเป็นพิเศษ	ต่ำกว่ามาตรฐาน	สงสัย	สงสัยจะสูญ
ยอดต้นปี	10	-	-	-	76
จำนวนที่ลดลงในระหว่างปี	(3)	-	-	-	(3)
หนี้สูญรับคืน	-	-	-	-	1
หนี้สูญตัดบัญชี	-	-	-	-	(1)
ยอดปลายปี	7	-	-	-	73

12. ค่าเพื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ยอดต้นปี	1	2	-	-
ตัดจำหน่ายในระหว่างปี	-	(1)	-	-
ยอดปลายปี	1	1	-	-

13. คุณภาพสินทรัพย์

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 คุณภาพสินทรัพย์ของบริษัทฯและบริษัทย่อยที่เป็นสถาบันการเงิน (ธนาคารและบริษัทบริหารสินทรัพย์) จัดประเภทตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทยเป็น ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม				
	2561				
	รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ	เงินลงทุน	ทรัพย์สินรอการขาย	สินทรัพย์อื่น
จัดชั้นปกติ	85,449	656,410	-	-	142
จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	-	27,759	-	-	109
จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	-	4,659	-	-	11
จัดชั้นสงสัย	-	3,172	-	-	9
จัดชั้นสงสัยจะสูญ	-	10,500	1,094	1,658	423
รวม	85,449	702,500	1,094	1,658	694

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม					
	2560					
	รายการระหว่าง	เงินให้สินเชื่อ	เงินลงทุน	ทรัพย์สิน		รวม
	ธนาคารและ	แก่ลูกหนี้และ		รอการขาย	สินทรัพย์อื่น	
	ตลาดเงิน	ดอกเบี้ยค้างรับ				
จัดชั้นปกติ	76,154	624,843	-	-	187	701,184
จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	-	26,308	-	-	116	26,424
จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	-	5,960	-	-	11	5,971
จัดชั้นสงสัย	-	2,674	-	-	8	2,682
จัดชั้นสงสัยจะสูญ	-	8,582	503	1,761	402	11,248
รวม	76,154	668,367	503	1,761	724	747,509

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	2561					
	รายการระหว่าง	เงินให้สินเชื่อ	เงินลงทุน	ทรัพย์สิน		รวม
	ธนาคารและ	แก่ลูกหนี้และ		รอการขาย	สินทรัพย์อื่น	
	ตลาดเงิน	ดอกเบี้ยค้างรับ				
จัดชั้นปกติ	-	1,380	-	-	-	1,380
จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	-	-	-	-	-	-
จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	-	-	-	-	-	-
จัดชั้นสงสัย	-	-	-	-	-	-
จัดชั้นสงสัยจะสูญ	-	84	157	1,251	107	1,599
รวม	-	1,464	157	1,251	107	2,979

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	2560					
	รายการระหว่าง	เงินให้สินเชื่อ	เงินลงทุน	ทรัพย์สิน		รวม
	ธนาคารและ	แก่ลูกหนี้และ		รอการขาย	สินทรัพย์อื่น	
	ตลาดเงิน	ดอกเบี้ยค้างรับ				
จัดชั้นปกติ	-	716	-	-	-	716
จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	-	4	-	-	-	4
จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	-	-	-	-	-	-
จัดชั้นสงสัย	-	1	-	-	-	1
จัดชั้นสงสัยจะสูญ	-	84	151	1,308	104	1,647
รวม	-	805	151	1,308	104	2,368

14. ทรัพย์สินรอการขาย

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม			
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561			
	ยอดต้นปี	เพิ่มขึ้น	จำหน่าย	ยอดปลายปี
ทรัพย์สินที่ได้จากการรับชำระหนี้				
อสังหาริมทรัพย์				
ประเมินราคาโดยผู้ประเมินภายนอก	3,609	102	(611)	3,100
สังหาริมทรัพย์	446	6,043	(5,871)	618
ทรัพย์สินที่ได้จากการประมูลซื้อจากการขายทอดตลาด				
อสังหาริมทรัพย์				
ประเมินราคาโดยผู้ประเมินภายนอก	2,124	503	(154)	2,473
สาขาที่ไม่ได้ใช้งาน				
ประเมินราคาโดยผู้ประเมินภายนอก	368	135	(172)	331
รวมทรัพย์สินรอการขาย	6,547	6,783	(6,808)	6,522
หัก: ค่าเผื่อการด้อยค่า	(1,800)	(611)	711	(1,700)
ทรัพย์สินรอการขาย - สุทธิ	4,747	6,172	(6,097)	4,822

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม			
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560			
	ยอดต้นปี	เพิ่มขึ้น	จำหน่าย	ยอดปลายปี
ทรัพย์สินที่ได้จากการรับชำระหนี้				
อสังหาริมทรัพย์				
ประเมินราคาโดยผู้ประเมินภายนอก	4,064	12	(467)	3,609
สังหาริมทรัพย์	418	4,787	(4,759)	446
ทรัพย์สินที่ได้จากการประมูลซื้อจากการขายทอดตลาด				
อสังหาริมทรัพย์				
ประเมินราคาโดยผู้ประเมินภายนอก	1,981	452	(309)	2,124
สาขาที่ไม่ได้ใช้งาน				
ประเมินราคาโดยผู้ประเมินภายนอก	97	506	(235)	368
รวมทรัพย์สินรอการขาย	6,560	5,757	(5,770)	6,547
หัก: ค่าเผื่อการด้อยค่า	(1,568)	(730)	498	(1,800)
ทรัพย์สินรอการขาย - สุทธิ	4,992	5,027	(5,272)	4,747

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินเฉพาะกิจการ				
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561				
ยอดต้นปี	เพิ่มขึ้น	จำหน่าย	ยอดปลายปี	
ทรัพย์สินที่ได้จากการรับชำระหนี้				
อสังหาริมทรัพย์				
ประเมินราคาโดยผู้ประเมินภายนอก	1,092	7	(54)	1,045
สังหาริมทรัพย์	1	-	(1)	-
ทรัพย์สินที่ได้จากการประมูลซื้อจากการขายทอดตลาด				
อสังหาริมทรัพย์				
ประเมินราคาโดยผู้ประเมินภายนอก	770	52	(5)	817
อื่นๆ				
อสังหาริมทรัพย์				
ประเมินราคาโดยผู้ประเมินภายนอก	154	105	(18)	241
รวมทรัพย์สินรอการขาย	2,017	164	(78)	2,103
หัก: ค่าเผื่อการด้อยค่า	(1,308)	(7)	64	(1,251)
ทรัพย์สินรอการขาย - สุทธิ	709	157	(14)	852

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินเฉพาะกิจการ				
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560				
ยอดต้นปี	เพิ่มขึ้น	จำหน่าย	ยอดปลายปี	
ทรัพย์สินที่ได้จากการรับชำระหนี้				
อสังหาริมทรัพย์				
ประเมินราคาโดยผู้ประเมินภายนอก	1,124	2	(34)	1,092
สังหาริมทรัพย์	1	-	-	1
ทรัพย์สินที่ได้จากการประมูลซื้อจากการขายทอดตลาด				
อสังหาริมทรัพย์				
ประเมินราคาโดยผู้ประเมินภายนอก	463	334	(27)	770
อื่นๆ				
อสังหาริมทรัพย์				
ประเมินราคาโดยผู้ประเมินภายนอก	77	95	(18)	154
รวมทรัพย์สินรอการขาย	1,665	431	(79)	2,017
หัก: ค่าเผื่อการด้อยค่า	(1,087)	(262)	41	(1,308)
ทรัพย์สินรอการขาย - สุทธิ	578	169	(38)	709

15. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินรวม						
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561						
	ที่ดิน*	อาคารและ ส่วนปรับปรุง อาคาร	เครื่องตกแต่ง ติดตั้งและ อุปกรณ์	ยานพาหนะ	งานระหว่าง ติดตั้ง	รวม
<u>ราคาทุน</u>						
1 มกราคม 2561	5,609	2,477	7,279	80	2	15,447
ซื้อเพิ่ม	-	-	184	5	106	295
โอน/จำหน่าย	(126)	(165)	(765)	(23)	(16)	(1,095)
31 ธันวาคม 2561	5,483	2,312	6,698	62	92	14,647
<u>ค่าเสื่อมราคาสะสม</u>						
1 มกราคม 2561	-	1,024	5,609	57	-	6,690
โอน/จำหน่าย	-	(143)	(769)	(21)	-	(933)
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	124	637	7	-	768
31 ธันวาคม 2561	-	1,005	5,477	43	-	6,525
<u>ค่าเผื่อการด้อยค่า</u>						
1 มกราคม 2561	57	22	-	-	-	79
31 ธันวาคม 2561	57	22	-	-	-	79
<u>มูลค่าสุทธิตามบัญชี</u>						
31 ธันวาคม 2561	5,426	1,285	1,221	19	92	8,043
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี						768

* แสดงด้วยมูลค่าตามราคาที่ดีใหม่

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินรวม						
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560						
	ที่ดิน*	อาคารและ ส่วนปรับปรุง อาคาร	เครื่องตกแต่ง ติดตั้งและ อุปกรณ์	ยานพาหนะ	งานระหว่าง ติดตั้ง	รวม
<u>ราคาทุน</u>						
1 มกราคม 2560	5,993	2,642	7,399	78	12	16,124
ซื้อเพิ่ม	-	1	339	15	71	426
โอน/จำหน่าย	(384)	(166)	(459)	(13)	(81)	(1,103)
31 ธันวาคม 2560	5,609	2,477	7,279	80	2	15,447
<u>ค่าเสื่อมราคาสะสม</u>						
1 มกราคม 2560	-	972	5,387	62	-	6,421
โอน/จำหน่าย	-	(75)	(491)	(11)	-	(577)
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	127	713	6	-	846
31 ธันวาคม 2560	-	1,024	5,609	57	-	6,690
<u>ค่าเผื่อการด้อยค่า</u>						
1 มกราคม 2560	68	25	5	-	-	98
โอน/จำหน่าย	(11)	(3)	(5)	-	-	(19)
31 ธันวาคม 2560	57	22	-	-	-	79
<u>มูลค่าสุทธิตามบัญชี</u>						
31 ธันวาคม 2560	5,552	1,431	1,670	23	2	8,678
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี						846

* แสดงด้วยมูลค่าตามราคาที่ดีใหม่

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินเฉพาะกิจการ						
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561						
	ที่ดิน*	อาคารและ ส่วนปรับปรุง อาคาร	เครื่องตกแต่ง ติดตั้ง และอุปกรณ์	ยานพาหนะ	งานระหว่าง ติดตั้ง	รวม
<u>ราคาทุน</u>						
1 มกราคม 2561	18	45	62	33	-	158
ซื้อเพิ่ม	-	-	1	-	-	1
โอน/จำหน่าย	-	-	(1)	(14)	-	(15)
31 ธันวาคม 2561	18	45	62	19	-	144
<u>ค่าเสื่อมราคาสะสม</u>						
1 มกราคม 2561	-	32	56	25	-	113
โอน/จำหน่าย	-	-	(1)	(14)	-	(15)
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	2	3	2	-	7
31 ธันวาคม 2561	-	34	58	13	-	105
<u>มูลค่าสุทธิตามบัญชี</u>						
31 ธันวาคม 2561	18	11	4	6	-	39
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี						7

* แสดงด้วยมูลค่าตามราคาที่ดีใหม่

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินเฉพาะกิจการ						
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560						
	ที่ดิน*	อาคารและ ส่วนปรับปรุง อาคาร	เครื่องตกแต่ง ติดตั้ง และอุปกรณ์	ยานพาหนะ	งานระหว่าง ติดตั้ง	รวม
<u>ราคาทุน</u>						
1 มกราคม 2560	18	45	72	27	-	162
ซื้อเพิ่ม	-	-	1	6	-	7
โอน/จำหน่าย	-	-	(11)	-	-	(11)
31 ธันวาคม 2560	18	45	62	33	-	158
<u>ค่าเสื่อมราคาสะสม</u>						
1 มกราคม 2560	-	30	63	24	-	117
โอน/จำหน่าย	-	-	(11)	-	-	(11)
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	2	4	1	-	7
31 ธันวาคม 2560	-	32	56	25	-	113
<u>มูลค่าสุทธิตามบัญชี</u>						
31 ธันวาคม 2560	18	13	6	8	-	45
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี						7

* แสดงด้วยมูลค่าตามราคาที่ดีใหม่

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีอาคาร อุปกรณ์สำนักงานและยานพาหนะจำนวนหนึ่งซึ่งตัดค่าเสื่อมราคาหมดแล้วแต่ยังใช้งานอยู่ โดยมีมูลค่าตามบัญชีก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่าเป็นจำนวนเงินประมาณ 3,999 ล้านบาท และ 3,721 ล้านบาท ตามลำดับ (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 63 ล้านบาท และ 67 ล้านบาท ตามลำดับ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทฯและบริษัทย่อยไม่มียานพาหนะซึ่งได้มาภายใต้สัญญาเช่าการเงิน

บริษัทฯและบริษัทย่อยได้จัดให้มีการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดินโดยผู้ประเมินราคาอิสระในปี 2558 และ ปี 2559 โดยใช้วิธีเปรียบเทียบราคาตลาด (Market Approach)

หากบริษัทฯและบริษัทย่อยแสดงมูลค่าของที่ดินดังกล่าวด้วยวิธีราคาทุน มูลค่าสุทธิตามบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 จะเป็นดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ที่ดิน	3,995	4,091	3	3

(หน่วย: ล้านบาท)

ข้อสมมติฐานหลักที่ใช้ในการประเมินมูลค่าราคาที่ดินใหม่ สรุปได้ดังนี้

	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ	ผลกระทบต่อราคา ที่ดินใหม่เมื่ออัตราตาม ข้อสมมติฐานเพิ่มขึ้น
ราคาประเมินที่ดินต่อตารางวา (บาท)	6,300 - 1,000,000	41,200	ราคาที่ใหม่เพิ่มขึ้น

ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์

การเปลี่ยนแปลงในส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ ซึ่งเกิดจากการตีราคาที่ดินของบริษัทฯและบริษัทย่อย สามารถสรุปได้ดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ยอดคงเหลือต้นปี	1,559	1,616	15	15
โอนออกระหว่างปี	(51)	(57)	-	-
ยอดคงเหลือปลายปี	1,508	1,559	15	15

(หน่วย: ล้านบาท)

ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ดังกล่าวไม่สามารถนำมาหักกับขาดทุนสะสมและไม่สามารถจ่ายเป็นเงินปันผลได้

16. สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

(หน่วย: ล้านบาท)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561						
	งบการเงินรวม				งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ได้มาจากการรวมธุรกิจ	คอมพิวเตอร์ซอฟต์แวร์	ค่าสมาชิกตลาดตราสารอนุพันธ์และอื่น ๆ	คอมพิวเตอร์ซอฟต์แวร์ระหว่างพัฒนา	รวม	คอมพิวเตอร์ซอฟต์แวร์
<u>ราคาทุน</u>						
1 มกราคม 2561	4,100	3,118	7	174	7,399	9
ซื้อเพิ่ม	-	88	-	180	268	-
โอน/จำหน่าย	-	159	-	(159)	-	-
31 ธันวาคม 2561	4,100	3,365	7	195	7,667	9
<u>ค่าตัดจำหน่ายสะสม</u>						
1 มกราคม 2561	3,423	1,675	7	-	5,105	8
ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปี	316	365	-	-	681	-
31 ธันวาคม 2561	3,739	2,040	7	-	5,786	8
<u>ค่าเพื่อการด้อยค่า</u>						
1 มกราคม 2561	-	31	-	-	31	-
31 ธันวาคม 2561	-	31	-	-	31	-
<u>มูลค่าสุทธิตามบัญชี</u>						
31 ธันวาคม 2561	361	1,294	-	195	1,850	1
อายุตัดจำหน่ายคงเหลือ	1.25 ปี	0 - 10 ปี	-	-		0 - 9 ปี
ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปี					681	-

(หน่วย: ล้านบาท)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560

	งบการเงินรวม					งบการเงิน เฉพาะกิจการ
	สินทรัพย์ ไม่มีตัวตน ที่ได้มาจาก การรวมธุรกิจ	คอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์	ค่าสมาชิก ตลาดตราสาร อนุพันธ์ และอื่น ๆ	คอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ ระหว่าง พัฒนา	รวม	คอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์
<u>รายการ</u>						
1 มกราคม 2560	4,100	2,856	7	177	7,140	9
ซื้อเพิ่ม	-	117	-	145	262	-
โอน/จำหน่าย	-	145	-	(148)	(3)	-
31 ธันวาคม 2560	4,100	3,118	7	174	7,399	9
<u>ค่าตัดจำหน่ายสะสม</u>						
1 มกราคม 2560	3,040	1,353	7	-	4,400	8
โอน/จำหน่าย	-	(3)	-	-	(3)	-
ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปี	383	325	-	-	708	-
31 ธันวาคม 2560	3,423	1,675	7	-	5,105	8
<u>ค่าเพื่อการด้อยค่า</u>						
1 มกราคม 2560	-	31	-	-	31	-
31 ธันวาคม 2560	-	31	-	-	31	-
<u>มูลค่าสุทธิตามบัญชี</u>						
31 ธันวาคม 2560	677	1,412	-	174	2,263	1
ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปี					708	-

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีคอมพิวเตอร์ซอฟต์แวร์จำนวนหนึ่งซึ่งตัดจำหน่ายหมดแล้วแต่ยังใช้งานอยู่ โดยมีมูลค่าตามบัญชีก่อนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมและค่าเพื่อการด้อยค่าเป็นจำนวนเงินประมาณ 552 ล้านบาท และ 346 ล้านบาท ตามลำดับ (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 8 ล้านบาท และ 8 ล้านบาท ตามลำดับ)

17. ค่าความนิยม

บริษัทฯ และบริษัทย่อยเป็นส่วนค่าความนิยมที่เกิดจากการรวมกิจการให้กับหน่วยสินทรัพย์เพื่อทดสอบการด้อยค่าประจำปี โดยถือว่าหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดที่เล็กที่สุดคืองบการเงินรวมของธนาคารชนชาติและบริษัทย่อย

บริษัทฯ และบริษัทย่อยพิจารณามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดจากมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์ โดยประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตที่กิจการคาดว่าจะได้รับ ประมาณการกระแสเงินสดดังกล่าวครอบคลุมระยะเวลา 5 ปีสำหรับผลการดำเนินงานรวมของธนาคารชนชาติและบริษัทย่อย

ข้อสมมติฐานที่สำคัญในการคำนวณมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์ สรุปได้ดังนี้

	อัตรา (ร้อยละ)
อัตราการเติบโต (Terminal growth rate)	4
อัตราคิดลด (Discount rate)	11

ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ และบริษัทย่อยพิจารณาข้อสมมติฐานที่สำคัญข้างต้นโดยอ้างอิงจากผลประกอบการในอดีตและการคาดการณ์การเติบโตของตลาด สำหรับอัตราคิดลดที่ใช้เป็นอัตราที่สะท้อนถึงความเสี่ยงซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับธนาคารชนชาติและบริษัทย่อย

ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ เชื่อว่าผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสมมติฐานที่สำคัญซึ่งใช้ในการพิจารณามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของหน่วยสินทรัพย์จะไม่ส่งผลให้เกิดการด้อยค่าของค่าความนิยม

ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ พิจารณาแล้วเชื่อว่าค่าความนิยมไม่เกิดการด้อยค่า

18. สินทรัพย์/หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและภาษีเงินได้

18.1 สินทรัพย์/หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี มีดังนี้

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	779	908	-	-
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	(1,402)	(1,323)	(134)	(149)
สุทธิ	(623)	(415)	(134)	(149)

ส่วนประกอบของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ประกอบด้วย

รายการดังต่อไปนี้

	(หน่วย: ล้านบาท)	
	งบการเงินรวม	
	2561	2560
สินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชี		
กำไรจากการขายทรัพย์สินระหว่างกัน	37	182
ดอกเบี้ยรับที่หยุดรับรู้รายได้	71	67
ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ - สำรองทั่วไป/สินทรัพย์อื่น	1,069	1,225
ค่าเผื่อการด้อยค่าของทรัพย์สินรอการขาย	74	94
ผลประโยชน์ของพนักงาน	542	536
ประมาณการหนี้สิน	229	188
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	68	82
หนี้สินจากสัญญาประกันภัย/ประกันชีวิต	309	300
ค่าธรรมเนียมรับล่วงหน้า	351	363
ค่าเบี้ยปรับจากการจ่ายชำระล่าช้า	171	175
อื่น ๆ	317	159
สินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชี	3,238	3,371
หนี้สินภายใต้การตัดบัญชี		
มูลค่าสินทรัพย์จากการรับโอนกิจการ	(1,087)	(1,108)
ค่านายหน้าและค่าใช้จ่ายทางตรงที่เกิดขึ้นเมื่อเริ่มแรกจากการให้เช่าซื้อลดจ่าย	(2,088)	(1,685)
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(72)	(135)
กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย	(189)	(346)
อื่น ๆ	(425)	(512)
หนี้สินภายใต้การตัดบัญชี	(3,861)	(3,786)
สุทธิ	(623)	(415)

	(หน่วย: ล้านบาท)	
	งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี		
กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย	(130)	(145)
อื่น ๆ	(4)	(4)
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	(134)	(149)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีรายการผลแตกต่างชั่วคราวและขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้จำนวน 3,441 ล้านบาท และ 3,080 ล้านบาท ตามลำดับ (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 2,937 ล้านบาท และ 2,724 ล้านบาท ตามลำดับ) ที่บริษัทฯและบริษัทย่อยไม่ได้บันทึกสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี เนื่องจากบริษัทฯและบริษัทย่อยพิจารณาแล้วเห็นว่าอาจไม่มีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะนำผลแตกต่างชั่วคราวและผลขาดทุนทางภาษีมาใช้ประโยชน์ได้ทั้งจำนวน

ผลขาดทุนทางภาษีดังกล่าวข้างต้นมีจำนวน 1,323 ล้านบาท และจะทยอยสิ้นสุดระยะเวลาการให้ประโยชน์ภายในปี 2562 - 2566

18.2 ภาษีเงินได้

ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 สรุปได้ดังนี้

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ภาษีเงินได้ปัจจุบัน:				
ภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับปี	2,091	879	-	-
รายการปรับปรุงค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลของปีก่อน	10	3	-	-
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี:				
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจากการเกิดผลแตกต่างชั่วคราวและการกลับรายการผลแตกต่างชั่วคราว	504	277	-	153
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่แสดงอยู่ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ	2,605	1,159	-	153

จำนวนภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับส่วนประกอบแต่ละส่วนของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 สรุปได้ดังนี้

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกี่ยวข้องกับกำไร (ขาดทุน)				
จากการวัดมูลค่าเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย	(292)	266	(16)	23
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกี่ยวข้องกับกำไร (ขาดทุน)				
จากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย				
สำหรับโครงการผลประโยชน์ของพนักงาน	-	(46)	-	-
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกี่ยวข้องกับส่วนแบ่งกำไร				
ขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในบริษัทรวม	(5)	1	-	-
	(297)	221	(16)	23

รายการกระทบยอดจำนวนเงินระหว่างค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้กับผลคูณของกำไรทางบัญชีกับอัตราภาษีที่ใช้สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 สามารถแสดงได้ดังนี้

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
กำไรทางบัญชีก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล	18,411	15,500	3,316	2,532
อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล	20%	20%	20%	20%
กำไรทางบัญชีก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลคูณอัตราภาษี	3,682	3,100	663	506
รายการปรับปรุงค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคล				
ของปีก่อน	10	3	-	-
ผลกระทบทางภาษีของรายได้และค่าใช้จ่ายที่				
ไม่ถือเป็นรายได้และค่าใช้จ่ายทางภาษี - สุทธิ	(1,087)	(1,944)	(663)	(353)
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่แสดงอยู่ใน				
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ	2,605	1,159	-	153

19. ลูกหนี้จากการซื้อขายหลักทรัพย์

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ลูกหนี้จากการซื้อขายหลักทรัพย์	2,640	3,127	289	-

20. สินทรัพย์อื่น

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
รายได้ค่าเบี้ยประกันภัยค้ำรับ	520	308	-	-
บัญชีพักลูกหนี้	722	700	-	-
ลูกหนี้อื่น	1,816	1,495	112	107
ภาษีมูลค่าเพิ่มรอขอคืน	962	690	-	-
ลูกหนี้อื่น - ภาษีมูลค่าเพิ่มจ่ายแทนลูกค้า	251	248	-	-
เงินมัดจำ	248	246	3	3
ประมาณการค่าสินไหมรับคืนจากคู่กรณีค้ำรับ	259	248	-	-
ลูกหนี้สำนักหักบัญชี	64	343	-	-
สิทธิการเช่า	101	123	9	9
ภาษีเงินได้นิติบุคคลจ่ายล่วงหน้า	706	661	10	9
เงินวางประกันตราสารอนุพันธ์	337	535	-	-
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า	483	446	7	8
สินทรัพย์จากการประกันภัยต่อ	721	418	-	-
ดอกเบี้ยและเงินปันผลค้ำรับ	485	742	2	3
อื่น ๆ	1,103	813	2	2
รวม	8,778	8,016	145	141
หัก: ค่าเผื่อการด้อยค่า	(524)	(495)	(107)	(104)
สินทรัพย์อื่น - สุทธิ	8,254	7,521	38	37

21. เงินรับฝาก

21.1 จำแนกตามประเภทเงินรับฝาก

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
จ่ายเงินเมื่อทวงถาม	12,759	11,953	-	-
ออมทรัพย์	351,939	295,390	-	-
บัตรเงินฝาก	85,460	142,505	-	-
จ่ายเงินเมื่อสิ้นระยะเวลา				
- ไม่ถึง 6 เดือน	44,025	36,529	-	-
- 6 เดือนไม่ถึง 1 ปี	41,832	63,772	-	-
- 1 ปีขึ้นไป	215,902	165,942	-	-
รวมเงินรับฝาก	751,917	716,091	-	-

21.2 จำแนกตามสกุลเงินและถิ่นที่อยู่ของผู้ฝาก

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม					
	2561			2560		
	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม
เงินบาท	751,285	1	751,286	714,351	1	714,352
เงินดอลลาร์สหรัฐฯ	490	29	519	1,523	31	1,554
เงินสกุลอื่น ๆ	109	3	112	182	3	185
รวม	751,884	33	751,917	716,056	35	716,091

22. รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (หนี้สิน)

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม					
	2561			2560		
	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม
ในประเทศ						
ธนาคารแห่งประเทศไทย และ						
กองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ	413	-	413	418	372	790
ธนาคารพาณิชย์	3,520	12,310	15,830	1,929	21,597	23,526
สถาบันการเงินเฉพาะกิจ	32	7,440	7,472	47	12,525	12,572
สถาบันการเงินอื่น	17,770	15,322	33,092	15,390	12,077	27,467
รวมในประเทศ	21,735	35,072	56,807	17,784	46,571	64,355
ต่างประเทศ						
เงินดอลลาร์สหรัฐฯ	177	13,921	14,098	274	15,263	15,537
เงินยูโร	1	-	1	1	-	1
เงินสกุลบาท	485	532	1,017	2,221	229	2,450
รวมต่างประเทศ	663	14,453	15,116	2,496	15,492	17,988
รวม	22,398	49,525	71,923	20,280	62,063	82,343

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินในงบการเงินรวมได้รวมเงินกู้ยืมของบริษัทย่อยแห่งหนึ่งจำนวน 2,690 ล้านบาท เป็นเงินกู้ยืมระยะสั้นในรูปของตั๋วสัญญาใช้เงิน มีกำหนดชำระคืนเงินต้นตามที่ระบุไว้ในตั๋วสัญญาใช้เงินแต่ละฉบับ คิดดอกเบี้ยในอัตราคงที่ต่อปี โดยชำระดอกเบี้ยเป็นรายเดือน ซึ่งภายใต้สัญญาเงินกู้ยืม บริษัทย่อยต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดและเงื่อนไขบางประการตามที่ระบุในสัญญา เช่น การดำรงอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (2560: รวมเงินกู้ยืมของบริษัทย่อยจำนวน 2,550 ล้านบาท)

23. ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ยอดคงเหลือของตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืมในประเทศทั้งจำนวนเป็นเงินบาท โดยสรุปได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)											
ตราสาร	ประเภทของการกู้ยืม	ช่วงเวลา ที่ออก	ปีที่ครบ กำหนดไถ่ถอน	อัตรา ดอกเบี้ย (ร้อยละต่อปี)	มูลค่าที่ ตราไว้ (บาท)	จำนวนหน่วยที่ออก		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
						2561	2560	2561	2560	2561	2560
						(พันหน่วย)	(พันหน่วย)				
1	ตราสารค้ำยสิทธิเพื่อบริการเป็นเงินกองทุนชั้นที่ 2	ปี 2557	ปี 2567	6.00	1,000	13,000	13,000	12,530	12,530	-	-
2	ตราสารค้ำยสิทธิเพื่อบริการเป็นเงินกองทุนชั้นที่ 2	ปี 2558	ปี 2568	4.65	1,000	7,000	7,000	7,000	7,000	-	-
3	หุ้นกู้ไม่ค้ำยสิทธิ	ปี 2555	ปี 2565	4.60	1,000	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000
4	หุ้นกู้ไม่ค้ำยสิทธิ	ปี 2556	ปี 2561	4.70	1,000	-	3,100	-	3,100	-	3,100
5	หุ้นกู้ไม่ค้ำยสิทธิ	ปี 2556	ปี 2563	5.03	1,000	2,900	2,900	2,900	2,900	2,900	2,900
6	หุ้นกู้ไม่ค้ำยสิทธิ	ปี 2556	ปี 2566	4.85 , 5.00	1,000	1,800	1,800	1,800	1,800	1,800	1,800
7	หุ้นกู้ไม่ค้ำยสิทธิ	ปี 2556	ปี 2568	4.95	1,000	900	900	900	900	900	900
8	หุ้นกู้ไม่ค้ำยสิทธิ	ปี 2557	ปี 2561	4.75	1,000	-	2,000	-	2,000	-	-
9	หุ้นกู้ไม่ค้ำยสิทธิ	ปี 2558	ปี 2561	1.96	1,000	-	500	-	500	-	500
10	หุ้นกู้ไม่ค้ำยสิทธิ	ปี 2558	ปี 2561	3.00 , 3.10	1,000	-	1,100	-	1,100	-	-
11	หุ้นกู้ไม่ค้ำยสิทธิ	ปี 2559	ปี 2562	2.70 , 2.88	1,000	1,700	1,700	1,400	1,400	-	-
12	หุ้นกู้ไม่ค้ำยสิทธิ	ปี 2559	ปี 2562	2.95 , 3.00	1,000	1,735	1,735	1,735	1,735	-	-
13	หุ้นกู้ไม่ค้ำยสิทธิ	ปี 2560	ปี 2562	2.52	1,000	2,000	2,000	2,000	2,000	-	-
14	หุ้นกู้ไม่ค้ำยสิทธิ	ปี 2560	ปี 2562	1.75	1,000	500	500	500	500	500	500
15	หุ้นกู้ไม่ค้ำยสิทธิ	ปี 2560	ปี 2563	2.39 - 2.88	1,000	10,060	10,060	10,010	9,979	-	-
16	หุ้นกู้ไม่ค้ำยสิทธิ	ปี 2560	ปี 2563	2.58	1,000	70	70	70	70	-	-
17	หุ้นกู้ไม่ค้ำยสิทธิ	ปี 2561	ปี 2562	1.88	1,000	3,100	-	3,100	-	3,100	-
18	หุ้นกู้ไม่ค้ำยสิทธิ	ปี 2561	ปี 2563	2.28 - 2.80	1,000	3,865	-	3,815	-	-	-

(หน่วย: ล้านบาท)											
ตราสาร	ประเภทของการกู้ยืม	ช่วงเวลา ที่ออก	ปีที่ครบ กำหนดไถ่ถอน	อัตรา ดอกเบี้ย	มูลค่าที่ ตราไว้	จำนวนหน่วยที่ออก		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
						2561	2560	2561	2560	2561	2560
						(พันหน่วย)	(พันหน่วย)				
19	หุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ	ปี 2561	ปี 2564	2.31 , 2.70	1,000	1,970	-	1,970	-	-	-
20	หุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ	ปี 2561	ปี 2564	2.30 , 2.50	1,000	1,110	-	1,110	-	-	-
21	หุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ	ปี 2561	ปี 2563	2.80	1,000	140	-	140	-	-	-
22	หุ้นกู้อนุพันธ์		ปี 2562					277	393	-	-
23	ตั๋วสัญญาใช้เงิน		เมื่อทวงถาม	0.20 - 2.50, 5.65, 6.65				467	399	-	-
24	ตั๋วสัญญาใช้เงิน		ปี 2562 - 2564	2.90 , 3.30				289	290	-	-
รวมตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม								55,013	51,596	12,200	12,700

ตราสาร 1) และ 2) เป็นตราสารด้อยสิทธิเพื่อนับเป็นเงินกองทุนประเภทที่ 2 ชนิดระบุชื่อ ไม่มีประกัน ไม่มีผู้แทนผู้ถือตราสารและจะถูกบังคับแปลงสภาพเป็นหุ้นสามัญของผู้ออกตราสารเต็มจำนวน เมื่อผู้ออกตราสารมีผลการดำเนินงานที่ไม่สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ และทางการตัดสินใจเข้าช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ออกตราสาร โดยกำหนดชำระดอกเบี้ยเป็นรายไตรมาส ธนาคารชนชาติสามารถไถ่ถอนตราสารดังกล่าวก่อนครบกำหนดได้ที่ราคาตามมูลค่า ถ้าเข้าเงื่อนไขตามที่ระบุไว้

ตราสาร 8) เป็นหุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ ชนิดระบุชื่อ ไม่มีประกัน และมีผู้แทนผู้ถือหุ้นกู้ โดยกำหนดชำระดอกเบี้ยเป็นรายไตรมาส ซึ่งภายใต้ข้อกำหนดสิทธิของหุ้นกู้ บริษัทจะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดและเงื่อนไขบางประการตามที่ระบุในสัญญา เช่น การดำรงอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

ตราสาร 10), 11), 13), 15), 18) และ 19) เป็นหุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ ชนิดระบุชื่อ ไม่มีประกัน และไม่มีผู้แทนผู้ถือหุ้นกู้ โดยกำหนดชำระดอกเบี้ยทุกๆ 6 เดือน ซึ่งภายใต้ข้อกำหนดสิทธิของหุ้นกู้ บริษัทจะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดและเงื่อนไขบางประการตามที่ระบุในสัญญา เช่น การดำรงอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

ตราสาร 3) ถึง 7), 9), 14) และ 17) เป็นหุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ ชนิดระบุชื่อ ไม่มีประกัน และไม่มีผู้แทนผู้ถือหุ้นกู้ โดยกำหนดชำระดอกเบี้ยทุกๆ 6 เดือน

ตราสาร 12), 16), 20) และ 21) เป็นหุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ ชนิดระบุชื่อ ไม่มีประกัน และไม่มีผู้แทนผู้ถือหุ้นกู้ โดยกำหนดชำระดอกเบี้ยเป็นรายไตรมาส ซึ่งภายใต้ข้อกำหนดสิทธิของหุ้นกู้ บริษัทจะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดและเงื่อนไขบางประการตามที่ระบุในสัญญา เช่น การดำรงอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

24. ประมาณการหนี้สิน

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม				
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561				
	ภาระหนี้สิน				
	ผลเสียหายจาก คดีฟ้องร้อง	ผลประโยชน์ ของพนักงาน	จากรายการ นอกงบการเงิน	อื่น ๆ	รวม
ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	361	2,740	167	411	3,679
เพิ่มขึ้นในระหว่างปี	272	191	3	689	1,155
ลดลงจากรายจ่ายที่เกิดขึ้นจริง	(28)	(146)	(12)	(335)	(521)
โอนกลับประมาณการหนี้สิน	(6)	(13)	(24)	(355)	(398)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	599	2,772	134	410	3,915

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม				
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560				
	ภาระหนี้สิน				
	ผลเสียหายจาก คดีฟ้องร้อง	ผลประโยชน์ ของพนักงาน	จากรายการ นอกงบการเงิน	อื่น ๆ	รวม
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	411	2,475	434	357	3,677
เพิ่มขึ้นในระหว่างปี	41	839	30	1,432	2,342
ลดลงจากรายจ่ายที่เกิดขึ้นจริง	(82)	(574)	(7)	(247)	(910)
โอนกลับประมาณการหนี้สิน	(9)	-	(290)	(1,131)	(1,430)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	361	2,740	167	411	3,679

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561		
	ผลเสียหายจาก คดีฟ้องร้อง	ผลประโยชน์ ของพนักงาน	รวม
ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	-	26	26
เพิ่มขึ้นในระหว่างปี	-	3	3
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	-	29	29

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560		
	ผลเสียหายจาก คดีฟ้องร้อง	ผลประโยชน์ ของพนักงาน	รวม
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	47	38	85
เพิ่มขึ้นในระหว่างปี	-	4	4
ลดลงจากรายขายที่เกิดขึ้นจริง	(46)	(16)	(62)
โอนกลับประมาณการหนี้สิน	(1)	-	(1)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	-	26	26

ผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน

จำนวนเงินสำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานซึ่งเป็นเงินชดเชยพนักงานเมื่อออกจากงานแสดงได้ดังนี้

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์ต้นปี	2,378	2,204	26	38
ส่วนที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน:				
ต้นทุนบริการในปัจจุบัน	173	150	1	1
ต้นทุนดอกเบี้ย	77	74	1	1
ต้นทุนบริการในอดีต และผลกำไรหรือขาดทุน ที่เกิดขึ้นจากการจ่ายชำระผลประโยชน์	(55)	(199)	-	-
ส่วนที่รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น:				
(กำไร) ขาดทุนจากการประมาณตามหลักคณิตศาสตร์				
ประกันภัย				
- ส่วนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติด้าน ประชากรศาสตร์	(2)	97	-	1
- ส่วนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติทางการเงิน	(8)	96	-	1
- ส่วนที่เกิดจากการปรับปรุงจากประสบการณ์	6	43	1	-
ผลประโยชน์ที่จ่ายในระหว่างปี	(59)	(87)	-	(16)
ภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์ปลายปี	2,510	2,378	29	26

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทฯและบริษัทย่อยคาดว่าจะจ่ายชำระผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานภายใน 1 ปีข้างหน้า เป็นจำนวนประมาณ 61 ล้านบาท และ 59 ล้านบาท ตามลำดับ (งบการเงินเฉพาะกิจการ: ไม่มี)

สมมติฐานที่สำคัญในการประมาณตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย สรุปได้ดังนี้

	(อัตราร้อยละต่อปี)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
อัตราคิดลด	2.66 - 3.35	2.71 - 3.13	3.13	3.11
อัตรการขึ้นเงินเดือนในอนาคต	5.00 - 5.36	5.00 - 5.98	5.00	5.00
อัตรการลาออกถั่วเฉลี่ย (ขึ้นกับช่วงอายุของพนักงาน)	0.00 - 50.00	0.00 - 42.86	0.00 - 25.39	0.00 - 26.10

ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสมมติฐานที่สำคัญต่อการเพิ่มขึ้นของมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 สรุปได้ดังนี้

		(หน่วย: ล้านบาท)			
		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2561	2560	2561	2560
อัตราคิดลด	การเปลี่ยนแปลง				
	ลดลง 0.25%	64	63	1	1
	เพิ่มขึ้น 0.25%	62	61	1	1
อัตรการขึ้นเงินเดือนในอนาคต	เพิ่มขึ้น 0.25%				
	ลดลง 0.25%	56	56	1	1

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีระยะเวลาถั่วเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์ คือ 11, 14, 16, 22 ปี และ 11, 14, 16, 20 ปี ตามลำดับ (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 16 ปี)

เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2561 สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้มีมติผ่านร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฉบับใหม่ ซึ่งกฎหมายดังกล่าวอยู่ในระหว่างรอประกาศในราชกิจจานุเบกษาพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฉบับใหม่นี้กำหนดอัตราค่าชดเชยเพิ่มเติมกรณีนายจ้างเลิกจ้าง สำหรับลูกจ้างซึ่งทำงานติดต่อกันครบ 20 ปีขึ้นไปให้มีสิทธิได้รับค่าชดเชยไม่น้อยกว่าค่าจ้างอัตราสุดท้าย 400 วันสุดท้าย การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวถือเป็นการแก้ไขโครงการสำหรับโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงาน และมีผลกระทบให้บริษัทฯและบริษัทย่อยมีหนี้สินสำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานเพิ่มขึ้น 732 ล้านบาท (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 9 ล้านบาท) บริษัทฯและบริษัทย่อยจะบันทึกผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวโดยรับรู้ต้นทุนบริการในอดีตเป็นค่าใช้จ่ายทันทีในงบกำไรขาดทุนของงวดที่กฎหมายดังกล่าวมีผลบังคับใช้

25. ดอกเบี้ยค้างจ่าย

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ดอกเบี้ยค้างจ่าย	2,277	2,453	90	98

26. หนี้สินจากสัญญาประกันภัย/ประกันชีวิต

	(หน่วย: ล้านบาท)					
	งบการเงินรวม					
	2561			2560		
	หนี้สินจากสัญญาประกันภัย	สินทรัพย์จากการประกันภัยต่อ	สุทธิ	หนี้สินจากสัญญาประกันภัย	สินทรัพย์จากการประกันภัยต่อ	สุทธิ
เงินสำรองประกันชีวิต	7,903	-	7,903	8,953	-	8,953
สำรองค่าสินไหมทดแทนและ						
ค่าสินไหมทดแทนค้างจ่าย	1,695	(158)	1,537	1,701	(137)	1,564
สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถือเป็นรายได้	4,381	(564)	3,817	3,851	(281)	3,570
สำรองความเสี่ยงภัยที่ยังไม่สิ้นสุด	-	-	-	3	-	3
ผลประโยชน์ตามกรมธรรม์						
ประกันภัยค้างจ่าย	7	-	7	5	-	5
หนี้สินอื่นตามกรมธรรม์	76	-	76	128	-	128
รวม	14,062	(722)	13,340	14,641	(418)	14,223

ธุรกิจประกันภัย

สมมติฐานที่ใช้ในการประเมินหนี้สินที่เกิดจากสัญญาประกันภัย

สมมติฐานที่ใช้ในการประเมินมูลค่าหนี้สินที่เกิดจากสัญญาประกันภัย จะคำนึงถึงตัวแบบที่ใช้ในการประเมิน ลักษณะของข้อมูลรวมทั้งประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจริงจนถึง ณ วันที่ประเมินมูลค่าเป็นหลัก โดยการวิเคราะห์ที่ต้องพิจารณาทั้งปัจจัยภายในและภายนอกที่ส่งผลต่อรูปแบบของประสบการณ์ในอดีต เช่น การพิจารณารับประกันภัย สัดส่วนการรับประกันภัย ขั้นตอนการจัดการค่าสินไหม นโยบายการรับประกันภัยต่อ แนวโน้มทางเศรษฐกิจ และ กฎหมายที่เปลี่ยนแปลงไป เป็นต้น ในกรณีที่ข้อมูลค่าสินไหมทดแทนในอดีตมีไม่เพียงพอในการเป็นฐานข้อมูลที่น่าเชื่อถือต่อการตั้งสมมติฐาน การประเมินจะนำข้อมูลภาคธุรกิจมาใช้เพื่อให้มั่นใจว่าวิธีการดังกล่าวมีความเหมาะสม นอกจากนี้ สมมติฐานที่ใช้ในการประเมินภาระผูกพันด้านเบี้ยประกันภัย ควรมีความสอดคล้องกับสมมติฐานที่ใช้ในการประเมินภาระผูกพันด้านสินไหมทดแทน

การวิเคราะห์ความอ่อนไหวที่กระทบต่อบริษัทย่อย

การทดสอบความอ่อนไหวเป็นการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่หนี้สินจากการรับประกันภัยจะเพิ่มขึ้นหรือลดลง
เนื่องมาจากความผันผวนของสมมติฐานที่ใช้ในการคำนวณ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อภาระผูกพันด้านสินไหม
ทดแทนทั้งด้านก่อนการรับประกันภัยต่อ และหลังการรับประกันภัยต่อ โดยความเสี่ยงอาจเกิดจากความถี่
และความรุนแรงของความเสียหาย หรือ ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการจัดการสินไหมทดแทนไม่เป็นไปตามที่คาดไว้

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินรวม					
2561					
	สมมติฐานที่เปลี่ยนแปลง	ภาระผูกพันด้านสินไหมทดแทนที่เปลี่ยนแปลงก่อนการรับประกันภัยต่อ	ภาระผูกพันด้านสินไหมทดแทนที่เปลี่ยนแปลงหลังการรับประกันภัยต่อ	กำไรก่อนภาษีเงินได้เพิ่มขึ้น (ลดลง)	ส่วนของเจ้าของเพิ่มขึ้น (ลดลง)
อัตราส่วนค่าสินไหมทดแทน					
สัมบูรณ์	เพิ่มขึ้น 2%	170	157	(157)	(126)
ค่าใช้จ่ายในการจัดการสินไหม	เพิ่มขึ้น 2%	12	12	(12)	(10)
อัตราส่วนค่าสินไหมทดแทน					
สัมบูรณ์	ลดลง 2%	(169)	(156)	156	125
ค่าใช้จ่ายในการจัดการสินไหม	ลดลง 2%	(12)	(12)	12	10

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินรวม					
2560					
	สมมติฐานที่เปลี่ยนแปลง	ภาระผูกพันด้านสินไหมทดแทนที่เปลี่ยนแปลงก่อนการรับประกันภัยต่อ	ภาระผูกพันด้านสินไหมทดแทนที่เปลี่ยนแปลงหลังการรับประกันภัยต่อ	กำไรก่อนภาษีเงินได้เพิ่มขึ้น (ลดลง)	ส่วนของเจ้าของเพิ่มขึ้น (ลดลง)
อัตราส่วนค่าสินไหมทดแทน					
สัมบูรณ์	เพิ่มขึ้น 2%	161	157	(157)	(126)
ค่าใช้จ่ายในการจัดการสินไหม	เพิ่มขึ้น 2%	13	13	(13)	(10)
อัตราส่วนค่าสินไหมทดแทน					
สัมบูรณ์	ลดลง 2%	(158)	(154)	154	123
ค่าใช้จ่ายในการจัดการสินไหม	ลดลง 2%	(13)	(13)	13	10

ธุรกิจประกันชีวิต

สมมติฐานที่ใช้ในการประมาณการสำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาว

อัตราภาระ

บริษัทย่อยกำหนดข้อสมมติโดยอาศัยข้อมูลประสบการณ์ค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นจริงในอดีตของบริษัทย่อย อัตราการเสียชีวิตของภาคธุรกิจประกันภัยและตารางภาระไทย 2551 โดยคำนึงถึงประเภทของผลิตภัณฑ์ เพศและอายุของผู้เอาประกัน ความน่าเชื่อถือของข้อมูล การพิจารณาคัดเลือกรับประกันภัย หากอัตราภาระเพิ่มขึ้นจะส่งผลให้จำนวนค่าสินไหมทดแทนกรรมเพิ่มขึ้นและทำให้บริษัทย่อยต้องตั้งสำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาวเพิ่มขึ้น

อัตราค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง

บริษัทย่อยกำหนดข้อสมมติจากการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงตามงบการเงิน โดยพิจารณาทั้งในส่วนค่าใช้จ่ายคงที่และค่าใช้จ่ายผันแปรที่เป็นค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรักษากรมธรรม์ และปรับตามอัตราเงินเฟ้อที่เหมาะสม หากอัตราค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นจะส่งผลให้ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับกรรมธรรม์ที่ยังมีผลบังคับใช้เพิ่มขึ้นและทำให้บริษัทย่อยต้องตั้งสำรองสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาวเพิ่มขึ้น

อัตราการขาดอายุและการเวนคืนกรมธรรม์

บริษัทย่อยกำหนดข้อสมมติโดยอาศัยข้อมูลประสบการณ์การขาดอายุของกรรมธรรม์และการเวนคืนกรมธรรม์ที่เกิดขึ้นจริงในอดีตของบริษัทย่อย และคำนึงถึงประเภทของผลิตภัณฑ์ ช่องทางการจัดจำหน่าย ความน่าเชื่อถือของข้อมูล นอกจากนี้บริษัทย่อยยังใช้ข้อมูลภาคธุรกิจประกันภัยประกอบการพิจารณาเพื่อให้ได้อัตราที่เหมาะสมกับบริษัทย่อย หากมีอัตราการขาดอายุและเวนคืนของกรรมธรรม์ประกันภัยของบริษัทย่อยในช่วงปีแรกสูงจะส่งผลให้บริษัทย่อยมีค่าใช้จ่ายสูงส่งผลให้กำไรลดลง

อัตราคิดลด

บริษัทย่อยกำหนดอัตราคิดลดที่ใช้ในการประเมินมูลค่าภาระผูกพันที่บริษัทย่อยต้องจ่ายผลประโยชน์ในอนาคตให้แก่ผู้เอาประกันโดยใช้อัตราดอกเบี้ยที่ปราศจากความเสี่ยง ณ วันประเมิน ซึ่งเท่ากับค่าที่มากกว่าระหว่างอัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาลไทยที่ไม่มีดอกเบี้ย ณ วันประเมิน กับค่าเฉลี่ยของอัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาลดังกล่าว ณ แต่ละสิ้นไตรมาสทั้งหมดแปลไตรมาสย้อนหลังนับจากวันประเมิน ทั้งนี้ หากอัตราคิดลดลดลงจะส่งผลให้บริษัทย่อยต้องตั้งสำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันระยะยาวเพิ่มขึ้น

การวิเคราะห์ความอ่อนไหวที่กระทบต่อบริษัทย่อย

ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติที่สำคัญต่อมูลค่าปัจจุบันของสำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินรวม					
2561					
สำรองประกันภัยสำหรับ					
สัญญาประกันภัยระยะยาว					
	การเปลี่ยนแปลง	ก่อนการ	หลังการ	ผลกระทบต่อ	
		ประกันภัยต่อ	ประกันภัยต่อ	กำไรก่อน	ส่วนของเจ้าของ
		เพิ่มขึ้น (ลดลง)	เพิ่มขึ้น (ลดลง)	ภาษีเงินได้	เพิ่มขึ้น (ลดลง)
				เพิ่มขึ้น (ลดลง)	
อัตราภาระ	เพิ่มขึ้น 10%	17	-	(17)	(14)
อัตราค่าใช้จ่าย	เพิ่มขึ้น 10%	9	-	(9)	(7)
อัตราการขาดอายุและ	เพิ่มขึ้น 10%	(18)	-	18	14
การเวนคืนกรมธรรม์					
อัตราคิดลด	เพิ่มขึ้น 0.5%	(183)	-	183	147
อัตราภาระ	ลดลง 10%	(18)	-	18	14
อัตราค่าใช้จ่าย	ลดลง 10%	(9)	-	9	7
อัตราการขาดอายุและ	ลดลง 10%	18	-	(18)	(14)
การเวนคืนกรมธรรม์					
อัตราคิดลด	ลดลง 0.1%	27	-	(27)	(22)

(หน่วย: ล้านบาท)

		งบการเงินรวม			
		2560			
		สำหรับประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาว		ผลกระทบต่อ	
	การเปลี่ยนแปลง	ก่อนการประกันภัยต่อ	หลังการประกันภัยต่อ	กำไรก่อนภาษีเงินได้	ส่วนของเจ้าของ
		เพิ่มขึ้น (ลดลง)	เพิ่มขึ้น (ลดลง)	เพิ่มขึ้น (ลดลง)	เพิ่มขึ้น (ลดลง)
อัตราภาระ	เพิ่มขึ้น 10%	17	-	(17)	(13)
อัตราค่าใช้จ่าย	เพิ่มขึ้น 10%	10	-	(10)	(8)
อัตราการขาดอายุและ การเวนคืนกรมธรรม์	เพิ่มขึ้น 10%	(22)	-	22	17
อัตราคิดลด	เพิ่มขึ้น 0.5%	(229)	-	229	183
อัตราภาระ	ลดลง 10%	(17)	-	17	13
อัตราค่าใช้จ่าย	ลดลง 10%	(10)	-	10	8
อัตราการขาดอายุและ การเวนคืนกรมธรรม์	ลดลง 10%	22	-	(22)	(18)
อัตราคิดลด	ลดลง 0.1%	19	-	(19)	(16)

26.1 สำหรับประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาว

(หน่วย: ล้านบาท)

		งบการเงินรวม	
		สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
		2561	2560
ยอดคงเหลือต้นปี		8,953	9,558
สำหรับเพิ่มขึ้นจากกรมธรรม์ประกันภัยใหม่และกรมธรรม์ ประกันภัยที่ยังมีผลบังคับใช้		116	137
สำหรับลดลงจากการจ่ายผลประโยชน์ กรมธรรม์ประกัน ขาดอายุ การยกเลิกกรมธรรม์ประกันภัย และอื่นๆ		(1,238)	(1,063)
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากข้อสมมติในการคำนวณ			
สำหรับประกันภัย		(76)	150
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากประสบการณ์จริง		148	200
การเปลี่ยนแปลงอื่นๆ		-	(29)
ยอดคงเหลือปลายปี		7,903	8,953

26.2 ดำรงค่าสินไหมทดแทนและค่าสินไหมทดแทนค้างจ่าย

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2561	2560
ยอดคงเหลือต้นปี	1,701	1,559
ค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นระหว่างปี	4,733	3,949
การเปลี่ยนแปลงประมาณการค่าสินไหมทดแทนและ ข้อสมมติในการคำนวณสำรองค่าสินไหมทดแทน	280	152
ค่าสินไหมทดแทนจ่ายระหว่างปี	(5,019)	(3,959)
ยอดคงเหลือปลายปี	1,695	1,701

26.3 ดำรงเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถือเป็นรายได้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2561	2560
ยอดคงเหลือต้นปี	3,851	3,408
เบี้ยประกันภัยรับสำหรับปี	8,722	7,655
เบี้ยประกันภัยที่ถือเป็นรายได้ในปี	(8,192)	(7,212)
ยอดคงเหลือปลายปี	4,381	3,851

26.4 ดำรงความเสี่ยงภัยที่ยังไม่สิ้นสุด

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2561	2560
ยอดคงเหลือต้นปี	63	19
ตั้งเพิ่มระหว่างปี	673	45
หมดสิ้นไประหว่างปี	(511)	(1)
ยอดคงเหลือปลายปี	225	63

26.5 ความเสี่ยงจากการรับประกันภัย/ประกันชีวิต

ธุรกิจประกันภัย

ความเสี่ยงจากการรับประกันภัย

ความเสี่ยงจากการรับประกันภัยเป็นความเสี่ยงที่เกิดจากความผันผวนของความถี่และความรุนแรงที่เกิดความเสียหายที่เบี่ยงเบนจากสมมติฐานที่ใช้ในการกำหนดอัตราเบี้ยประกันภัย การคำนวณเงินสำรอง และการพิจารณารับประกันภัย ความเสี่ยงด้านการรับประกันภัย สามารถจำแนกได้เป็น 3 ประเภทตามที่มาของปัจจัยเสี่ยง ได้แก่ ความเสี่ยงจากการพัฒนาผลิตภัณฑ์และการกำหนดอัตราเบี้ยประกัน ความเสี่ยงด้านการพิจารณารับประกันภัย ความเสี่ยงจากการจัดการสินไหม

บริษัทย่อยกำหนดกระบวนการบริหารความเสี่ยงด้านการรับประกันภัย ตั้งแต่การระบุความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยงโดยบริษัทย่อยได้กำหนดดัชนีชี้วัดความเสี่ยง ได้แก่ ประมาณการอัตราส่วนรวมค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (Ultimate Combine Ratio) การจัดการค่าสินไหมทดแทน (Claim management) รวมทั้งมีการติดตามและการรายงานความเสี่ยง เพื่อสะท้อนความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม

ธุรกิจประกันชีวิต

ความเสี่ยงด้านการรับประกันภัย

ความเสี่ยงด้านการรับประกันภัย คือความเสี่ยงที่เกิดจากความเสียหายและผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัยที่เกิดขึ้นจริงแตกต่างจากที่บริษัทย่อยคาดการณ์ไว้เนื่องจากความผันผวนของความถี่ ความรุนแรงและเวลาที่เกิดความเสียหายเบี่ยงเบนจากข้อสมมติที่ใช้ในการกำหนดอัตราเบี้ยประกันภัย การคำนวณสำรองประกันภัยและการพิจารณารับประกันภัย ความเสี่ยงด้านการรับประกันภัยแบ่งตามที่มาของความเสี่ยงได้เป็น 3 ประเภทดังนี้

ก) ความเสี่ยงจากการพัฒนาผลิตภัณฑ์และการกำหนดอัตราเบี้ยประกันภัย

ความเสี่ยงจากการพัฒนาผลิตภัณฑ์และการกำหนดอัตราเบี้ยประกันภัยคือความเสี่ยงจากเบี้ยประกันภัยรับไม่เพียงพอกับผลประโยชน์จ่ายและค่าสินไหมทดแทนที่บริษัทย่อยต้องจ่ายให้กับผู้เอาประกันภัย ทั้งนี้ เนื่องจากปัจจัยเสี่ยงหลักที่เกี่ยวข้อง เช่น อัตราการเสียชีวิต อัตราการเจ็บป่วย อัตราการขาดอายุและการเวนคืนกรมธรรม์ฯ และอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนที่เกิดขึ้นจริงได้เบี่ยงเบนไปจากข้อสมมติที่บริษัทย่อยใช้ในการกำหนดอัตราเบี้ยประกันภัย ซึ่งอาจเกิดจากการกำหนดข้อสมมติที่ไม่เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมปัจจุบัน และการเกิดเหตุการณ์มหันตภัยรุนแรงซึ่งส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตและผู้บาดเจ็บจำนวนมาก

นอกจากนี้ แม้ว่าผลิตภัณฑ์การรับประกันชีวิตที่บริษัทย่อยจำหน่าย ประกอบด้วย ประกันชีวิตสามัญ แบบตลอดชีพ แบบสะสมทรัพย์ แบบชั่วระยะเวลา ประกันชีวิตแบบกลุ่มและอื่น ๆ แต่สัดส่วนการรับประกันภัยโดยส่วนใหญ่ของบริษัทย่อยเป็นผลิตภัณฑ์ประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ ดังนั้น บริษัทย่อยจึงอาจมีความเสี่ยงจากการรับประกันที่กระจุกตัวในผลิตภัณฑ์ประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ในสัดส่วนที่สูง ซึ่งหากผลิตภัณฑ์ประเภทดังกล่าวมีความเสียหายหรือมีต้นทุนการรับประกันในระดับสูงจะส่งผลกระทบต่อผลการลดลงของผลกำไร

ข) ความเสี่ยงด้านการพิจารณารับประกันภัย

ความเสี่ยงด้านการพิจารณารับประกันภัย คือความเสี่ยงที่เกิดจากการพิจารณารับประกันภัยไม่รัดกุม ไม่มีคู่มือหรือแนวทางการพิจารณารับประกันภัยที่เหมาะสมกับความเสียหายจากแต่ละปัจจัยเสี่ยง ส่งผลให้การประเมินความเสี่ยงไม่ถูกต้องครบถ้วน เช่น รับประกันภัยที่มีความเสี่ยงสูงหรือรับประกันภัยด้วยเบี้ยประกันภัยที่ไม่สอดคล้องกับความเสี่ยง เป็นต้น

ค) ความเสี่ยงจากการจัดการสินไหมทดแทน

ความเสี่ยงจากการจัดการสินไหมทดแทน คือความเสี่ยงที่บริษัทย่อยจัดสรรสำรองประกันชีวิตไว้ไม่เพียงพอต่อภาระหนี้สินที่เกิดขึ้นภายใต้สัญญาที่ระบุไว้ในกรมธรรม์ประกันภัย

อย่างไรก็ตาม บริษัทย่อยบริหารความเสี่ยงด้านการรับประกันภัยโดยการพิจารณาออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ที่สามารถแข่งขันได้และตรงกับความต้องการของลูกค้า ปรับอัตราเบี้ยประกันภัยและเงื่อนไขในการรับประกันภัยที่สอดคล้องกับความเสี่ยง จัดโครงสร้างการลงทุนทั้งในระยะสั้นและระยะยาวให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานะตลาดเงินและตลาดทุนและการครบกำหนดของสัญญาประกันภัย ทบทวนความถูกต้องและเหมาะสมของแบบจำลองที่ใช้ในการออกแบบผลิตภัณฑ์ มีการทบทวนหลักเกณฑ์ในการพิจารณารับประกันภัยให้เป็นปัจจุบันและสอดคล้องกับความเสียหายจากแต่ละปัจจัยเสี่ยง มีการสอบทานความสมเหตุสมผลของการใช้ข้อสมมติหลักในการประมาณสำรองประกันชีวิต และทดสอบความเพียงพอของสำรองประกันชีวิตด้วยการกำหนดเหตุการณ์จำลองที่อาจเกิดขึ้น เช่น การเปลี่ยนแปลงไปของอัตราดอกเบี้ยซึ่งมีผลต่ออัตราคิดลด เพื่อให้บริษัทย่อยมีสำรองประกันชีวิตที่เพียงพอต่อภาระที่บริษัทย่อยพึงมีต่อผู้ถือกรมธรรม์

26.6 ผลประโยชน์ตามกรรมธรรม์ประกันภัยค้ำจ่าย

	(หน่วย: ล้านบาท)	
	งบการเงินรวม	
	2561	2560
เงินค่ามรดกกรรม	5	4
เงินค่าเวนคืนกรรมธรรม์ประกันภัย	1	-
อื่นๆ	1	1
รวมผลประโยชน์ตามกรรมธรรม์ค้ำจ่าย	7	5

27. เจ้าหนี้จากการซื้อขายหลักทรัพย์

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
เจ้าหนี้จากการซื้อขายหลักทรัพย์	1,325	2,259	192	-

28. หนี้สินอื่น

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
เจ้าหนี้อื่น	2,917	2,741	221	219
บัญชีพักเงินรับจากลูกหนี้รอตัดบัญชี	2,045	1,962	-	-
รายได้รับล่วงหน้า	1,758	1,830	-	-
ภาษีเงินได้นิติบุคคลค้างจ่าย	1,013	408	-	-
ค่าใช้จ่ายพนักงานค้างจ่าย	2,267	2,353	70	69
เงินสมทบกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบ				
สถาบันการเงิน/สถาบันคุ้มครองเงินฝากค้างจ่าย	1,750	1,714	-	-
ค่าใช้จ่ายอื่นค้างจ่าย	2,158	1,431	4	3
เบี้ยประกันภัยรับล่วงหน้า	1,706	1,422	-	-
เจ้าหนี้สำนักหักบัญชี	795	1,269	-	-
อื่น ๆ	1,499	1,073	21	11
รวมหนี้สินอื่น	17,908	16,203	316	302

29. หุ้นเรือนหุ้น/หุ้นทุนซื้อคืน

ในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 ไม่มีผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิที่แจ้งใช้สิทธิในการแปลงสภาพหุ้นบุริมสิทธิเป็นหุ้นสามัญของบริษัทฯ ดังนั้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯคงเหลือหุ้นบุริมสิทธิที่ยังไม่ได้แปลงสภาพเป็นหุ้นสามัญจำนวน 13,216 หุ้น ซึ่งหุ้นบุริมสิทธิ 1 หุ้น สามารถแปลงเป็นหุ้นสามัญได้ 1 หุ้น และสามารถใช้สิทธิได้โดยไม่มีกำหนดและไม่มีเงื่อนไข

ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2561 บริษัทฯ มีหุ้นทุนซื้อคืนจำนวน 41,350,000 หุ้น คิดเป็นมูลค่า 1,400 ล้านบาท มีกำหนดระยะเวลาซื้อหุ้นคืนตั้งแต่วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2558 ถึงวันที่ 9 สิงหาคม 2558 โดยหุ้นทุนซื้อคืนโครงการดังกล่าวมีเงื่อนไขให้ต้องจำหน่ายออกไปภายใน 3 ปี นับจากวันซื้อหุ้นคืนเสร็จสิ้น

เมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2561 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ ได้มีมติให้ดำเนินการลดทุนชำระแล้วของโครงการหุ้นทุนซื้อคืนจำนวน 41,350,000 หุ้น คิดเป็นมูลค่า 1,400 ล้านบาท ซึ่งสิ้นสุดโครงการแล้ว โดยการลดทุนจดทะเบียนของบริษัทฯ จำนวน 413,500,000 บาท ได้จดทะเบียนลดทุนกับกระทรวงพาณิชย์แล้ว เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2561 ซึ่งมีผลทำให้ทุนจดทะเบียนออกจำหน่ายและชำระแล้วลดลงจาก 12,064,797,030 บาท เป็น 11,651,297,030 บาท บริษัทฯ ได้นำผลต่างราคาจากราคาซื้อคืนและราคาที่ตราไว้ของหุ้นจำนวน 986 ล้านบาท ตัดออกจากกำไรสะสม นอกจากนี้ บริษัทฯ ได้ยกเลิกการจัดสรรกำไรสะสมที่ได้จัดสรรไว้เป็นสำรองหุ้นทุนซื้อคืนจำนวน 1,400 ล้านบาท และรับรู้รายการดังกล่าวเป็นกำไรสะสมที่ยังไม่ได้จัดสรร

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ มีหุ้นทุนซื้อคืนจำนวน 14,874,400 หุ้น คิดเป็นมูลค่า 765 ล้านบาท และในระหว่างเดือน มกราคม 2562 บริษัทฯ ซื้อหุ้นทุนซื้อคืนเพิ่มขึ้นจำนวน 4,592,600 หุ้น คิดเป็นมูลค่า 235 ล้านบาท ส่งผลให้บริษัทฯ มีหุ้นทุนซื้อคืนทั้งสิ้นจำนวน 19,467,000 หุ้น คิดเป็นมูลค่า 1,000 ล้านบาท ครบตามวงเงินที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัทฯ โดยหุ้นทุนซื้อคืนโครงการดังกล่าวมีเงื่อนไขให้ต้องจำหน่ายออกไปภายใน 3 ปี นับจากวันซื้อหุ้นคืนเสร็จสิ้น

30. องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นของบริษัทย่อย	776	776	-	-
ส่วนของเงินลงทุนที่ต่ำกว่ามูลค่าสินทรัพย์สุทธิ				
ของบริษัทย่อย/บริษัทร่วม	230	226	-	-
ส่วนเกินทุน (ต่ำกว่าทุน) จากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน				
ส่วนเกินทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน				
เงินลงทุนเพื่อขาย				
ตราสารหนี้	60	336	1	9
ตราสารทุน	988	1,110	653	718
รวม	1,048	1,446	654	727
ส่วนต่ำกว่าทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน				
เงินลงทุนเพื่อขาย				
ตราสารหนี้	(307)	(55)	-	-
ตราสารทุน	(297)	(164)	(5)	-
รวม	(604)	(219)	(5)	-
รวมส่วนเกินทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน	444	1,227	649	727
หัก: ผลกระทบหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	(93)	(249)	(130)	(145)
ส่วนเกินทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน - สุทธิ	351	978	519	582
ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์	776	802	15	15
หัก: ผลกระทบหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	(155)	(160)	(3)	(3)
ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ - สุทธิ	621	642	12	12
ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในบริษัทร่วม	326	399	-	-
หัก: ผลกระทบหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	(11)	(14)	-	-
ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในบริษัทร่วม - สุทธิ	315	385	-	-
ส่วนแบ่งส่วนเกินทุนจากการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนการถือหุ้น				
ในบริษัทย่อยของบริษัทร่วม	61	62	-	-
หัก: ผลกระทบหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	(2)	(2)	-	-
ส่วนแบ่งส่วนเกินทุนจากการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนการถือหุ้น				
ในบริษัทย่อยของบริษัทร่วม - สุทธิ	59	60	-	-
รวม	2,352	3,067	531	594

31. สำรองตามกฎหมาย

ภายใต้บทบัญญัติตามมาตรา 116 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 บริษัทฯต้องจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีส่วนหนึ่งไว้เป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิประจำปีหักด้วยยอดขาดทุนสะสมยกมา (ถ้ามี) จนกว่าทุนสำรองนี้จะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียน สำรองตามกฎหมายดังกล่าวไม่สามารถนำไปจ่ายเป็นเงินปันผลได้

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯได้จัดสรรสำรองตามกฎหมายไว้ครบเต็มจำนวนแล้ว

32. เงินกองทุนที่ต้องดำรงไว้ตามกฎหมาย

วัตถุประสงค์หลักของบริษัทฯและบริษัทย่อยในการบริหารจัดการทุน คือ การจัดให้มีโครงสร้างทางการเงินที่เหมาะสมและการดำรงไว้ซึ่งความสามารถในการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ บริษัทฯและบริษัทย่อยยังต้องดำรงเงินกองทุนตามกฎหมาย เงินสด สภาพคล่อง และอื่น ๆ ตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายและประกาศทางการที่กำกับดูแลแต่ละธุรกิจกำหนด

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 เงินกองทุนของบริษัทฯและบริษัทย่อย คำนวณตามประกาศของ ธปท. เรื่องหลักเกณฑ์การกำกับแบบรวมกลุ่ม ประกอบด้วย

	(หน่วย: ล้านบาท)	
	2561	2560
เงินกองทุนชั้นที่ 1		
เงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้น		
ทุนที่ออกและชำระแล้ว (หุ้นสามัญ) หลังหักหุ้นสามัญซื้อคืน	10,886	10,665
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	2,066	2,066
ทุนสำรองตามกฎหมาย	1,278	1,278
กำไรสุทธิคงเหลือหลังจากการจัดสรร	45,200	41,263
รายการอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น		
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสะสม	955	1,619
รายการอื่นของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากผู้เป็นเจ้าของ	776	776
รายการของบริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์เฉพาะส่วนของผู้ถือหุ้นที่		
ไม่มีอำนาจควบคุมที่สามารถนับเป็นเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของผู้		
เจ้าของ ของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน	60,527	57,527
รายการหักจากเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้น	(19,720)	(19,613)
รวมเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้น	101,968	95,581
รวมเงินกองทุนชั้นที่ 1	101,968	95,581

	(หน่วย: ล้านบาท)	
	2561	2560
เงินกองทุนชั้นที่ 2		
เงินที่ได้รับจากการออกตราสารหนี้ด้อยสิทธิ	11,773	12,061
เงินสำรองสำหรับสินทรัพย์จัดชั้นปกติ	8,706	8,412
รวมเงินกองทุนชั้นที่ 2	20,479	20,473
รวมเงินกองทุนทั้งสิ้น	122,447	116,054

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 อัตราส่วนการดำรงเงินกองทุนของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน คำนวณตามหลักเกณฑ์การกำกับแบบรวมกลุ่ม ประกาศโดย ธปท. เป็นดังนี้

	2561		2560	
	อัตราส่วน		อัตราส่วน	
	เงินกองทุนของ กลุ่มธุรกิจ ทางการเงิน	อัตราขั้นต่ำตาม ข้อกำหนดของ ธปท.	เงินกองทุนของ กลุ่มธุรกิจ ทางการเงิน	อัตราขั้นต่ำตาม ข้อกำหนด ของ ธปท.
เงินกองทุนทั้งหมดต่อสินทรัพย์เสี่ยง (ร้อยละ)	15.57	10.375	15.33	9.75
เงินกองทุนชั้นที่ 1 ต่อสินทรัพย์เสี่ยง (ร้อยละ)	12.97	7.875	12.62	7.25
เงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของเจ้าของต่อ สินทรัพย์เสี่ยง (ร้อยละ)	12.97	6.375	12.62	5.75

ตามประกาศของ ธปท. เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับแบบรวมกลุ่ม กำหนดให้บริษัทฯเปิดเผยข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณเกี่ยวกับการดำรงเงินกองทุนของบริษัทฯและบริษัทย่อยในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน (Full Consolidation) ซึ่งบริษัทฯจะเปิดเผยข้อมูลเงินกองทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ไว้ใน website ของบริษัทฯที่ www.thanachart.co.th ภายในเดือนเมษายน 2562 นอกจากนี้ เงินกองทุนของบริษัทฯและบริษัทย่อย ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2561 ได้เปิดเผยไว้ใน website ของบริษัทฯ แล้วตั้งแต่เดือนตุลาคม 2561

33. เงินปันผล

ในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทมีการจ่ายเงินปันผลดังนี้

เงินปันผล	อนุมัติโดย	เงินปันผลจ่าย		วันที่จ่ายเงินปันผล
		เงินปันผลจ่าย ล้านบาท	ต่อหุ้น บาท	
เงินปันผลประกาศจ่าย				
ระหว่างกาลงวด 6 เดือนแรก ของปี 2561	ที่ประชุมกรรมการบริษัทฯ เมื่อวันที่ 24 กันยายน 2561	1,165	1.00	22 ตุลาคม 2561
เงินปันผลประกาศจ่ายงวดครึ่งปีหลัง ของปี 2560	ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นเมื่อ วันที่ 25 เมษายน 2561	1,515	1.30	17 พฤษภาคม 2561
		2,680	2.30	
เงินปันผลประกาศจ่าย				
ระหว่างกาลงวด 6 เดือนแรก ของปี 2560	ที่ประชุมกรรมการบริษัทฯ เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2560	1,049	0.90	20 ตุลาคม 2560
เงินปันผลประกาศจ่ายงวดครึ่งปีหลัง ของปี 2559	ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นเมื่อ วันที่ 5 เมษายน 2560	1,398	1.20	3 พฤษภาคม 2560
		2,447	2.10	

34. รายได้ดอกเบี้ย

รายได้ดอกเบี้ยสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ประกอบด้วย

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	1,779	1,391	6	-
เงินลงทุนและธุรกรรมเพื่อค้า	257	238	-	-
เงินลงทุนในตราสารหนี้	2,689	3,191	20	24
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	17,579	17,786	54	51
การให้เช่าซื้อและสัญญาเช่าการเงิน	24,255	22,075	-	-
รวมรายได้ดอกเบี้ย	<u>46,559</u>	<u>44,681</u>	<u>80</u>	<u>75</u>

35. ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย

ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ประกอบด้วย

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
เงินรับฝาก	9,063	8,698	-	-
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	997	791	-	-
เงินนำส่งกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบ				
สถาบันการเงินและสถาบันคุ้มครองเงินฝาก	3,482	3,348	-	-
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม				
- หุ้นกู้ด้อยสิทธิ	-	370	-	-
- หุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ/หุ้นกู้ระยะสั้น	1,140	1,197	569	580
- ตราสารด้อยสิทธิ	1,077	1,077	-	-
- อื่น ๆ	21	22	-	-
ค่าธรรมเนียมในการกู้ยืมเงิน	12	8	3	2
รวมค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	15,792	15,511	572	582

36. รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ

รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ประกอบด้วย

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ				
การรับรอง รับอาวัล และการค้ำประกัน	200	202	-	-
ค่านายหน้าจากการซื้อขายหลักทรัพย์และ				
สัญญาซื้อขายล่วงหน้า	1,251	1,323	-	-
ค่าธรรมเนียมรับเกี่ยวกับธุรกิจเช่าซื้อ	1,603	1,547	-	-
ค่าธรรมเนียมบัตรเครดิต	1,187	1,065	-	-
บริการบัตรเอทีเอ็มและบริการธนาคารอิเล็กทรอนิกส์	893	886	-	-
ค่าธรรมเนียมรับค่าเบี้ยประกัน	2,061	1,851	-	-
อื่น ๆ	3,049	2,223	1	-
รวมรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ	10,244	9,097	1	-
ค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมและบริการ	(3,586)	(3,207)	(1)	-
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ	6,658	5,890	-	-

37. กำไรสุทธิจากธุรกรรมเพื่อค้าและปริวรรตเงินตราต่างประเทศ

กำไรสุทธิจากธุรกรรมเพื่อค้าและปริวรรตเงินตราต่างประเทศสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ประกอบด้วย

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
เงินตราต่างประเทศและตราสารอนุพันธ์				
ด้านอัตราแลกเปลี่ยน	352	277	-	-
ตราสารอนุพันธ์ด้านอัตราดอกเบี้ย	(12)	64	-	-
ตราสารหนี้	(119)	211	-	-
ตราสารทุน	(520)	(51)	-	-
อื่น ๆ	609	164	-	-
รวม	310	665	-	-

38. กำไรสุทธิจากเงินลงทุน

กำไรสุทธิจากเงินลงทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ประกอบด้วย

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
กำไร (ขาดทุน) จากการขายเงินลงทุนเพื่อขาย	(78)	917	6	17
กำไรจากการรับคืนทุนจากบริษัทย่อย	-	-	58	53
กำไรจากการขายเงินลงทุนในบริษัทร่วม	38	443	25	281
กำไรจากการรับชำระหนี้จากเงินลงทุนในลูกหนี้ที่รับโอน	314	263	20	134
โอนกลับขาดทุนจากการด้อยค่าของเงินลงทุน	1	65	-	-
อื่น ๆ	184	220	-	-
รวม	459	1,908	109	485

39. รายได้จากการรับประกันภัย/ประกันชีวิต

รายได้จากการรับประกันภัย/ประกันชีวิตสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ประกอบด้วย

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม	
	2561	2560
เบี้ยประกันภัย/ประกันชีวิตรับ	9,079	8,093
หัก: เบี้ยประกันภัย/ประกันชีวิตจ่ายจากการเอาประกันต่อ	(1,031)	(519)
เบี้ยประกันภัย/ประกันชีวิตรับสุทธิ	8,048	7,574
หัก: สำรองเบี้ยประกันภัย/ประกันชีวิตที่ยังไม่ถือเป็นรายได้เพิ่มจากปีก่อน	(247)	(218)
รวม	7,801	7,356

40. ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัย/ประกันชีวิต

ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัย/ประกันชีวิตสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ประกอบด้วย

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม	
	2561	2560
ค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายในการจัดการสินไหมทดแทน	4,103	3,658
หัก: ค่าสินไหมทดแทนรับคืนจากการประกันภัยต่อ	(398)	(56)
ผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัยและค่าสินไหมทดแทน	2,064	1,448
หัก: ผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัยและค่าสินไหมทดแทนรับคืนจากการประกันภัยต่อ	(27)	(34)
ค่าจ้างและค่าบำเหน็จจ่ายจากการรับประกันภัย/ประกันชีวิต	334	231
หัก: ค่าจ้างและค่าบำเหน็จรับจากการประกันภัยต่อ	(291)	(141)
ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่นๆ	(792)	(355)
รวม	4,993	4,751

41. ค่าตอบแทนกรรมการ

ค่าตอบแทนกรรมการนี้เป็นผลประโยชน์ที่จ่ายให้แก่กรรมการของบริษัทฯและบริษัทย่อย (บริษัทมหาชน) ตามมาตรา 90 ของพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด โดยไม่รวมเงินเดือนและผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องที่จ่ายให้กับกรรมการซึ่งดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหารของบริษัทฯด้วย แต่รวมถึงเงินบำเหน็จแก่คณะกรรมการของบริษัทฯและบริษัทย่อยจำนวนประมาณ 55 ล้านบาท (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 26 ล้านบาท) ซึ่งอนุมัติโดยที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัทฯและบริษัทย่อย

42. หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญและขาดทุนจากการด้อยค่า

หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญและขาดทุนจากการด้อยค่าสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ประกอบด้วย

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ (โอนกลับ)				
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	(83)	21	-	-
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	4,866	6,178	6	(6)
โอนกลับค่าเผื่อการปรับมูลค่าจากการปรับ				
โครงสร้างหนี้ในระหว่างปี	-	(1)	-	-
ขาดทุนจากการด้อยค่าเงินลงทุนในลูกหนี้ที่รับโอน	2	38	2	42
รวม	4,785	6,236	8	36

43. องค์ประกอบของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

องค์ประกอบของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ประกอบด้วย

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น				
รายการที่จัดประเภทรายการใหม่เข้าไปไว้ในกำไรหรือ				
ขาดทุนในภายหลัง				
เงินลงทุนเพื่อขาย:				
กำไร (ขาดทุน) ที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงระหว่างปี	(1,539)	2,247	(72)	131
หัก: การปรับปรุงการจัดประเภทใหม่สำหรับกำไร				
ขาดทุนที่เกิดขึ้นจริงที่รวมอยู่ในกำไรหรือขาดทุน	78	(917)	(6)	(17)
	(1,461)	1,330	(78)	114
ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในบริษัทร่วม	(94)	33	-	-
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี (ขาดทุน)	(1,555)	1,363	(78)	114
ผลกระทบภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้อง				
ภาษีเงินได้ส่วนกำไร (ขาดทุน) จากการวัดมูลค่า				
เงินลงทุนเพื่อขาย	292	(266)	16	(23)
ภาษีเงินได้ส่วนของส่วนแบ่งกำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่น				
ในบริษัทร่วม	5	(1)	-	-
ผลกระทบภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้อง	297	(267)	16	(23)
	(1,258)	1,096	(62)	91

(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ
	2561	2560	2561 2560
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น (ต่อ)			
<i>รายการที่ไม่จัดประเภทรายการใหม่เข้าไปไว้ในกำไร</i>			
<i>ขาดทุนในภายหลัง</i>			
กำไร (ขาดทุน) จากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์			
ประกันภัยสำหรับโครงการผลประโยชน์ของพนักงาน	4	(236)	(1) (2)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี (ขาดทุน)	4	(236)	(1) (2)
ผลกระทบภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้อง			
ภาษีเงินได้ส่วนกำไร (ขาดทุน) จากการประมาณการ			
ตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยสำหรับโครงการ			
ผลประโยชน์ของพนักงาน	-	46	- -
ผลกระทบภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้อง	-	46	- -
	4	(190)	(1) (2)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี - สุทธิจาก			
ภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้อง	(1,254)	906	(63) 89

44. กำไรต่อหุ้น

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานคำนวณโดยหารกำไรสำหรับปีส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ (ไม่รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น) ด้วยจำนวนหุ้นสามัญถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่ออกอยู่ในระหว่างปีโดยสุทธิจากหุ้นสามัญซื้อคืนที่ถือโดยบริษัทฯ

กำไรต่อหุ้นปรับลดคำนวณโดยการหารกำไรสำหรับปีส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ (ไม่รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น) ด้วยผลรวมของจำนวนหุ้นสามัญถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่ออกอยู่ในระหว่างปีสุทธิจากหุ้นสามัญซื้อคืนที่ถือโดยบริษัทฯ กับจำนวนถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญที่บริษัทฯ อาจต้องออกเพื่อแปลงหุ้นสามัญเทียบเท่าปรับลดทั้งสิ้นให้เป็นหุ้นสามัญ โดยสมมติว่าได้มีการแปลงเป็นหุ้นสามัญ ณ วันต้นปีหรือ ณ วันออกหุ้นสามัญเทียบเท่า

งบการเงินรวม						
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม						
กำไรสำหรับปี		จำนวนหุ้นสามัญ		กำไรต่อหุ้น		
		ถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก				
2561	2560	2561	2560	2561	2560	
พันบาท	พันบาท	พันหุ้น	พันหุ้น	บาท	บาท	
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน						
กำไรส่วนที่เป็นของบริษัทฯ	7,839,428	7,001,170	1,163,843	1,165,117	6.74 6.01	
ผลกระทบของหุ้นสามัญเทียบเท่าปรับลด						
หุ้นบริวารที่มีสิทธิแปลงสภาพเป็น						
หุ้นสามัญ	-	-	13	13		
กำไรต่อหุ้นปรับลด						
กำไรที่เป็นของผู้ถือหุ้นสามัญ						
สมมติว่ามีการแปลงเป็นหุ้นสามัญ	7,839,428	7,001,170	1,163,856	1,165,130	6.74 6.01	

งบการเงินเฉพาะกิจการ						
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม						
กำไรสำหรับปี		จำนวนหุ้นสามัญ ถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก		กำไรต่อหุ้น		
2561	2560	2561	2560	2561	2560	
พันบาท	พันบาท	พันหุ้น	พันหุ้น	บาท	บาท	
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน						
กำไรส่วนที่เป็นของบริษัทฯ	3,316,439	2,379,238	1,163,843	1,165,117	2.85	2.04
ผลกระทบของหุ้นสามัญเทียบเท่าปรับลด						
หุ้นบริวารที่มีสิทธิแปลงสภาพเป็น						
หุ้นสามัญ	-	-	13	13		
กำไรต่อหุ้นปรับลด						
กำไรที่เป็นของผู้ถือหุ้นสามัญ						
สมมติว่ามีการแปลงเป็นหุ้นสามัญ	3,316,439	2,379,238	1,163,856	1,165,130	2.85	2.04

45. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

บริษัทฯ บริษัทย่อยและพนักงานได้ร่วมกันจัดระเบียบจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพขึ้นตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 ซึ่งประกอบด้วยเงินที่พนักงานจ่ายสะสมเป็นรายเดือนในอัตราร้อยละ 2 - 15 ของเงินเดือนพนักงาน และเงินที่บริษัทฯและบริษัทย่อยจ่ายสมทบไว้ในอัตราที่กำหนด และจะจ่ายให้แก่พนักงานในกรณีที่ออกจากงานตามระเบียบว่าด้วยกองทุนดังกล่าว ในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯและบริษัทย่อยได้จ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนเป็นจำนวนรวม 431 ล้านบาท (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 7 ล้านบาท) (2560: 427 ล้านบาท ในงบการเงินรวม และ 7 ล้านบาท ในงบการเงินเฉพาะกิจการ)

46. รายการธุรกิจกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

ในระหว่างปี บริษัทฯและบริษัทย่อยมีรายการธุรกิจที่สำคัญกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน รายการธุรกิจดังกล่าวเป็นไปตามเงื่อนไขทางการค้าและเกณฑ์ตามที่ตกลงร่วมกันระหว่างบริษัทฯและบริษัทเหล่านั้นและ เป็นไปตามปกติธุรกิจ ซึ่งรายการที่มีสาระสำคัญสามารถสรุปได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม				นโยบายกำหนดราคา (สำหรับปี 2561)
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	2561	2560	2561	2560	
รายการที่เกิดขึ้นในระหว่างปี					
บริษัทย่อย					
มูลค่าซื้อเงินลงทุนในตราสารหนี้	-	-	743	697	ราคาตลาด
มูลค่าขายเงินลงทุนในตราสารหนี้	-	-	1,286	266	ราคาตลาด
รับคืนทุนจากบริษัทย่อย	-	-	709	93	มูลค่าสินทรัพย์สุทธิ
(2561: กำไร 58 ล้านบาท					
2560: กำไร 53 ล้านบาท)					
รายได้ดอกเบี้ย	-	-	59	51	อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 0.40 - 5.65 ต่อปี
รายได้เงินปันผล	-	-	3,418	2,647	ตามที่ประกาศจ่าย
รายได้ค่าเช่าและบริการอื่น	-	-	57	47	อัตราที่ตกลงตามสัญญา
ค่าใช้จ่ายอื่น	-	-	1	2	
บริษัทร่วม					
รายได้เงินปันผล	-	-	126	124	ตามที่ประกาศจ่าย
รายได้อื่น	-	1	-	-	
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	6	4	-	-	อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 0.40, 5.65 และ 6.65 ต่อปี
เงินปันผลจ่าย	-	-	298	273	ตามที่ประกาศจ่าย
ค่าใช้จ่ายอื่น	105	129	12	11	
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน					
มูลค่าซื้อเงินลงทุนในตราสารหนี้	2,932	5,979	-	-	ราคาตลาด
มูลค่าขายเงินลงทุนในตราสารหนี้	1,231	4,587	-	-	ราคาตลาด
มูลค่าซื้อ/ขายสัญญาอัตราแลกเปลี่ยน	20,305	58,439	-	-	ราคาตลาด
รายได้ดอกเบี้ย	228	215	-	-	อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 1.30 - 7.65 ต่อปี
รายได้เงินปันผล	90	82	42	39	ตามที่ประกาศจ่าย
รายได้จากการรับประกันภัย/ ประกันชีวิต	4	12	-	-	อัตราที่ตกลงกันตามสัญญา
รายได้อื่น	2	4	-	-	
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	321	198	-	-	อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 0.40 - 2.92 ต่อปี
เงินปันผลจ่าย	3,061	2,377	-	-	ตามที่ประกาศจ่าย

(หน่วย: ล้านบาท)

	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม				นโยบายกำหนดราคา (สำหรับปี 2561)
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	2561	2560	2561	2560	
<u>รายการที่เกิดขึ้นในระหว่างปี (ต่อ)</u>					
<u>บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน (ต่อ)</u>					
ค่าบริการโครงการจ่าย	41	29	11	13	อัตราที่ตกลงกันตามสัญญาซึ่งคำนวณ โดยอ้างอิงจากประมาณการเวลาที่ใช้
ค่าใช้จ่ายอื่น	203	196	7	6	

ยอดคงค้างของรายการระหว่างกันที่มีสาระสำคัญที่เกิดขึ้นในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 สามารถแสดงด้วยขอดัชนีเฉลี่ยจากยอดคงค้าง ณ วันสิ้นเดือน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
บริษัทย่อย				
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (สินทรัพย์)	-	-	521	127
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	-	-	964	748
บริษัทร่วม				
เงินรับฝาก	177	75	-	-
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	95	54	-	-
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน				
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (สินทรัพย์)	65	213	-	-
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	5,757	6,361	-	-
เงินลงทุนในตราสารหนี้	49	1,020	-	-
เงินรับฝาก	1,721	1,606	-	-
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (หนี้สิน)	12,998	13,661	-	-

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ยอดคงค้างของรายการระหว่างกันกับบริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือบริษัทที่เกี่ยวข้องกันที่มีสาระสำคัญมีรายละเอียดดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินรวม									
2561									
สินทรัพย์					หนี้สิน				
เงินให้									
สินเชื่อแก่									
รายการ	ลูกหนี้และ		สินทรัพย์	เงินรับฝาก	รายการ	ตราสารหนี้	หนี้สินอื่น		
ระหว่าง	เงินลงทุน -	ดอกเบี้ย	อื่น		ระหว่าง	ที่ออกและ			
ธนาคารฯ	ตราสารหนี้	ค้างรับ			ธนาคารฯ	เงินกู้ยืม			ภาระผูกพัน
บริษัทร่วม									
บมจ. เอ็ม บี เค	-	-	29	327	-	134	2		-
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน									
บริษัทที่เกี่ยวข้องกันหลายแห่ง	11	5,575	32	1,366	13,022	-	58		1,348
	11	5,575	61	1,693	13,022	134	60		1,348

งบการเงินรวม									
2560									
สินทรัพย์					หนี้สิน				
เงินให้									
สินเชื่อแก่									
รายการ	ลูกหนี้และ		สินทรัพย์	เงินรับฝาก	รายการ	ตราสารหนี้	หนี้สินอื่น		
ระหว่าง	เงินลงทุน -	ดอกเบี้ย	อื่น		ระหว่าง	ที่ออกและ			
ธนาคารฯ	ตราสารหนี้	ค้างรับ			ธนาคารฯ	เงินกู้ยืม			ภาระผูกพัน
บริษัทร่วม									
บมจ. เอ็ม บี เค	-	-	29	56	-	58	2		-
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน									
บริษัทที่เกี่ยวข้องกันหลายแห่ง	301	5,839	36	1,478	13,138	-	32		698
	301	5,839	65	1,534	13,138	58	34		698

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินเฉพาะกิจการ									
2561									
สินทรัพย์					หนี้สิน				
รายการระหว่าง ธันวาคมฯ	เงินลงทุน - ตราสารหนี้	เงินให้ สินเชื่อแก่ ลูกหนี้และ คอกเบี้ย ค้างรับ		สินทรัพย์ อื่น	เงินรับฝาก	รายการระหว่าง ธันวาคมฯ	ตราสารหนี้ ที่ออกและ เงินกู้ยืม		
		สินทรัพย์	สินทรัพย์				หนี้สินอื่น	ภาระผูกพัน	
บริษัทย่อย									
บมจ. ธนาคารธนชาติ	23	-	-	200	-	-	-	3	-
บมจ. หลักทรัพย์ธนชาติ	-	-	-	-	-	-	-	192	-
บบส. เอ็น เอฟ เอส	-	-	702	-	-	-	-	-	-
บบส. แม็กซ์ จำกัด	-	-	663	-	-	-	-	-	-
บจ. ที เอ็ม โบรคเกอร์	-	-	2	-	-	-	-	-	-
บริษัทร่วม									
บมจ. เอ็ม บี เค	-	-	-	3	-	-	-	-	-
	23	-	1,367	203	-	-	-	195	-

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินเฉพาะกิจการ									
2560									
สินทรัพย์					หนี้สิน				
รายการระหว่าง ธันวาคมฯ	เงินลงทุน - ตราสารหนี้	เงินให้ สินเชื่อแก่ ลูกหนี้และ คอกเบี้ย ค้างรับ		สินทรัพย์ อื่น	เงินรับฝาก	รายการระหว่าง ธันวาคมฯ	ตราสารหนี้ ที่ออกและ เงินกู้ยืม		
							หนี้สินอื่น	ภาระผูกพัน	
บริษัทย่อย									
บมจ. ธนาคารธนชาติ	22	-	-	-	-	-	-	1	-
บมจ. หลักทรัพย์ธนชาติ	-	-	-	1	-	-	-	-	-
บบส. เอ็น เอฟ เอส	-	-	420	-	-	-	-	-	-
บบส. แม็กซ์ จำกัด	-	-	281	-	-	-	-	-	-
บจ. ที เอ็ม โบรคเกอร์	-	-	2	-	-	-	-	-	-
บริษัทร่วม									
บมจ. เอ็ม บี เค	-	-	-	3	-	-	-	-	-
	22	-	703	4	-	-	-	1	-

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทฯมีเงินให้สินเชื่อแก่บริษัทย่อยดังนี้

		(หน่วย: ล้านบาท)	
		จำนวนเงินต้นคงค้าง	
ชื่อบริษัท	อัตราดอกเบี้ย	2561	2560
(สำหรับปี 2561)			
บริษัทบริหารสินทรัพย์ แม็กซ์ จำกัด	เงินกู้ลูกหนี้ชั้นดี (MLR)	663	281
	ของธนาคารธนชาติ - 1%		
บริษัทบริหารสินทรัพย์ เอ็น เอฟ เอส จำกัด	เงินกู้ลูกหนี้ชั้นดี (MLR)	702	420
	ของธนาคารธนชาติ - 1%		
บริษัท ที เอ็ม โปรคเกอร์ จำกัด	เงินกู้ลูกหนี้ชั้นดี (MLR)	2	2
	ของธนาคารธนชาติ - 1%		
รวม		1,367	703

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีเงินลงทุนในหุ้นสามัญในกิจการที่เกี่ยวข้องกัน โดยการมีผู้บริหารของบริษัทฯและบริษัทย่อยเป็นผู้ถือหุ้นและ/หรือมีกรรมกรร่วมกันรวมจำนวนประมาณ 1,694 ล้านบาท (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 814 ล้านบาท) (2560: 1,835 ล้านบาทในงบการเงินรวม และ 878 ล้านบาท ในงบการเงินเฉพาะกิจการ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีรายการที่เกี่ยวข้องกันกับพนักงานระดับผู้บริหารขึ้นไปของบริษัทฯและบริษัทในกลุ่ม โดยรวมถึงบุคคลที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าวที่มียอดคงค้างดังต่อไปนี้

		(หน่วย: ล้านบาท)	
		งบการเงินรวม	
		2561	2560
		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2561	2560
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้		103	88
เงินรับฝาก		1,204	1,527

ค่าตอบแทนผู้บริหารสำคัญ

ในระหว่างปี 2561 และ 2560 บริษัทฯและบริษัทย่อยบันทึกผลประโยชน์ให้แก่ผู้บริหารสำคัญรวมถึงกรรมการของบริษัทฯและบริษัทย่อยทั้งหมดดังนี้

		(หน่วย: ล้านบาท)	
		งบการเงินรวม	
		2561	2560
		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2561	2560
ผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน		771	773
ผลประโยชน์ระยะยาวหลังออกจากงาน		16	17
		787	790

47. ข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานดำเนินงาน

47.1 ฐานะการเงินและผลการดำเนินงานที่สำคัญจำแนกตามประเภทธุรกรรม

ฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 และผลการดำเนินงานสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของแต่ละปี จำแนกตามประเภทธุรกรรมในประเทศและต่างประเทศ เป็นดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม			
	2561			
	ธุรกรรม ในประเทศ	ธุรกรรม ต่างประเทศ	รายการ ตัดบัญชี	รวม
สินทรัพย์รวม	1,060,687	28,079	(27,837)	1,060,929
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (สินทรัพย์)	112,886	14,068	(27,837)	99,117
เงินลงทุน	156,491	13,946	-	170,437
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	3,027	-	-	3,027
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และคอกเบี้ยค้างรับ	731,125	-	-	731,125
เงินรับฝาก	751,917	-	-	751,917
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (หนี้สิน)	71,923	27,837	(27,837)	71,923
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	55,013	-	-	55,013

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม			
	2560			
	ธุรกรรม ในประเทศ	ธุรกรรม ต่างประเทศ	รายการ ตัดบัญชี	รวม
สินทรัพย์รวม	1,025,209	23,728	(23,412)	1,025,525
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (สินทรัพย์)	104,446	14,884	(23,412)	95,918
เงินลงทุน	169,912	8,791	-	178,703
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	2,827	-	-	2,827
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และคอกเบี้ยค้างรับ	688,844	-	-	688,844
เงินรับฝาก	716,091	-	-	716,091
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (หนี้สิน)	82,343	23,412	(23,412)	82,343
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	51,596	-	-	51,596

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม			
	2561			
	ธุรกรรม ในประเทศ	ธุรกรรม ต่างประเทศ	รายการ ตัดบัญชี	รวม
รายได้ดอกเบี้ย	46,450	785	(676)	46,559
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	(15,792)	(676)	676	(15,792)
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ	30,658	109	-	30,767
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ	6,658	-	-	6,658
รายได้จากการรับประกันภัย/ประกันชีวิตสุทธิ	2,808	-	-	2,808
รายได้จากการดำเนินงานอื่น ๆ	3,942	-	-	3,942
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ	(20,979)	-	-	(20,979)
หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญและขาดทุนจากการด้อยค่า	(4,785)	-	-	(4,785)
กำไรจากการดำเนินงานก่อนภาษีเงินได้	18,302	109	-	18,411
ภาษีเงินได้	(2,605)	-	-	(2,605)
กำไรก่อนส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	15,697	109	-	15,806

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม			
	2560			
	ธุรกรรม ในประเทศ	ธุรกรรม ต่างประเทศ	รายการ ตัดบัญชี	รวม
รายได้ดอกเบี้ย	44,610	368	(297)	44,681
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	(15,511)	(297)	297	(15,511)
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ	29,099	71	-	29,170
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ	5,890	-	-	5,890
รายได้จากการรับประกันภัย/ประกันชีวิตสุทธิ	2,605	-	-	2,605
รายได้จากการดำเนินงานอื่น ๆ	4,933	(26)	-	4,907
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ	(20,836)	-	-	(20,836)
หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญและขาดทุนจากการด้อยค่า	(6,236)	-	-	(6,236)
กำไรจากการดำเนินงานก่อนภาษีเงินได้	15,455	45	-	15,500
ภาษีเงินได้	(1,159)	-	-	(1,159)
กำไรก่อนส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	14,296	45	-	14,341

47.2 ฐานะการเงินและผลการดำเนินงานจำแนกตามประเภทธุรกิจ

บริษัทฯ และบริษัทย่อยดำเนินการใน 6 ส่วนงานหลักคือ (1) บริษัทฯ (2) ธุรกิจธนาคาร (3) ธุรกิจบริหารสินทรัพย์ (4) ธุรกิจหลักทรัพย์และจัดการกองทุน (5) ธุรกิจประกันชีวิต และ (6) ธุรกิจประกันภัย

ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดสอบทานผลการดำเนินงานแต่ละหน่วยธุรกิจแยกจากกัน เพื่อวัตถุประสงค์ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรและการประเมินผลการปฏิบัติงาน บริษัทฯ และบริษัทย่อยประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนงานโดยพิจารณาจากรายได้ดอกเบี้ยสุทธิของแต่ละส่วนงานซึ่งเป็นการแสดงรายการสุทธิระหว่างรายได้และค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยจากลูกค้าภายนอกกับรายได้และค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยที่เกิดจากการให้กู้และการกู้ยืมจากส่วนงานดำเนินงานอื่น โดยอัตราดอกเบี้ยที่ใช้ในการกู้ยืมระหว่างกันใช้เกณฑ์ราคาตลาด

ข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานของบริษัทฯ และบริษัทย่อย มีดังต่อไปนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

2561								
	ธุรกิจหลักทรัพย์					ธุรกิจบริหารสินทรัพย์		
	บริษัทฯ	ธุรกิจธนาคาร	ธุรกิจและจัดการกองทุน	ธุรกิจประกันชีวิต	ธุรกิจประกันภัย	ธุรกิจบริหารสินทรัพย์	ธุรกิจอื่น	รายการตัดบัญชี
								งบการเงินรวม
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ	(491)	28,365	207	266	204	36	2,341	(161)
รายได้จากการดำเนินงานอื่น	4,048	9,251	2,564	(170)	2,088	464	1,336	(6,173)
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ	(233)	(17,784)	(1,224)	(138)	(998)	(116)	(1,031)	545
หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญและขาดทุนจากการซื้อขายค่า	(8)	(4,465)	-	-	-	17	(389)	60
กำไรจากการดำเนินงานก่อนภาษีเงินได้	3,316	15,367	1,547	(42)	1,294	401	2,257	(5,729)
ภาษีเงินได้	-	(1,456)	(300)	17	(252)	(110)	(431)	(73)
กำไรก่อนส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	3,316	13,911	1,247	(25)	1,042	291	1,826	(5,802)
								15,806

(หน่วย: ล้านบาท)

2560

	ธุรกิจ							
	หลักทรัพย์				ธุรกิจ			
	บริษัทฯ	ธนาคาร	และจัดการ กองทุน	ธุรกิจ ประกันชีวิต	ธุรกิจ ประกันภัย	บริหาร สินทรัพย์	ธุรกิจอื่น	รายการ ตัดบัญชี
								งบการเงิน รวม
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ	(507)	27,138	169	310	186	104	1,887	(117)
รายได้จากการดำเนินงานอื่น	3,304	9,645	2,408	(108)	2,074	171	1,160	(5,252)
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ	(229)	(17,702)	(1,292)	(136)	(958)	(109)	(980)	570
หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญและ ขาดทุนจากการซื้อขาย	(36)	(5,935)	-	-	-	48	(515)	202
กำไรจากการดำเนินงานก่อน ภาษีเงินได้	2,532	13,146	1,285	66	1,302	214	1,552	(4,597)
ภาษีเงินได้	(153)	(11)	(250)	1	(251)	(95)	(298)	(102)
กำไรก่อนส่วนได้เสียที่ไม่มี อำนาจควบคุม	2,379	13,135	1,035	67	1,051	119	1,254	(4,699)

สินทรัพย์ของส่วนงานของบริษัทฯและบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังต่อไปนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	ธุรกิจ							
	หลักทรัพย์				ธุรกิจ			
	บริษัทฯ	ธนาคาร	และจัดการ กองทุน	ธุรกิจ ประกันชีวิต	ธุรกิจ ประกันภัย	บริหาร สินทรัพย์	ธุรกิจอื่น	รายการ ตัดบัญชี
								งบการเงิน รวม
สินทรัพย์ของส่วนงาน								
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	37,644	984,124	9,557	9,765	14,494	4,622	48,658	(47,935)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	38,150	954,460	12,306	10,610	13,452	4,782	40,617	(48,852)

47.3 ข้อมูลเกี่ยวกับลูกค้ารายใหญ่

ในปี 2561 และ 2560 บริษัทฯและบริษัทย่อยไม่มีรายได้จากลูกค้ารายใดที่มีมูลค่าเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 10 ของรายได้ของกิจการ

48. ทรัพย์สินที่มีภาระผูกพัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีทรัพย์สินที่มีภาระผูกพัน ซึ่งมีมูลค่าตามบัญชี ดังนี้

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (สินทรัพย์)				
วางประกันกับนายทะเบียน	750	770	-	-
วางประกันศาล	2	3	-	-
เงินลงทุนในหลักทรัพย์				
วางประกันกับนายทะเบียน	2,193	2,462	-	-
วางประกันศาล	13	30	-	-
หลักทรัพย์ที่อยู่ระหว่างการให้ยืม	-	10	-	-
ค้ำประกันการใช้ไฟฟ้า	1	1	-	-
ทรัพย์สินรอการขาย				
อสังหาริมทรัพย์ส่วนที่ให้สิทธิแก่ลูกหนี้				
ในการซื้อคืนหรือซื้อก่อน	1	2	-	-
อสังหาริมทรัพย์ส่วนที่ทำสัญญาจะซื้อจะขายกับ				
ลูกค้า แต่อยู่ระหว่างการผ่อนชำระหรือ				
การโอนกรรมสิทธิ์	288	30	-	-
	3,248	3,308	-	-

49. ภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นในภายหลัง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นในภายหลังที่มีสาระสำคัญมีดังนี้

49.1 ภาระผูกพัน

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
การรับอ่าวตัวเงิน	303	115	-	-
การค้ำประกันการกู้ยืมเงิน	2,402	2,291	-	-
ภาระตามตั๋วแลกเงินค่าสินค้าเข้าที่ยังไม่ครบกำหนด	283	270	-	-
เลืตเตอร์ออฟเครดิต	759	1,045	-	-
ภาระผูกพันอื่น				
วงเงินเบิกเกินบัญชีที่ถูกค้ำยังไม่ได้ออน	22,341	23,832	-	-
อื่น ๆ	61,019	55,644	1	1
รวม	87,107	83,197	1	1

นอกจากนี้ บริษัทยังมีภาระผูกพันตามสัญญาอัตราแลกเปลี่ยน สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยต่างสกุลเงิน สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยและสัญญาซื้อขายทองคำล่วงหน้าตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อที่ 7

49.2 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีภาระที่ต้องจ่ายค่าบริการที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สิน รอกการขาย ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและค่าบริการอื่น ๆ พร้อมทั้งค่าเช่าและค่าบริการอาคารสำนักงาน ตามสัญญาเช่าและบริการระยะยาวดังนี้

ปี	(หน่วย: ล้านบาท)	
	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
	กิจการอื่น	กิจการอื่น
2562	1,867	11
2563	1,345	3
2564 เป็นต้นไป	1,361	1

นอกจากนี้ บริษัทฯยังมีภาระที่ต้องจ่ายค่าบริการงานธุรการต่าง ๆ ให้กับบริษัทย่อยแห่งหนึ่งตามอัตราต้นทุนที่เกิดขึ้นจริงบวกส่วนเพิ่มตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญา

49.3 ภาระผูกพันของธนาคารนครหลวงไทยจากการรับโอนกิจการของธนาคารศรีนคร จำกัด (มหาชน) และการโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพให้กับบริษัทบริหารสินทรัพย์ สุขุมวิท จำกัด

จากการที่ธนาคารนครหลวงไทยได้ทำสัญญาการรับโอนกิจการกับธนาคารศรีนคร จำกัด (มหาชน) (“ธนาคารศรีนคร”) ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2545 เป็นต้นไป และจากการที่ธนาคารนครหลวงไทยได้มีการโอนสินทรัพย์ของธนาคารนครหลวงไทยเองโดยตรงและของธนาคารศรีนครให้แก่บริษัทบริหารสินทรัพย์ เพชรบุรี จำกัด (“บปส. เพชรบุรี”) และได้มีการโอนต่อให้บริษัทบริหารสินทรัพย์ สุขุมวิท จำกัด (“บปส. สุขุมวิท”) ต่อมาธนาคารนครหลวงไทยได้โอนกิจการทั้งหมดรวมทั้งภาระผูกพันและข้อตกลงต่างๆ ที่ธนาคารนครหลวงไทยมีอยู่กับ บปส. เพชรบุรี และ/หรือ บปส. สุขุมวิท ให้แก่ธนาคารธนชาติ โดยมีผลเป็นการโอนสมบูรณ์ตามกฎหมายในวันที่ 1 ตุลาคม 2554 ทำให้ธนาคารธนชาติมีภาระคงค้างจากการโอนดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ภาระผูกพันที่กองทุนฟื้นฟูมีอยู่ต่อธนาคารนครหลวงไทยได้ถูกโอน/เข้าสวามิภักดิ์โดยธนาคารธนชาติในฐานะผู้ซื้อเงินลงทุนในหุ้นสามัญของธนาคารนครหลวงไทยจากกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน (“กองทุนฟื้นฟู”) ด้วยเช่นเดียวกัน ซึ่ง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ภาระผูกพันดังกล่าวประกอบด้วย

ก) ส่วนต่างจากการโอนสินทรัพย์ให้บปส. สุขุมวิท จำนวนเงิน 2 ล้านบาท ซึ่งคงเหลือเป็นลูกหนี้หรือเรียกเก็บโดยแสดงเป็นส่วนหนึ่งของสินทรัพย์อื่นในงบแสดงฐานะการเงิน รายการคงค้างดังกล่าวเกิดจากการโอนสิทธิไถ่เบียสินเชื่อค้ำประกัน ซึ่งมีประเด็นที่ต้องหาข้อยุติในเรื่องการพิสูจน์สิทธิเรียกร้องหรือคุณสมบัติของสินทรัพย์ว่าเป็นไปตามเงื่อนไขของสัญญาโอนสินทรัพย์หรือไม่ ซึ่ง บปส. สุขุมวิท ยังไม่ตกลงรับโอนและปัจจุบันอยู่ระหว่างการตรวจสอบและ/หรือเจรจาระหว่างธนาคารธนชาติ บปส. สุขุมวิท และกองทุนฟื้นฟูเพื่อหาข้อยุติต่อไป ซึ่งได้ตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญเต็มจำนวนแล้ว

ข) รายการโอนสินทรัพย์บางรายการ (ทั้งในส่วน of ธนาคารนครหลวงไทยและของธนาคารศรีนครเดิม) ที่ บปส. สุขุมวิท อยู่ระหว่างการตรวจสอบเพื่อพิจารณาโอนกลับหรือขอปรับปรุงราคาและขอรับชำระเงินคืนพร้อมดอกเบี้ย ซึ่งส่วนใหญ่มีประเด็นที่ต้องหาข้อยุติในเรื่องการพิสูจน์สิทธิเรียกร้อง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 รายการที่ บปส. สุขุมวิท อยู่ระหว่างการตรวจสอบมีจำนวนประมาณ 29 ล้านบาท ซึ่งเป็นรายการที่เกี่ยวข้องกับธนาคารศรีนครเดิมทั้งจำนวน และหากมีความเสียหายเกิดขึ้น ธนาคารธนชาติจะได้รับชดเชยจากกองทุนฟื้นฟู และรายการปรับปรุง (ถ้ามี) จะอยู่ภายใต้วงเงินซึ่งกองทุนฟื้นฟูได้ตั้งวงเงินชดเชยความเสียหายส่วนนี้ไว้ประมาณ 29 ล้านบาท

ค) คดีความฟ้องร้องที่เกี่ยวข้องเนื่องมาจกธนาคารนครหลวงไทยจากการรับโอนกิจการธนาคารศรีนครจำนวนประมาณ 452 ล้านบาท ตามที่ได้เปิดเผยเป็นส่วนหนึ่งของหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นในภายหน้าในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อที่ 50

ง) ภาระตามหนังสือค้ำประกันที่ยังคงค้าง

กองทุนฟื้นฟูฯได้นำเงินเท่ากับวงเงินชดเชยความเสียหายฝากไว้กับธนาคารธนชาตในบัญชีเงินฝากในนาม กองทุนฟื้นฟูฯเพื่อเป็นแหล่งเงินที่จะชดเชยความเสียหายตามข้อตกลงการชดเชยความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการรับโอนกิจการธนาคารศรีนคร หากมีความเสียหายจริงตามเงื่อนไขที่ตกลงสำหรับประเด็นค้างตามที กล่าวในข้อ ก) ข) ค) และ ง) ข้างต้น ซึ่ง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ธนาคารธนชาตมีบัญชีเงินฝากในนาม กองทุนฟื้นฟูฯเพื่อเป็นแหล่งเงินที่จะชดเชยความเสียหายจำนวนเงินคงเหลือประมาณ 407 ล้านบาท

อย่างไรก็ดี ธนาคารธนชาตและบส.สุขุมวิทได้มีการร่วมประชุมหารือและหาข้อยุติร่วมกันในหลักการ สำหรับประเด็นค้างดังกล่าวข้างต้น ทั้งนี้ ด้วยข้อยุติในหลักการดังกล่าว ธนาคารธนชาตจึงคาดว่าจะไม่มี ผลเสียหายในจำนวนที่มีสาระสำคัญที่อาจเกิดขึ้นนอกเหนือไปจากที่ได้มีการกันสำรองไว้ในบัญชีแล้ว และ/ หรือส่วนที่กองทุนฟื้นฟูฯจะเป็นผู้รับผิดชอบ

50. หนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้น/คดีฟ้องร้อง

ก) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้นจากการถูกฟ้องร้องเรียก ค่าเสียหายเป็นจำนวนรวมประมาณ 2,419 ล้านบาท (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 215 ล้านบาท) ซึ่งผลของ คดียังไม่เป็นที่สิ้นสุด อย่างไรก็ตาม บริษัทฯและบริษัทย่อยได้พิจารณาตั้งสำรองหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้นไว้ แล้วบางส่วน และส่วนที่เหลือฝ่ายบริหารของบริษัทฯและบริษัทย่อยเชื่อมั่นว่าจะไม่มีความเสียหาย เกิดขึ้นจึงไม่ได้บันทึกเป็นหนี้สิน ณ ปัจจุบัน

หนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้นจากการถูกฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายข้างต้นส่วนหนึ่งในงบการเงินรวมจำนวน 452 ล้านบาท เป็นคดีที่เกี่ยวข้องมาถึงธนาคารธนชาตจากการที่ธนาคารนครหลวงไทยรับโอนกิจการธนาคาร ศรีนคร ซึ่งธนาคารธนชาตมีสิทธิได้รับชดเชยความเสียหายตามที่เกิดขึ้นจริงหากเป็นไปตามเงื่อนไขที่ตกลง กับกองทุนฟื้นฟูฯ

ข) นอกจากนี้ องค์กรในสังกัดหน่วยงานราชการแห่งหนึ่งขอให้บริษัทย่อยชำระคืนเงินจำนวนรวมประมาณ 2,100 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปี อย่างไรก็ตาม ฝ่ายบริหารของบริษัทย่อยเชื่อมั่นว่าจะไม่มีความเสียหายเกิดขึ้น

51. หนังสือค้ำประกันธนาคาร

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีหนังสือค้ำประกันที่ออกโดยธนาคารในนามบริษัทฯ และ บริษัทย่อยจำนวนเงินประมาณ 30 ล้านบาท เพื่อค้ำประกันการใช้ไฟฟ้า (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 1 ล้านบาท)

52. เครื่องมือทางการเงิน

เครื่องมือทางการเงิน หมายถึง สัญญาใด ๆ ที่ทำให้สินทรัพย์ทางการเงินของกิจการหนึ่งและหนี้สินทางการเงินหรือตราสารทุนของอีกกิจการหนึ่งเพิ่มขึ้น

52.1 ความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อ

ความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อ คือ ความเสี่ยงที่บริษัทฯ และบริษัทย่อยอาจได้รับความเสียหายอันสืบเนื่องมาจากการที่คู่สัญญาของบริษัทฯ และบริษัทย่อยจะไม่สามารถปฏิบัติตามภาระผูกพันที่ระบุไว้ในเครื่องมือทางการเงินได้ มูลค่าสูงสุดของความเสี่ยง คือ มูลค่าตามบัญชีของเครื่องมือทางการเงินหักด้วยสำรองเพื่อขาดทุนตามที่แสดงไว้ในงบแสดงฐานะการเงิน และความเสี่ยงของภาระผูกพันจากการอวัล คำประกันการกู้ยืม และคำประกันอื่น ๆ และรวมถึงสัญญาตราสารอนุพันธ์

บริษัทฯ และบริษัทย่อยได้มีการบริหารความเสี่ยงในขั้นตอนของการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อ การวิเคราะห์ความเสี่ยง การวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ และการสอบทานสินเชื่อ เพื่อตรวจสอบและทบทวนคุณภาพสินเชื่อเพื่อเป็นการป้องกันและแก้ไขสินเชื่อที่จะเป็นปัญหาในอนาคต

52.2 ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของราคาตลาด

ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของราคาตลาด หมายถึง ความเสี่ยงที่บริษัทฯ และบริษัทย่อยอาจได้รับความเสียหายอันสืบเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยนและราคาของหลักทรัพย์ ซึ่งส่งผลกระทบต่อฐานะเงินตราต่างประเทศและฐานะการลงทุนของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ดังนั้น ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของราคาตลาดจึงประกอบไปด้วยความเสี่ยงหลักคือความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย ความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน และความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงราคาตลาดของตราสารทุน/สินค้าโภคภัณฑ์

ก) ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย

ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย คือ ความเสี่ยงที่มูลค่าของเครื่องมือทางการเงินจะเปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยในตลาด

บริษัทฯ และบริษัทย่อยได้มีการบริหารความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย โดยการปรับโครงสร้างและสัดส่วนการถือครองสินทรัพย์และหนี้สินที่มีระยะเวลาการปรับอัตราดอกเบี้ยที่แตกต่างกันให้เหมาะสมและเป็นไปตามทิศทางของดอกเบี้ยในตลาด เพื่อให้ได้รับผลตอบแทนที่เหมาะสมภายใต้ความเสี่ยงที่ยอมรับได้ โดยอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของคณะกรรมการบริหารสภาพคล่องและอัตราดอกเบี้ย

สินทรัพย์/หนี้สินทางการเงินจำแนกตามประเภทอัตราดอกเบี้ย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

รายการ	งบการเงินรวม			
	2561			
	มีอัตราดอกเบี้ย ปรับขึ้นลงตาม อัตราตลาด	มีอัตรา ดอกเบี้ยคงที่	ไม่มีดอกเบี้ย	รวม
สินทรัพย์ทางการเงิน				
เงินสด	-	-	11,022	11,022
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	1,351	90,382	7,504	99,237
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์	-	-	2,005	2,005
เงินลงทุน	838	158,662	10,869	170,369
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ ⁽¹⁾	213,812	540,541	260	754,613
ลูกหนี้จากการซื้อขายหลักทรัพย์	-	-	2,640	2,640
สินทรัพย์อื่น - ลูกหนี้สำนักหักบัญชี	-	-	64	64
หนี้สินทางการเงิน				
เงินรับฝาก	361,816	383,034	7,067	751,917
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	17,924	52,695	1,304	71,923
หนี้สินจำนองเมื่อทวงถาม	-	-	1,163	1,163
หนี้สินตราสารอนุพันธ์	-	-	2,097	2,097
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	137	54,876	-	55,013
เจ้าหนี้จากการซื้อขายหลักทรัพย์	-	-	1,325	1,325
หนี้สินอื่น - เจ้าหนี้สำนักหักบัญชี	-	-	795	795

(1) ยอดคงเหลือของเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ที่มีอัตราดอกเบี้ยปรับขึ้นลงตามอัตราตลาดหรือมีอัตราดอกเบี้ยคงที่ รวมเงินให้สินเชื่อที่หยุดรับรู้รายได้ตามเกณฑ์คงค้าง

(หน่วย: ล้านบาท)

รายการ	งบการเงินรวม			
	2560			รวม
	มีอัตราดอกเบี้ย	มีอัตราดอกเบี้ยคงที่	ไม่มีดอกเบี้ย	
	ปรับขึ้นลงตามอัตราตลาด			
สินทรัพย์ทางการเงิน				
เงินสด	-	-	11,453	11,453
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	1,063	88,486	6,556	96,105
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์	-	-	2,889	2,889
เงินลงทุน	956	166,664	9,421	177,041
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ ⁽¹⁾	221,104	491,500	157	712,761
ลูกหนี้จากการซื้อขายหลักทรัพย์	-	-	3,127	3,127
สินทรัพย์อื่น - ลูกหนี้สำนักหักบัญชี	-	-	343	343
หนี้สินทางการเงิน				
เงินรับฝาก	304,946	404,079	7,066	716,091
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	16,875	63,761	1,707	82,343
หนี้สินจำนองเมื่อทวงถาม	-	-	1,989	1,989
หนี้สินตราสารอนุพันธ์	-	-	2,868	2,868
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	62	51,534	-	51,596
เจ้าหนี้จากการซื้อขายหลักทรัพย์	-	-	2,259	2,259
หนี้สินอื่น - เจ้าหนี้สำนักหักบัญชี	-	-	1,269	1,269

(1) ยอดคงเหลือของเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ที่มีอัตราดอกเบี้ยปรับขึ้นลงตามอัตราตลาดหรือมีอัตราดอกเบี้ยคงที่ รวมเงินให้สินเชื่อที่หยุดรับรู้
รายได้ตามเกณฑ์คงค้าง

(หน่วย: ล้านบาท)

รายการ	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	2561			
	มีอัตราดอกเบี้ย ปรับขึ้นลงตาม อัตราตลาด	มีอัตรา ดอกเบี้ยคงที่	ไม่มีดอกเบี้ย	รวม
สินทรัพย์ทางการเงิน				
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	13	-	11	24
เงินลงทุน	498	490	371	1,359
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ ⁽¹⁾	1,382	70	12	1,464
ลูกหนี้จากการซื้อขายหลักทรัพย์	-	-	289	289
หนี้สินทางการเงิน				
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	-	12,200	-	12,200
เจ้าหนี้จากการซื้อขายหลักทรัพย์	-	-	192	192

(1) ยอดคงเหลือของเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ที่มีอัตราดอกเบี้ยปรับขึ้นลงตามอัตราตลาดหรือมีอัตราดอกเบี้ยคงที่ รวมเงินให้สินเชื่อที่หยุดรับรู้รายได้ตามเกณฑ์คงค้าง

(หน่วย: ล้านบาท)

รายการ	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	2560			
	มีอัตราดอกเบี้ย ปรับขึ้นลงตาม อัตราตลาด	มีอัตรา ดอกเบี้ยคงที่	ไม่มีดอกเบี้ย	รวม
สินทรัพย์ทางการเงิน				
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	15	-	7	22
เงินลงทุน	529	1,183	499	2,211
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ ⁽¹⁾	722	70	13	805
หนี้สินทางการเงิน				
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	-	12,700	-	12,700

(1) ยอดคงเหลือของเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ที่มีอัตราดอกเบี้ยปรับขึ้นลงตามอัตราตลาดหรือมีอัตราดอกเบี้ยคงที่ รวมเงินให้สินเชื่อที่หยุดรับรู้รายได้ตามเกณฑ์คงค้าง

เครื่องมือทางการเงินที่มีอัตราดอกเบี้ยคงที่มีวันที่มีการกำหนดอัตราใหม่หรือวันครบกำหนด (แล้วแต่วันใดจะถึงก่อน) นับจากวันที่ในงบแสดงฐานะการเงินดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

รายการ	งบการเงินรวม						อัตราดอกเบี้ย ถัวเฉลี่ย ถ่วงน้ำหนัก ร้อยละ
	2561						
	ระยะเวลาการกำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่หรือวันครบกำหนด						
	เมื่อ	0 - 3	3 - 12	1 - 5 ปี	เกิน 5 ปี		
	ทวงถาม	เดือน	เดือน				
สินทรัพย์ทางการเงิน							
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	850	86,032	3,500	-	-	90,382	1.38 - 2.50
เงินลงทุน	-	59,520	14,105	79,353	5,684	158,662	1.23 - 3.88
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	6,511	36,361	19,492	241,421	236,756	540,541	1.28 - 10.55
หนี้สินทางการเงิน							
เงินรับฝาก	18	127,523	212,005	43,488	-	383,034	1.60
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	920	38,257	11,281	1,749	488	52,695	1.88 - 1.95
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	330	2,477	6,724	24,915	20,430	54,876	1.00 - 3.97

(หน่วย: ล้านบาท)

รายการ	งบการเงินรวม						อัตราดอกเบี้ย ถัวเฉลี่ย ถ่วงน้ำหนัก ร้อยละ
	2560						
	ระยะเวลาการกำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่หรือวันครบกำหนด						
	เมื่อ	0 - 3	3 - 12	1 - 5 ปี	เกิน 5 ปี		
	ทวงถาม	เดือน	เดือน				
สินทรัพย์ทางการเงิน							
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	750	79,073	6,963	500	1,200	88,486	0.35 - 2.11
เงินลงทุน	-	25,894	14,454	119,277	7,039	166,664	1.90 - 3.88
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	4,643	44,916	25,871	240,130	175,940	491,500	1.28 - 10.58
หนี้สินทางการเงิน							
เงินรับฝาก	51	129,188	233,576	41,264	-	404,079	1.60
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	1,699	39,070	20,759	1,118	1,115	63,761	1.44 - 1.90
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	388	893	6,200	21,823	22,230	51,534	1.00 - 5.52

(หน่วย: ล้านบาท)

รายการ	งบการเงินเฉพาะกิจการ						อัตราดอกเบี้ย ถ่วงน้ำหนัก ร้อยละ
	2561						
	ระยะเวลาการกำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่หรือวันครบกำหนด					รวม	
	เมื่อ	0 - 3	3 - 12	1 - 5 ปี	เกิน 5 ปี		
	ทวงถาม	เดือน	เดือน				
สินทรัพย์ทางการเงิน							
เงินลงทุน	-	170	130	190	-	490	2.88
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	70	-	-	-	-	70	10.55
หนี้สินทางการเงิน							
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	-	-	3,600	7,700	900	12,200	3.97

(หน่วย: ล้านบาท)

รายการ	งบการเงินเฉพาะกิจการ						อัตราดอกเบี้ย ถ่วงน้ำหนัก ร้อยละ
	2560						
	ระยะเวลาการกำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่หรือวันครบกำหนด					รวม	
	เมื่อ	0 - 3	3 - 12	1 - 5 ปี	เกิน 5 ปี		
	ทวงถาม	เดือน	เดือน				
สินทรัพย์ทางการเงิน							
เงินลงทุน	-	-	813	370	-	1,183	2.67
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	70	-	-	-	-	70	10.58
หนี้สินทางการเงิน							
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	-	500	3,100	6,400	2,700	12,700	4.58

นอกจากนี้ บริษัทฯและบริษัทย่อยมีสินทรัพย์/หนี้สินทางการเงินที่ก่อให้เกิดรายได้และค่าใช้จ่าย
 ยอดคงเหลือถัวเฉลี่ยที่คำนวณโดยถัวเฉลี่ยจากยอดคงเหลือในระหว่างปีของสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงิน
 และอัตราเฉลี่ยของดอกเบี้ยสำหรับปี 2561 และ 2560 เป็นดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม					
	2561			2560		
	ยอดคงเหลือ			ยอดคงเหลือ		
	ถัวเฉลี่ย	ดอกเบี้ย	อัตราเฉลี่ย (ร้อยละ)	ถัวเฉลี่ย	ดอกเบี้ย	อัตราเฉลี่ย (ร้อยละ)
สินทรัพย์ทางการเงินที่ก่อให้เกิดรายได้						
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	88,894	1,779	2.00	60,378	1,391	2.30
เงินลงทุนและธุรกรรมเพื่อค้า	14,335	257	1.79	13,483	238	1.77
เงินลงทุนในตราสารหนี้	135,887	2,689	1.98	159,485	3,191	2.00
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้/การให้เช่าซื้อ และสัญญาเช่าการเงิน	711,447	41,834	5.88	681,458	39,861	5.85
หนี้สินทางการเงินที่ก่อให้เกิดค่าใช้จ่าย						
เงินรับฝาก	706,411	12,545	1.78	683,002	12,046	1.76
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	70,993	997	1.40	67,105	791	1.18
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	54,175	2,250	4.15	59,000	2,674	4.53

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	2561			2560		
	ยอดคงเหลือ			ยอดคงเหลือ		
	ถัวเฉลี่ย	ดอกเบี้ย	อัตราเฉลี่ย (ร้อยละ)	ถัวเฉลี่ย	ดอกเบี้ย	อัตราเฉลี่ย (ร้อยละ)
สินทรัพย์ทางการเงินที่ก่อให้เกิดรายได้						
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	512	6	1.09	120	-	0.32
เงินลงทุนในตราสารหนี้	1,041	20	1.97	1,172	24	2.05
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้/การให้เช่าซื้อ และสัญญาเช่าการเงิน	1,000	54	5.69	742	51	6.77
หนี้สินทางการเงินที่ก่อให้เกิดค่าใช้จ่าย						
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	12,715	572	4.50	12,585	582	4.63

ข) ความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน

ความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยน อันอาจมีผลให้มูลค่าของตราสารทางการเงินเปลี่ยนแปลงไป หรือทำให้เกิดความผันผวนต่อรายได้ หรือมูลค่าของสินทรัพย์หรือหนี้สินทางการเงิน

เนื่องจากบริษัทย่อมมีธุรกรรมที่เกี่ยวกับการปริวรรตเงินตราต่างประเทศทำให้มีความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยน อย่างไรก็ตาม บริษัทย่อมมีนโยบายในการป้องกันความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนโดยการบริหารจัดการสถานะเงินตราต่างประเทศสุทธิ และดำเนินการภายใต้นโยบายบริหารความเสี่ยง ซึ่งอนุมัติโดยคณะกรรมการของบริษัทภายใต้เกณฑ์ที่กำหนดโดย ธปท.อย่างเคร่งครัด

ฐานะเงินตราต่างประเทศของบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม				
	2561				
	ดอลลาร์ สหรัฐฯ	ยูโร	เยน	ดอลลาร์ ออสเตรเลีย	อื่น ๆ
ฐานะเงินตราต่างประเทศในงบแสดงฐานะการเงิน					
เงินสด	192	94	21	14	43
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	1,337	70	79	29	181
เงินลงทุน	17,386	-	-	-	-
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ	10,103	51	30	1,377	10
สินทรัพย์อื่น	296	-	-	-	-
รวมสินทรัพย์	29,314	215	130	1,420	234
เงินรับฝาก	519	23	1	31	57
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	14,098	1	-	-	-
รวมหนี้สิน	14,617	24	1	31	57
สุทธิ	14,697	191	129	1,389	177
ฐานะเงินตราต่างประเทศของภาระผูกพัน					
การค้ำประกันการกู้ยืมเงิน	800	1	-	-	-
ภาระตามตั๋วแลกเงินค่าสินค้าเข้าที่ยังไม่ครบกำหนด	196	3	27	-	-
เลตเตอร์ออฟเครดิต	609	48	18	-	3
ภาระผูกพันอื่น ๆ	544	5	-	-	-

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม				
	2560				
	ดอลลาร์ สหรัฐฯ	ยูโร	เยน	ดอลลาร์ ออสเตรเลีย	อื่น ๆ
ฐานะเงินตราต่างประเทศในงบแสดงฐานะการเงิน					
เงินสด	81	56	8	7	24
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	9,227	45	99	26	158
เงินลงทุน	10,442	-	-	-	-
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และคอกเบี้ยค้างรับ	14,167	67	87	1,535	8
สินทรัพย์อื่น	507	-	-	-	-
รวมสินทรัพย์	34,424	168	194	1,568	190
เงินรับฝาก	1,554	14	60	41	70
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	15,537	1	-	-	-
รวมหนี้สิน	17,091	15	60	41	70
สุทธิ	17,333	153	134	1,527	120
ฐานะเงินตราต่างประเทศของภาระผูกพัน					
การค้ำประกันการกู้ยืมเงิน	930	1	-	-	-
ภาระตามตั๋วแลกเงินค่าสินค้าเข้าที่ยังไม่ครบกำหนด	202	7	12	-	-
เลตเตอร์ออฟเครดิต	813	109	19	4	4
ภาระผูกพันอื่น ๆ	567	5	-	-	1

นอกจากนี้ บริษัททยอยยังมีภาระผูกพันตามสัญญาอัตราแลกเปลี่ยน สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยต่างสกุลเงิน สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยและสัญญาอนุพันธ์อื่นที่ต้องจ่ายหรือรับชำระเป็นเงินตราต่างประเทศที่บริษัททยอยได้ทำเพื่อการค้าและเพื่อป้องกันความเสี่ยง (บัญชีเพื่อการธนาคาร) ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม				
	2561				
	ดอลลาร์ สหรัฐฯ	ยูโร	เยน	ดอลลาร์ ออสเตรเลีย	อื่น ๆ
สัญญาอัตราแลกเปลี่ยน					
- สัญญาซื้อ	40,304	214	225	1	674
- สัญญาขาย	37,035	348	346	1,378	828
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย					
ต่างสกุลเงิน					
- สัญญาซื้อ	2,378	-	-	-	-
- สัญญาขาย	19,962	-	-	-	-
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย					
- สัญญาซื้อ	66,154	-	-	-	-
- สัญญาขาย	66,154	-	-	-	-

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม				
	2560				
	ดอลลาร์ สหรัฐฯ	ยูโร	เยน	ดอลลาร์ ออสเตรเลีย	อื่น ๆ
สัญญาอัตราแลกเปลี่ยน					
- สัญญาซื้อ	43,563	845	170	54	553
- สัญญาขาย	49,685	985	303	1,575	661
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย					
ต่างสกุลเงิน					
- สัญญาซื้อ	3,827	-	-	-	-
- สัญญาขาย	14,431	-	-	-	-
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย					
- สัญญาซื้อ	64,098	-	-	-	-
- สัญญาขาย	64,098	-	-	-	-

ค) ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงราคาตลาดของตราสารทุน/สินค้าโภคภัณฑ์

ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงราคาตลาดของตราสารทุน/สินค้าโภคภัณฑ์ คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของราคาของตราสารทุนหรือหุ้นทุนหรือราคาสินค้าโภคภัณฑ์ ซึ่งอาจจะทำให้เกิดความผันผวนต่อรายได้หรือมูลค่าของสินทรัพย์ทางการเงิน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีนโยบายในการบริหารความเสี่ยงด้านตลาด โดยมีการกำหนดระดับเพดานความเสี่ยง (Limit) ในการทำธุรกรรมเพื่อควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่บริษัทฯ และบริษัทย่อยรับได้ เช่น Position Limit และ Loss Limit เป็นต้น โดยมีหน่วยงานควบคุมความเสี่ยง (Risk Control Unit) ซึ่งแยกออกจากหน่วยงานที่ทำธุรกรรม (Front Office) และหน่วยงานที่บันทึกรายการ (Back Office) ทำหน้าที่ควบคุมความเสี่ยงและรายงานสถานะ Limit ต่าง ๆ ต่อคณะกรรมการ หน่วยงานหรือผู้บริหารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อบริหารความเสี่ยงได้ทันทั่วทั้ง โดยอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของคณะกรรมการพิจารณาการลงทุน

52.3 ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง คือ ความเสี่ยงที่บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะไม่สามารถปฏิบัติตามภาระผูกพันได้เมื่อครบกำหนด เนื่องจากไม่สามารถเปลี่ยนสินทรัพย์เป็นเงินสดได้ หรือไม่สามารถจัดหาเงินได้เพียงพอตามความต้องการในเวลาที่เหมาะสม ซึ่งอาจทำให้เกิดความเสียหายได้

บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีนโยบายในการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง โดยจัดให้มีโครงสร้างแหล่งเงินทุนระยะสั้นและระยะยาวที่เหมาะสม นอกจากนี้ บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีนโยบายในการดำรงสภาพคล่อง เพื่อให้มั่นใจว่ามีฐานะสภาพคล่องที่เพียงพอต่อความต้องการในปัจจุบันและอนาคต โดยอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของคณะกรรมการบริหารสภาพคล่องและอัตราดอกเบี้ย

วันที่ที่ครบกำหนดของเครื่องมือทางการเงินนับจากวันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

รายการ	งบการเงินรวม				
	2561				
	เมื่อทวงถาม	น้อยกว่า 1 ปี	มากกว่า 1 ปี	ไม่มีกำหนด	รวม
สินทรัพย์ทางการเงิน					
เงินสด	11,022	-	-	-	11,022
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	9,704	89,533	-	-	99,237
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์	-	670	1,335	-	2,005
เงินลงทุน	843	73,362	85,300	10,864	170,369
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ ⁽¹⁾	41,158	187,162	526,293	-	754,613
ลูกหนี้จากการซื้อขายหลักทรัพย์	-	2,640	-	-	2,640
สินทรัพย์อื่น - ลูกหนี้สำนักหักบัญชี	-	64	-	-	64
หนี้สินทางการเงิน					
เงินรับฝาก	364,735	342,845	44,337	-	751,917
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	22,398	47,288	2,237	-	71,923
หนี้สินจำเลยเมื่อทวงถาม	1,163	-	-	-	1,163
หนี้สินตราสารอนุพันธ์	-	703	1,394	-	2,097
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	467	9,201	45,345	-	55,013
เจ้าหนี้จากการซื้อขายหลักทรัพย์	-	1,325	-	-	1,325
หนี้สินอื่น - เจ้าหนี้สำนักหักบัญชี	-	795	-	-	795
ภาระผูกพัน					
การรับอาวัลค้ำเงิน	2	291	10	-	303
การค้ำประกันการกู้ยืมเงิน	87	2,315	-	-	2,402
ภาระตามตั๋วแลกเงินค้ำเงินค้ำเข้าที่ยัง					
ไม่ครบกำหนด	57	226	-	-	283
เลตเตอร์ออฟเครดิต	31	728	-	-	759
ภาระผูกพันอื่น	37,732	43,858	1,770	-	83,360

(1) ยอดคงเหลือของเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้เมื่อทวงถามรวมเงินให้สินเชื่อที่หยุดรับรู้รายได้

(หน่วย: ล้านบาท)

รายการ	งบการเงินรวม				
	2560				
	เมื่อทวงถาม	น้อยกว่า 1 ปี	มากกว่า 1 ปี	ไม่มีกำหนด	รวม
สินทรัพย์ทางการเงิน					
เงินสด	11,453	-	-	-	11,453
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	8,369	86,036	1,700	-	96,105
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์	-	1,069	1,820	-	2,889
เงินลงทุน	961	45,416	121,273	9,391	177,041
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ ⁽¹⁾	40,579	195,236	476,946	-	712,761
ลูกหนี้จากการซื้อขายหลักทรัพย์	-	3,127	-	-	3,127
สินทรัพย์อื่น - ลูกหนี้สำนักหักบัญชี	-	343	-	-	343
หนี้สินทางการเงิน					
เงินรับฝาก	307,410	365,945	42,736	-	716,091
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	20,281	59,828	2,234	-	82,343
หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม	1,989	-	-	-	1,989
หนี้สินตราสารอนุพันธ์	-	1,319	1,549	-	2,868
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	399	7,144	44,053	-	51,596
เจ้าหนี้จากการซื้อขายหลักทรัพย์	-	2,259	-	-	2,259
หนี้สินอื่น - เจ้าหนี้สำนักหักบัญชี	-	1,269	-	-	1,269
ภาระผูกพัน					
การรับอ่าวัดตั๋วเงิน	2	100	13	-	115
การรับประกันการกู้ยืมเงิน	87	2,204	-	-	2,291
ภาระตามตั๋วแลกเงินค่าสินค้าเข้าที่ยัง					
ไม่ครบกำหนด	48	222	-	-	270
เลตเตอร์ออฟเครดิต	250	795	-	-	1,045
ภาระผูกพันอื่น	38,222	39,177	2,077	-	79,476

(1) ยอดคงเหลือของเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้เมื่อทวงถามรวมเงินให้สินเชื่อที่หยุดรับรู้รายได้

(หน่วย: ล้านบาท)

รายการ	งบการเงินเฉพาะกิจการ				
	2561				
	เมื่อทวงถาม	น้อยกว่า 1 ปี	มากกว่า 1 ปี	ไม่มีกำหนด	รวม
สินทรัพย์ทางการเงิน					
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	24	-	-	-	24
เงินลงทุน	498	300	190	371	1,359
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ ⁽¹⁾	1,452	2	10	-	1,464
ลูกหนี้จากการซื้อขายหลักทรัพย์	-	289	-	-	289
หนี้สินทางการเงิน					
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	-	3,600	8,600	-	12,200
เจ้าหนี้จากการซื้อขายหลักทรัพย์	-	192	-	-	192
ภาระผูกพัน					
ภาระผูกพันอื่น	1	-	-	-	1

(1) ยอดคงเหลือของเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้เมื่อทวงถามรวมเงินให้สินเชื่อที่หยุดรับรู้รายได้

(หน่วย: ล้านบาท)

รายการ	งบการเงินเฉพาะกิจการ				
	2560				
	เมื่อทวงถาม	น้อยกว่า 1 ปี	มากกว่า 1 ปี	ไม่มีกำหนด	รวม
สินทรัพย์ทางการเงิน					
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	22	-	-	-	22
เงินลงทุน	529	813	370	499	2,211
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ ⁽¹⁾	788	2	15	-	805
หนี้สินทางการเงิน					
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	-	3,600	9,100	-	12,700
ภาระผูกพัน					
ภาระผูกพันอื่น	1	-	-	-	1

(1) ยอดคงเหลือของเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้เมื่อทวงถามรวมเงินให้สินเชื่อที่หยุดรับรู้รายได้

52.4 มูลค่ายุติธรรม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินแยกแสดงตามลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

มูลค่าตามบัญชี	งบการเงินรวม				
	2561				
	มูลค่ายุติธรรม				
	รวม	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	
สินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วย					
มูลค่ายุติธรรม					
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์	1,719	1,719	-	1,719	-
เงินลงทุน	165,487	165,487	7,751	157,736	-
หนี้สินตราสารอนุพันธ์	1,763	1,763	2	1,761	-
สินทรัพย์ที่ไม่ใช่สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดด้วย					
มูลค่ายุติธรรม					
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - ที่ดิน	5,426	5,426	-	-	5,426
สินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่ไม่ได้วัดมูลค่าด้วย					
มูลค่ายุติธรรม					
เงินสด	11,022	11,022	11,022	-	-
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (สินทรัพย์)	99,117	99,117	8,851	64,095	26,171
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์	286	315	-	315	-
เงินลงทุน	4,950	11,048	-	714	10,334
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	731,125	740,803	-	318,070	422,733
ลูกหนี้จากการซื้อขายหลักทรัพย์	2,640	2,640	-	2,640	-
สินทรัพย์อื่น - ลูกหนี้สำนักหักบัญชี	64	64	-	64	-
เงินรับฝาก	751,917	752,091	368,883	383,208	-
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (หนี้สิน)	71,923	71,923	19,227	33,275	19,421
หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม	1,163	1,163	1,163	-	-
หนี้สินตราสารอนุพันธ์	334	480	-	480	-
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	55,013	55,830	-	55,830	-
เจ้าหนี้จากการซื้อขายหลักทรัพย์	1,325	1,325	-	1,325	-
หนี้สินอื่น - เจ้าหนี้สำนักหักบัญชี	795	795	-	795	-

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินรวม					
2560					
	มูลค่าตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม			
		รวม	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3
<u>สินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วย</u>					
<u>มูลค่ายุติธรรม</u>					
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์	2,518	2,518	-	2,518	-
เงินลงทุน	174,031	174,031	6,244	167,787	-
หนี้สินตราสารอนุพันธ์	2,511	2,511	-	2,511	-
<u>สินทรัพย์ที่ไม่ใช่สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดด้วย</u>					
<u>มูลค่ายุติธรรม</u>					
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - ที่ดิน	5,552	5,552	-	-	5,552
<u>สินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่ไม่ได้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม</u>					
เงินสด	11,453	11,453	11,453	-	-
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (สินทรัพย์)	95,918	95,918	7,571	55,998	32,349
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์	371	529	-	529	-
เงินลงทุน	4,672	10,459	-	356	10,103
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	688,844	697,259	-	324,656	372,603
ลูกหนี้จากการซื้อขายหลักทรัพย์	3,127	3,127	-	3,127	-
สินทรัพย์อื่น - ลูกหนี้สำนักหักบัญชี	343	343	-	343	-
เงินรับฝาก	716,091	716,308	312,012	404,296	-
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (หนี้สิน)	82,343	82,345	18,581	46,920	16,844
หนี้สินจำนองเมื่อทวงถาม	1,989	1,989	1,989	-	-
หนี้สินตราสารอนุพันธ์	357	360	-	360	-
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	51,596	53,391	-	53,391	-
เจ้าหนี้จากการซื้อขายหลักทรัพย์	2,259	2,259	-	2,259	-
หนี้สินอื่น - เจ้าหนี้สำนักหักบัญชี	1,269	1,269	-	1,269	-

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินเฉพาะกิจการ					
2561					
มูลค่าตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม				
	รวม	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	
<u>สินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วย</u>					
<u>มูลค่ายุติธรรม</u>					
เงินลงทุน	1,434	1,434	877	557	-
<u>สินทรัพย์ที่ไม่ใช่สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วย</u>					
<u>มูลค่ายุติธรรม</u>					
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - ที่ดิน	18	18	-	-	18
<u>สินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่ไม่ได้วัดมูลค่าด้วย</u>					
<u>มูลค่ายุติธรรม</u>					
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (สินทรัพย์)	24	24	24	-	-
เงินลงทุน	422	1,626	-	-	1,626
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	1,378	1,378	-	1,366	12
ลูกหนี้จากการซื้อขายหลักทรัพย์	289	289	-	289	-
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	12,200	12,741	-	12,741	-
เจ้าหนี้จากการซื้อขายหลักทรัพย์	192	192	-	192	-

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินเฉพาะกิจการ					
2560					
มูลค่าตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม				
	รวม	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	
<u>สินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วย</u>					
<u>มูลค่ายุติธรรม</u>					
เงินลงทุน	2,333	2,333	941	1,392	-
<u>สินทรัพย์ที่ไม่ใช่สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วย</u>					
<u>มูลค่ายุติธรรม</u>					
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - ที่ดิน	18	18	-	-	18
<u>สินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่ไม่ได้วัดมูลค่าด้วย</u>					
<u>มูลค่ายุติธรรม</u>					
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (สินทรัพย์)	22	22	22	-	-
เงินลงทุน	454	1,655	-	-	1,655
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	725	725	-	713	12
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	12,700	13,629	-	13,629	-

เทคนิคการประเมินมูลค่ายุติธรรมและข้อมูลที่ใช้สำหรับการวัดมูลค่ายุติธรรม

เงินสด	- มูลค่ายุติธรรมประมาณตามมูลค่าตามบัญชีที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงิน
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (สินทรัพย์)	- มูลค่ายุติธรรมประมาณตามมูลค่าตามบัญชีที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงินเนื่องจากจะครบกำหนดในระยะเวลาอันสั้น
ตราสารอนุพันธ์	- มูลค่ายุติธรรมอ้างอิงจากราคาซื้อขายในตลาด ในกรณีที่มูลค่ายุติธรรมของตราสารอนุพันธ์ที่ไม่สามารถอ้างอิงราคาตลาดได้ มูลค่ายุติธรรมจะคำนวณโดยใช้เทคนิคและแบบจำลองตามทฤษฎีในการประเมินมูลค่า ซึ่งตัวแปรที่ใช้ในแบบจำลองเป็นข้อมูลตลาด เช่น อัตราดอกเบี้ย และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ซึ่งได้มาจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ปรับด้วยค่าความเสี่ยงด้านเครดิตของคู่สัญญาแต่ละราย ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 4.23
เงินลงทุน	- มูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดคำนวณจากราคาเสนอซื้อหลังสุด ณ สิ้นวันทำการสุดท้ายของปี - มูลค่ายุติธรรมของตราสารหนี้คำนวณโดยใช้อัตราผลตอบแทนที่ประกาศโดยสมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย หรือตลาดอื่น - มูลค่ายุติธรรมของหน่วยลงทุนคำนวณจากมูลค่าสินทรัพย์สุทธิของหน่วยลงทุน ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 4.3 - มูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนในตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาด คำนวณโดยใช้เทคนิคการประเมินมูลค่าที่ใช้แพร่หลายในตลาด ได้แก่ วิธีราคาตลาด (Market approach) หรือวิธีราคาทุน (Cost approach) หรือวิธีรายได้ (Income approach) ในการคำนวณมูลค่าของกิจการ รวมถึงใช้มูลค่าทางบัญชี (Book Value) หรือการปรับปรุงมูลค่าทางบัญชี (Adjusted Book Value) - มูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนในลูกหนี้คำนวณจากมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากการขายหลักประกัน
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	- มูลค่ายุติธรรมของเงินให้สินเชื่อที่มีอัตราดอกเบี้ยปรับตามอัตราตลาดประมาณตามมูลค่าตามบัญชีสุทธิต่อหนี้สงสัยจะสูญและค่าเพื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้

เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ (ต่อ)	- มูลค่ายุติธรรมของเงินให้สินเชื่อที่มีอัตราดอกเบี้ยคงที่คำนวณจากมูลค่าปัจจุบันของประมาณการกระแสเงินสด คิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยของเงินให้สินเชื่อที่มีลักษณะคล้ายกันสุทธิค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญและรายได้รอตัดบัญชี - มูลค่ายุติธรรมของเงินให้สินเชื่อด้วยคุณภาพประมาณตามมูลค่าตามบัญชีสุทธิจากค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ หรือประมาณตามมูลค่าที่คาดว่าจะขายหนี้ได้ หรือคำนวณมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากการขายหลักประกัน
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - ที่ดิน	- มูลค่ายุติธรรมใช้วิธีเปรียบเทียบราคาตลาดของทรัพย์สินอันพึงจะมีข้อมูลราคาซื้อขายเปรียบเทียบจากทรัพย์สินที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน
ลูกหนี้และเจ้าหนี้จาก การซื้อขายหลักทรัพย์	- มูลค่ายุติธรรมประมาณตามมูลค่าตามบัญชีที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงินเนื่องจากจะครบกำหนดในระยะเวลาอันสั้น
ลูกหนี้และเจ้าหนี้สำนักหัก บัญชี	- มูลค่ายุติธรรมประมาณตามมูลค่าตามบัญชีที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงินเนื่องจากจะครบกำหนดในระยะเวลาอันสั้น
เงินรับฝาก	- มูลค่ายุติธรรมของเงินรับฝากประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถาม หรือมีอัตราดอกเบี้ยปรับตามอัตราตลาด หรือมีอัตราดอกเบี้ยคงที่ซึ่งอายุครบกำหนดคงเหลือไม่เกินกว่า 1 ปี นับจากวันที่ในงบแสดงฐานะการเงินประมาณตามมูลค่าตามบัญชี - มูลค่ายุติธรรมของเงินรับฝากที่มีอัตราดอกเบี้ยคงที่และมีอายุครบกำหนดคงเหลือเกินกว่า 1 ปี นับจากวันที่ในงบแสดงฐานะการเงินคำนวณจากประมาณการกระแสเงินสด คิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยของเงินรับฝากของธนาคารชนชาติที่มีลักษณะคล้ายกัน
รายการระหว่างธนาคารและ ตลาดเงิน (หนี้สิน)	- มูลค่ายุติธรรมของรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถาม หรือมีอัตราดอกเบี้ยปรับตามอัตราตลาด หรือมีอัตราดอกเบี้ยคงที่ซึ่งอายุครบกำหนดคงเหลือไม่เกินกว่า 1 ปี นับจากวันที่ในงบแสดงฐานะการเงินประมาณตามมูลค่าตามบัญชี - มูลค่ายุติธรรมของรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินที่มีอัตราดอกเบี้ยคงที่และมีอายุครบกำหนดคงเหลือเกินกว่า 1 ปี นับจากวันที่ในงบแสดงฐานะการเงินคำนวณจากประมาณการกระแสเงินสด คิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยในตลาดของตราสารหนี้หรืออัตราดอกเบี้ยตามประกาศของธนาคารชนชาติที่มีลักษณะคล้ายกัน

หนี้สินจำค้ำเมื่อทวงถาม	- มูลค่ายุติธรรมประมาณตามมูลค่าตามบัญชีที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงินเนื่องจากจะครบกำหนดในระยะเวลาอันสั้น
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	- มูลค่ายุติธรรมของตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืมที่มีอัตราดอกเบี้ยปรับตามอัตราตลาด หรือมีอัตราดอกเบี้ยคงที่ซึ่งอายุครบกำหนดคงเหลือไม่เกินกว่า 1 ปี นับจากวันที่ในงบแสดงฐานะการเงินประมาณตามมูลค่าตามบัญชี - มูลค่ายุติธรรมของตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืมที่มีอัตราดอกเบี้ยคงที่และมีอายุครบกำหนดคงเหลือเกินกว่า 1 ปี นับจากวันที่ในงบแสดงฐานะการเงินคำนวณจากประมาณการกระแสเงินสดคิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยในตลาดของตราสารหนี้ที่มีลักษณะคล้ายกัน

ในระหว่างปีปัจจุบัน บริษัทฯและบริษัทย่อยไม่มีการโอนรายการระหว่างลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม

52.5 ตราสารอนุพันธ์

บริษัทฯและบริษัทย่อยมีนโยบายประกอบธุรกรรมตราสารอนุพันธ์เพื่อป้องกันความเสี่ยงของบริษัทฯและบริษัทย่อย และเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้า ซึ่งตราสารอนุพันธ์เหล่านี้ได้แก่ สัญญาอัตราแลกเปลี่ยน สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยต่างสกุลเงิน สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย และสัญญาซื้อขายสินค้าโภคภัณฑ์ เป็นต้น

บริษัทฯและบริษัทย่อยมีนโยบายในการป้องกันความเสี่ยงด้านตราสารอนุพันธ์ โดยกำหนดนโยบายและวงเงินที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงให้มีขั้นตอนการรายงานความเสี่ยงต่าง ๆ เพื่อควบคุมธุรกรรมด้านอนุพันธ์ทางการเงิน บริษัทฯและบริษัทย่อยควบคุมความเสี่ยงด้านการผิดนัดชำระที่เกี่ยวข้องกับอนุพันธ์ทางการเงินโดยพิจารณาวงเงินสินเชื่อที่ให้กับลูกค้าโดยรวม ซึ่งการพิจารณาดังกล่าวเป็นไปเช่นเดียวกับกระบวนการพิจารณาสินเชื่ออื่นทำให้บริษัทฯและบริษัทย่อยควบคุมระดับความเสี่ยงที่สามารถรับได้

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีภาระผูกพันตามสัญญาตราสารอนุพันธ์ที่สร้างขึ้นเพื่อการค้าและเพื่อป้องกันความเสี่ยง (บัญชีเพื่อการธนาคาร) ซึ่งจำแนกตามระยะเวลาครบกำหนดของสัญญา ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม					
	2561			2560		
	ไม่เกิน 1 ปี	มากกว่า 1 ปี	รวม	ไม่เกิน 1 ปี	มากกว่า 1 ปี	รวม
สัญญาอัตราแลกเปลี่ยน						
- สัญญาซื้อ	41,418	-	41,418	45,185	-	45,185
- สัญญาขาย	39,935	-	39,935	53,209	-	53,209
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย						
ต่างสกุลเงิน						
- สัญญาซื้อ	276	2,102	2,378	1,412	2,415	3,827
- สัญญาขาย	438	19,524	19,962	5,680	8,751	14,431
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย						
- จำยอัตราดอกเบี้ยคงที่	32,174	129,237	161,411	38,084	116,132	154,216
- จำยอัตราดอกเบี้ยลอยตัว	33,349	108,866	142,215	39,358	98,641	137,999
- รับอัตราดอกเบี้ยคงที่	33,349	108,266	141,615	39,358	98,041	137,399
- รับอัตราดอกเบี้ยลอยตัว	32,174	129,837	162,011	38,084	116,732	154,816
สัญญาฟิวเจอร์ส						
- สัญญาซื้อ	53	-	53	239	-	239
- สัญญาขาย	876	-	876	1,668	-	1,668
ใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์						
- สัญญาขาย	9	-	9	1	-	1
อื่นๆ						
- สัญญาขาย	278	-	278	396	-	396

53. เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน

เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2562 ที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัทฯ ได้มีมติให้เสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปีของบริษัทฯ เพื่อพิจารณาและอนุมัติจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นสามัญและผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิในอัตราหุ้นละ 1.60 บาท รวมเป็นเงินปันผลทั้งสิ้น 1,833 ล้านบาท

54. การอนุมัติงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้รับอนุมัติให้ออกโดยคณะกรรมการของบริษัทฯเมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2562